

Úvod.

Do rukou se Vám dostává **PAMĚTNÍ KNIHA OBCE JASENKA**, její přepis.

Dne 30.1.1920 vyšel zákon č.80, v němž bylo stanoveno, že každá politická obec je povinna založit a vést pamětní knihu obecní.

Kronikáři při psaní těchto pamětních knih vycházeli z tehdejších znalostí, osobních vědomostí a zkušeností. Často používali svého osobního pohledu na popisovanou událost. Je to vlastně vyprávění o událostech a lidech v obci. Proto se čtenář může setkat s popisovanými událostmi, které historikové s odstupem času posuzují jinak.

Čtení a opisování této kroniky bylo pro mne silným a hlubokým zážitkem, zastavil se pro mne čas a srdcem jsem prožívala strasti, radosti a životní osudy Jasenčanů, které v této knize zmiňuje kronikář Karel Pilčík.

Dočtete se o tom, jak Jasenčané stavěli obecní školu, jak stavěli cestu Jasenka-Dušná, o tom, jak těžce a bolestně prožívali dobu I. světové války, jak přivítali svobodu v r. 1918, jak si při své každodenní dřině a zápasu o přežití našli chvíle, kdy se dokázali bavit a veselit.

Protože Pamětní kniha obce Jasenka vznikala ve 30. letech 20.století, jsou v ní nadměrně používány tzv.zkratky slov, jmen, názvů; z dnešního pohledu jsou zde i gramatické chyby, jsou používána slova, která už nyní nepoužíváme. Přesto si myslím, že snaha o přesný opis Pamětní knihy obce Jasenka má pro čtenáře určité kouzlo dávné a přece ne tak daleké minulosti.

Dana Novosadová

Vydáno u příležitosti : **500.výročí** od 1.zmínky o osadě Jasenka
155.výročí od založení samostatné obce Jasenka.

LETNÍ SLAVNOSTI NA JASENCE 27.8.2005
na školním hřišti na Jasence

Pamětní kniha obce Jasenka je uložena ve Státním okresním archívu Vsetín-ul.4.května, archív obce Jasenka.

Pamětní kniha obce Jasenky

*Kniha tato se skládá ze 118 listů, tj. 236 stran.
Byla pořízena v r.1930 nákladem obce v ceně 100,-Kč.*

Členové obec.rady:

*Karel Olšák
Janota Jan
Kaňát Josef*

Starosta : Josef Tkadleček

Náměstek : Bartoník Antonín

Pamětní kniha obce Jasenky

Kronikář:

Kronikářem zvolen v zasedání obec.zastupitelstva v r.1932

Karel Pilčik

říd.učitel v Jasence

Letopisná komise:

*Letopisná komise tvoří kromě starosty obce Jos.Tkadlečka,rolníka
čís.23,tito občané:*

Karel Kment,modelář v Jasence čís.145

Jan Pifka,rolník v Jasence čís.8

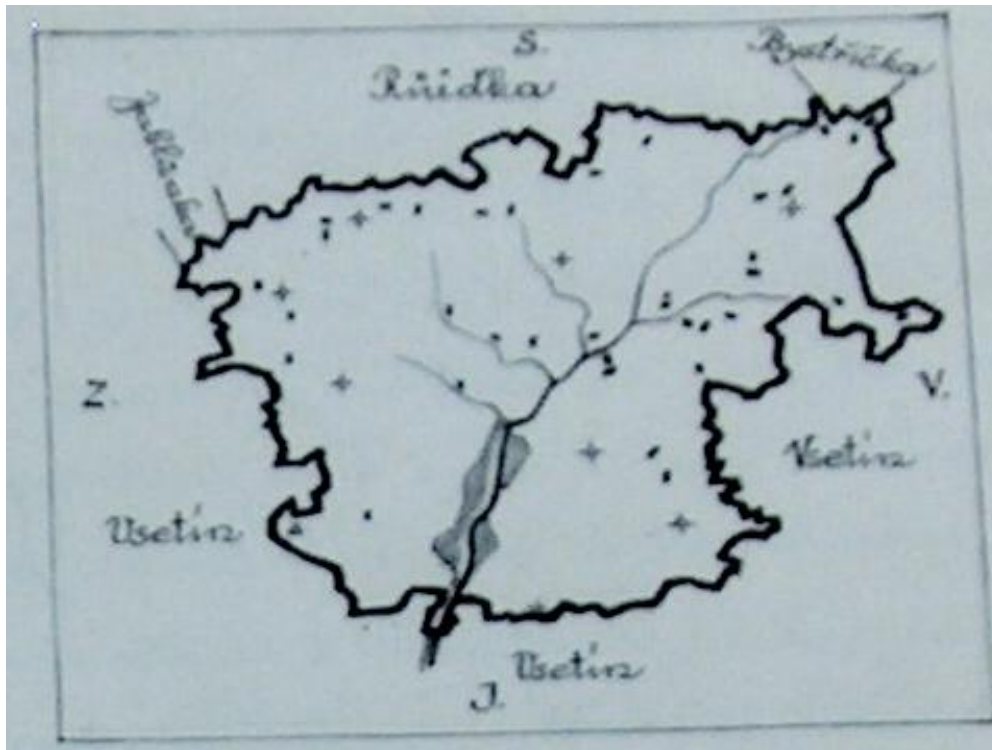
Životopis kronikáře

Usnesením obecního zastupitelstva ze dne 11.ledna 1932 byl jsem já,Karel Pilčík,řídící učitel v Jasence,ustanoven prvním kronikářem zdejší obce.Funkce své ujal jsem se dnes 1.července1932.

Nejsem zdejší rodák,dlím v obci teprve 2 léta.Narodil jsem se 12.dubna 1887 v Jasené u Vizovic (na Holešov),ale od nejranějšího mládí bydlil jsem s rodiči na Vsetíně,kdež jsem vychodil 5 tříd obec.školy.Po absolvování gymn.studií v Kroměříži a učitel.zkoušce v Brně působil jsem jako učitel od r.1907 až do vypuknutí války světové na obecné škole v Růžďce.Pouze ve škol.roce 1910/11 byl jsem zat.správcem školy na Bystřičce.Jako náhrad. záložník narukoval jsem s první výzvou koncem července1914,opustiv ženu a dítě,do Kroměříže k třetímu pěš.pluku.Tři plná léta strávil jsem jako prostý voják na frontě v Polsku , Haliči,Karpatách a Itálii.S podlomeným zdravím vrátil jsem se na podzim 1917 ku své rodině na Vsetín,abych se léčil.Radostný den převratu 28.říjen 1918 prožil jsem na zdravot. dovolené vojenské na Vsetíně.Teprve na jaře r.1919 mohl jsem se opětovně věnovati svému povolání učitelskému. Nastoupil jsem místo v Hovězí „U kostela“.Po pětiletém působení byl jsem ustanoven učitelem na měšťan.škole v Nov.Hrozenkově, pak říd.učitelem v Nov.Hrozenkově na nově zřízené škole „ Na Čubově“. Dne 1.září 1930 nastoupil jsem místo říd.učitele (def.) v Jasence.

Rok 1932

Plánek obce a okolí

Jasenka, katastrální obec v okrese vsetínském, rozkládá se v kotlině po obou březích potoka jaseneckého 1 km severně od města Vsetína. Bývá též zvána od lidu „Horní“ Jasenka na rozdíl „Dolní“ Jasenky, jež je součástí města Vsetína. Název její pochází od slova jasan (údolí porostlé jasaný tj. jasanka či jasenka). Nejstarší historická zpráva o osadě Jasence (pokud bylo možná dopátrati se) pochází z r. 1503. V knize „Dějiny města Vsetína a okresu vsackého“ od Matouše Václavka čteme na str. 118. toto: „Za Jana Kuny z Kunštátu sestávalo panství vsetínské z městečka stejného jména i s hradem, dvory a mýty, z městečka Pržna, dědin Jablunky, Rouštky, Kateřinic, Hošťálkové, Johanové, Raketnice, Liptál, Ústí, Hovězí, Jasenky, Seninky a Ratiboře; atd.“

R.1503 byla Jasenka již dědinou. Vznik její tedy dlužno klásti do doby dřívější. Je tudíž z nejstarších dědin v kraji. Podélným údolím, jež v horní části se dělí ve dvě menší, vytvořeným potokem a jeho prameny je dán hlavní směr dědiny. Potok, v letech 1907 – 10 zregulovaný, dělí obec po celé délce na dvě části: západní a východní. Přesto však tvar dědiny je hodně nepravidelný. Celkem je to tvar lichoběžníku s četnými a velkými výběžky zvláště na straně východní. Hluboké údolí lemuje věnec kopců na straně východní, severní a západní. Jen na straně jižní ke Vsetínu je údolí otevřeno. Tím vzniká dojem, který bude ještě zvýšen dalšími novostavbami při silnici do Jasenky vedoucí, jakési přínaležitosti k městu Vsetínu. Břehy na straně východní a severní dosahují výšky přes 600 m, na straně západní jsou nižší dosahující výše přes 500m. Nejvyšší bod jest v Lípovém 678 m. Názvy vrchů udržují se tyto (od Vsetína na straně východní): Hrachovec, Březiny, Vršky, Pavrchel, Spina, Truhelný, Lípový, Putýrka, Dušná, Pífků vrch, Nivka, Čup. Názvu Klášteřiska (588 m) se neuvádí u lidu. Všecky kopce jsou porostlé lesem, ale jen částečně, neboť při malé šířce údolí a nedostatku polí na rovině jsou stráně zorány na pole povětšinou, zalučeny nebo ponechány na pastviska. Nejvíce lesů nachází se v severovýchodním cípu, kdež největší část zaujímá Javořina-obecní les.

Obec Jasenka je 420m nad hladinou mořskou.

Horní část osady tvoří skupiny stavení, volně a dosti daleko od sebe rozložené, a samoty. Teprve “pod Kopečkem“ u č. 15 (Bartoníci), přesto, že údolí se nápadně úží směrem ke Vsetínu, kupí se stavení dosti hustě po obou březích potoka podél silnice. V Jasence je celkem 160 popisných čísel, z nichž 2 čísla již dnes nejsou (shořelo čís. 112 na Čupě u Žambochů – čís. 77. u Hlaváčů (Pífků dvůr)).

Čís. pop. 1. Jan Jurygáček, dělník

- // - 2. Jan Slováček, chalup.

- // - 3. Ver. Jakubcová, chalup.

- // - 4. Jan Sedláček, dělník

- // - 5. hostinec – Tomáš Slováček, hostinský

- // - 6. Frant. Vala, dělník

- // - 7. Jos. Kučera, rolník

- // - 8. Jos. Pífků, rolník

- // - 9. Ant. Hučík, rolník

- // - 10. Jos. Hříbek, chalup.

Čísl.popis.

- // - 11. *Jos. Kalabus, krejčí*
- // - 12. *Anna Kopecká, rolnice*
- // - 13. *Jos. Katrušák, chalup (kovář)*
- // - 14. *Jan Žamboch, chalup.*
- // - 15. *Jan Bartoník, rolník*
- // - 16. *Tomáš Martínek, rolník*
- // - 17. *Roz. Valová, rolnice*
- // - 18. *Jan Kotrla, rolník*
- // - 19. *Jos. Hříbek, rolník*
- // - 20. *Jan Bravenec, rolník*
- // - 21. *Anežka Kotrlová, chalup.*
- // - 22. *Ant. Tkadleček, rolník*
- // - 23. *Jos. Tkadleček, rolník – starosta*
- // - 24. *Ver. Slováčková, chalup.*
- // - 25. *Jan Bravenec, rolník*
- // - 26. *Tomáš Hříbek, rolník*
- // - 27. *Jos. Hurta, rolník*
- // - 28. *Emilie Adamcová, chalup.*
- // - 29. *Jos. Vaněk, rolník*
- // - 30. *Jos. Švagera, stolař. pomocník*
- // - 31. *Marie Juřínková, rol.*
- // - 32. *Pavel Kotrla, rolník*
- // - 33. *Pavel Kotrla, rolník*
- // - 34. *Jan Machala, rol.*
- // - 35. *Jos. Košut, rolník*
- // - 36. *Jos. Valchář, rolník*
- // - 37. *Jan Kotrla, rolník*
- // - 38. *Jan Zámečník, rol.*
- // - 39. *Jos. Březovják, rol.*
- // - 40. *Jos. Mrlina, rol.*
- // - 41. *Jos. Kaňát, rol.*
- // - 42. *Jan Kotrla, rol.*
- // - 43. *Jan Kotrla, rol.*
- // - 44. *Jos. Dudík, rol.*
- // - 45. *Jos. Kotrla, rol.*
- // - 46. *Jan Kučera, rol.*
- // - 47. *Karel Hajdík, rol.*

Čísl.popis.

	<i>1/2</i>	<i>1/2</i>
- // -	48.	<i>A.Matušítková – Januš Jos.,rol.</i>
- // -	49.	<i>Jos.Špaček,rol.</i>
- // -	50.	<i>Pavel Běťák,rol.</i>
- // -	51.	<i>Pavel Volčík,rol.</i>
- // -	52.	<i>Jan Babica,rol.</i>
- // -	53.	<i>A.Švagerová,rol.</i>
- // -	54.	<i>Jos.Švagera,rol.</i>
- // -	55.	<i>Jan Stodůlka,rol.</i>
- // -	56.	<i>Jan Vilém,rol.</i>
- // -	57.	<i>Jan Novosád,rol.</i>
- // -	58.	<i>Jan Matoška,rol.</i>
- // -	59.	<i>Jos.Tkadleček,rol.</i>
- // -	60.	<i>Pavel Hlinský,rol.</i>
- // -	61.	<i>Josef Slováček,rol.</i>
- // -	62.	<i>Růž.Fojtová,děl.</i>
- // -	63.	<i>Jan Hučík,dělník</i>
- // -	64.	<i>Karel Šťastný,rol.</i>
- // -	65.	<i>Jan Hříbek,rol.</i>
- // -	66.	<i>Fr.Grygar,stolař (bývalý mlýn)</i>
- // -	67.	<i>Karel Kotrla,rolník</i>
- // -	68.	<i>Jos.Kotrla,rol.</i>
- // -	69.	<i>Jos.Kotrla,rolník</i>
- // -	70.	<i>Jan Babica,rol.</i>
- // -	71.	<i>Jan Čablík,rol.</i>
- // -	72.	<i>Vilém Kostka,rol.</i>
- // -	73.	<i>M. Březovjáková,rol.</i>
- // -	74.	<i>Ver.Mališová,chalup.</i>
- // -	75.	<i>Adolf Kubičík,chal.</i>
- // -	76.	<i>Josef Žamboch,dělník</i>
- // -	77.	<i>shořelo</i>
- // -	78.	<i>Roz.Juřínková,chal.</i>
- // -	79.	<i>Jos.Grygara,dělník</i>
- // -	80.	<i>Jan Tomanec,rolník</i>
- // -	81.	<i>Jan Pifka,rolník</i>
- // -	82.	<i>Jan Novosád,rolník</i>

Čísl.popis.

- // - 83. *Roz.Machalcová,rol.*
- // - 84. *Jos.Machálek,rolník*
- // - 85. *Josef Kamas,rol.*
- // - 86. *Jan Sedláček,šofér*
- // - 87. *Jos. Janůš,rol.*
- // - 88. *Jan Babica,dělník*
- // - 89. *Jos.Slováček,krejčí*
- // - 90. *Jan Novosad,dělník*
- // - 91. *Jan Hlaváč,rolník*
- // - 92. *Pavel Novosád,rolník*
- // - 93. *Jos.Novosád,chalup.*
- // - 94. *Fr.Hučíková,dělnice*
- // - 95. *Jos.Dřevojánek,chalup.*
- // - 96. *Ver.Hurtová,dělnice*
- // - 97. *Jos.Babica,dělník*
- // - 98. *Jos.Hlaváč,chalup.*
- // - 99. *A.Zámečnicková,děl.*
- // - 100. *Alois Ondruš,dělník*
- // - 101. *Velkostatek Thonet – Vsetín (hájovna)*
- // - 102. *Ant. Tkadleček,rolník*
- // - 103. *Mart.Galetka,rolník*
- // - 104. *Jos.Novosád,rolník*
- // - 105. *Jos.Švagera,rolník*
- // - 106. *Jos.Basl,dělník*
- // - 107. *Pavel Běťák,rol.*
- // - 108. *Jan Jakubec,děl.*
- // - 109. *Jan Kotrla,rol.*
- // - 110. *Karel Jurčák,děl.*
- // - 111. *Jan Karola,děl.*
- // - 112. *šořelo*
- // - 113. *Ferd. Mocek,děl.*
- // - 114. *Jan Machalec,chalup.*
- // - 115. *Mart. Žamboch,zedník*
- // - 116. *Jos.Trlica,děl.*
- // - 117. *Roz. Slováčková,děl.*
- // - 118. *Roz.Slováčková,chalup.*
- // - 119. *škola*

Čísl.popis.

- // - 120. Roz. Mikulcová, chalup.
- // - 121. Modlitebna-Jednota čsbr.
- // - 122. Jos.Surovec, dělník
- // - 123. Jan Zubíček, dělník
- // - 124. Jos.Laža, dělník
- // - 125. Jos.Šťastný, rolník
- // - 126. Martin Malý, rol.
- // - 127. Zuzana Košutová, rol.
- // - 128. Ver.Novosádová, chalup.
- // - 129. Frant. Kotrlová, dělnice
- // - 130. Ant. Galeta, dělník
- // - 131. Jan Šopa, dělník
- // - 132. Jan Srněnský, rol.
- // - 133. Mart. Slováček, děl.
- // - 134. Ant. Matuš, stolař
- // - 135. Jan Janota, rolník
- // - 136. Jan Babica, obuvník
- // - 137. Jos. Januš, rolník
- // - 138. Al. Hromada, dělník
- // - 139. Jos.Kotrla, dělník
- // - 140. Pavel Novosád, dělník
- // - 141. Jos.Kyšák, dělník
- // - 142. Frant. Kotrlová, rol.
- // - 143. Roz. Opršalová, děl.
- // - 144. Pavel Špaček, rol. - Vsetín
- // - 145. Karel Kment, dělník
- // - 146. Mart. Hlaváč, dělník
- // - 147. Roz. Jurenčáková – K.Helis, děl.
- // - 148. Jar. Slováček, rolník
- // - 149. Jos. Sypták, dělník
- // - 150. Jan Surovec, obchodník
- // - 151. Frant. Kotrla, rolník
- // - 152. Jos. Juřínek, dělník
- // - 153. Jos. Machálek, dělník
- // - 154. Karel Kaňát, rolník
- // - 155. Jos.Pifka, dělník
- // - 156. Jos. Bravenec, chalup.

Čísl.popis.

- // - 157. Jan Hříbek, rolník
- // - 158. Jan Živočký, dělník
- // - 159. Karel Mořický, zedník
- // - 160. Jan Kučera, chalup.

Dle toho jsou v obci majiteli domů:

80 rolníků, 41 dělníků, 20 chalupníků, 3 stolaři, 2 krejčí, 2 zedníci, 1 obuvník, 1 obchodník, 1 hostinský, 1 šofér, 1 velkostatek, 1 nábožen. společnost (školu v to nepočítaje).

Za nejstarší chalupu je pokládáno čísl.2 (majitel Jan Slováček) ve dvoře Štefkovém, čili Novosádovém. Podnes udržuje se v čís.2 název „U Frýdlů“ po předchozím majiteli. Stáří čísla 2 nelze přesně zjistiti. Zjištěno však stáří čísla 33. „U Pavelů“, jež má na stropním trámě vyrytý letopočet 1.777. O tomto čísle děje se též zmínka ve spise „Vsatský okres“ od Matouše Václavka na str.100. V obci jsou dva nouzové baráky, obydlené sice, ale bez popisného čísla. Jeden stojí při silnici v horní části obce pod Haničákovým břehem nad Karoli č.100 a je obydlen rodinou Fr.Kotrlové. Druhý stojí na pokraji obec.lesa Javořiny v Palovském. Bydlí v něm Berta Grygarová, dělnice s rodinou. Jsou to zbytky popřevratové nouze o byty.

Skupiny chalup, i jednotlivá čísla zachovaly si dosud své názvy. Pokud jsou to skupiny, kryjí se s názvy – „ přízvisky dvorů“:

Štefků dvůr (též u Novosádů) má domovní čísla :

1.127. 96. 2. 93. 138. 133. 131. 110. 12.

U Matošků : 28. 86. 29. 80. 158. 146. 147.

U Adamců : 65. 26. 25. 24.

U Zemanů : 23.

U Černotů : 18. 84. 19. 83. 85.

U Valů (Sralů dvůr) : 31. 17. 82.

U Migalů : 54.

Trusinů dvůr : 8. 81. 64. 99. 9.

U Holáňů : 46. 47. 92.

U Janíků : 56. 55.

U Stupalů : 87. 78. 137. 48.

U Křivů : 50. 107. 49.

U Truhelňáků : 51.
U Zrotálů : 52. 70.
U Gald'áků : 45. 44. 43. 74.
Ve Škrádoch: 42. 67.
V Uhlisku (Uhlěřisku): 109.
U Mrázků : 59.
U Kvočků : 41. 40.
U Pífků (Zámečnicků) : 157. 68. 38. 39. 73. 76.
U Maďarů : 61.
U Slováčků (nověji Janků): 37. 36.
U Tomšů (Feků, Košutů) : 71. 69. 35. 34.
U Pavelů : 60. 33.
Ve břehoch : 89.
Na kopečku (U Vaňků, Hříbků) : 32.

Celková výměra všech pozemků v katastrální obci Jasence jest (dle stavu r.1930) :

943 ha,669 a,64 m², čistý katastrální výnos všech pozemků jest 2647 Kč,14h.

Z celkové výměry připadá :

<i>na pole</i>	<i>269 ha, 36 a, 96 m² (ci 28,5%)</i>
<i>louky</i>	<i>109 //, 47 //, 85 // (ci 11.5%)</i>
<i>pastviny</i>	<i>401 // , 52 //, 99 // (ci 42,5%)</i>
<i>zahrady</i>	<i>5 // , 13 //, 94 // (ci 0,5%)</i>
<i>lesy</i>	<i>141 // , 12 //, 86 // (ci 15%)</i>
<i>nepl.pozemky</i>	<i>- 2 //, 70 // (ci 0,03%)</i>
<i>zastavěná plocha</i>	<i>5 //, 20 //, 23 // (ci 0,5%)</i>
<i>cesty</i>	<i>11 // , 79 //, 11 // (ci 1%)</i>

Obec Jasenka má 1 majitele-obec, která vlastní 43 ha,49 a,24 m² půdy (les Javořina),

<i>5 majitelů vlastních</i>	<i>20-30 ha půdy</i>
<i>31 //</i>	<i>10-20 // //</i>
<i>28 //</i>	<i>5-10 // //</i>
<i>16 //</i>	<i>2-5 // //</i>
<i>4 //</i>	<i>1-2 // //</i>

19 //
23 //

50 a – 1 // //
10 a – 50 a //

Jména polností kryjí se většinou s názvy skupin domů tj. s přízvisky dvorů, jak na str. 12 (v kronice) již uvedeno.

Dle posledního sčítání zeměděl. podniků, průmyslových a živnosten. podniků k 31.V.1930 byla orná půda obhospodařována takto:

<i>pšenicí ozimou</i>	<i>44,19 ha</i>
<i>// jarní</i>	<i>0,38 //</i>
<i>žitěm ozimým (rží)</i>	<i>19,85 //</i>
<i>// jarním</i>	<i>1,97 //</i>
<i>suržicí</i>	<i>21,22 //</i>
<i>ječmenem ozimým</i>	<i>0,10 //</i>
<i>// jarním</i>	<i>8,58 //</i>
<i>ovsem</i>	<i>52,61 //</i>
<i>pohankou</i>	<i>5,90 //</i>
<i>hrachem</i>	<i>0,15 //</i>
<i>peluškou</i>	<i>0,84 //</i>
<i>směskou</i>	<i>0,80 //</i>
<i>bramborami (ranné)</i>	<i>0,10 //</i>
<i>// (pozdní)</i>	<i>37,76 //</i>
<i>krmnou řepou</i>	<i>4,69 //</i>
<i>zelím</i>	<i>1,38 //</i>
<i>jetelem (dvousečným)</i>	<i>48,15 //</i>

Napočteno bylo v obci 13 koní, 314 kusů hověz. dobytka, 92 ovec, 80 koz, 109 kusů vepřov. bravu, 251 kuřat, 613 slepic, 111 housat, 22 hus, 24 káčat, 5 kachen a 3 perličky.

V obci napočteny :

<i>3 obchody smíš.zbožím</i>	<i>- teď jsou</i>	<i>2</i>
<i>1 hostinec</i>	<i>teď</i>	<i>1</i>
<i>2 stolaři</i>	<i>teď</i>	<i>2</i>
<i>2 krejčí</i>	<i>teď</i>	<i>2</i>
<i>1 obuvník</i>	<i>teď</i>	<i>1</i>
<i>1 prodejna tabákem</i>	<i>teď</i>	<i>1</i>
<i>1 trhovec</i>	<i>teď</i>	<i>0</i>

Nejvýznačnější budova v obci jest škola. Je to čtyřtřídní obecná škola.

Obec Jasenka byla přiškolená do Vsetína. R.1870 nabízelo město obci,že si může vlastní školu postavití.Jednáno o tom sice bylo,ale zůstalo při starém,jen dříví z obec.lesa se přichystalo.Když však r.1873 vsetínské školy (2 evangel., 1 katol.,1 utrakvistická) sloučily se v jednu 5 třídní se 647 žáky, nestačily místnosti školní.Jen tak,že škol.úřady netlačily přísně na bedlivou návštěvu školní,bylo možno v nich vyučovati.R.1880 docházelo z obce Jasenky na Vsetín 96 žáků. Následek všeho byl velký počet negramotných. Ještě r.1890 bylo v obci Jasence z 836 obyvatel 343 negramotných (i s dětmi 1-6 let).Na stavbu školy bylo však stále pomýšleno.

V r. 1886 zakoupena byla starostou tehdejším Janem Švagerou louka (č.parc.206/2 ve výměře 1.089 sáhů a č.parc.207 ve výměře 47 sáhů) od Pavla a Veroniky Bravencových čís.25 (Valcháři) za 250 zl.r.č.Smlouva je zachována ve škol.archívu.Při zakoupení spolupůsobil též Jos.Hříbek,rol.č.59,dlouholetý zástupce škol.obce Jasenky v míst.školní radě na Vsetíně a pozdější předseda míst.školní rady v Jasence.

Plán školní budovy z dělal zed.mistr Jakob Vrána na Vsetíně a se stavbou započato r.1888.Škol.úřady pamatovaly na event.rozšíření budovy na poschodí,proto byly zdi zesíleny a základy hlouběji položeny.Obec převzala dodání veškerého staveb.materiálu, aby poplatnictvu ulehčila. Úhrný náklad činil 6.020,58 1/2 zl.,jenž byl z poloviny uhrazen subvencí zem.výboru částkou 1.000 zl.,dary fy a jednotlivců,půjčkou od zem.výboru 1.100 zl,celkem částka 3.520,01 zl.Zbytek 2.500,57 1/2 zl.rozpočítán byl na

vešk.přímé daně (první přírážka vybírána 510%).Tím,že občané mnozí sami potřeby vozili a pracovali,poplatek buď zcela nebo z části oddělali.

Výn.zem.škol.rady ze 27./XI.1880,č.12187 povoleno otevřít 1 třídní školu. Prvé vyučování začalo 23.ledna 1890.Vyučoval Karel Sýkora ze Vsetína (úd.Jasenice)3krát týdně excurrento.Žáků zapsáno 116.Do školy k vyučování docházely jen 2/3 žactva.V září r.1890 ustanoven zat.učitelem Kar.Bedř.Číha, dosavadní podučitel v Hustopečích (o.Vyškov),nar.20.X.1866 v Oskořínku u Nymburka v Čechách, pocházející z chudé obuvnické rodiny,jenž působil na škole i po jejím rozšíření jako nadučitel až do září r.1912,kdy dán byl pro nemoc na trvalý odpočinek.Zemřel na Vsetíně 1928,kdež je také pochován.S úctou je vzpomínán občany tento první řídící školy,jenž neúnavně pracoval jako první průkopník kultury a osvěty ve zdejší obci,jenž zápasil s počátečními obtížemi a nesnázemi (velký počet žactva,špatná docházka školní) jsa přitom výborným učitelem na tehdejší dobu.Po 22 tiletém působení svém uzřel ovoce své práce a potěšen výsledky svého působení odešel přenechav místo jiným,jimž urovnal cestu pro jejich působení.Budiž mu vděčná pamět zachována!

V r.1895 (za 6 let po dostavbě školy) jevila se již potřeba důkladné opravy budovy.Houba se v ní uchýtila.Oprava provedena stavit. Mich. Urbánkem ze Vsetína nákladem 810 zl 39 kr,což uhrazeno z obecní pokladny.V r.1893 (2 léta před touto opravou) pracováno bylo na urovnání zahrady a dvora a grapa před školou byla zavážena.

Potřeba rozšíření školy na 2třídní jevila se již v r.1893,ale úřady nenaléhaly jen proto,že škola byla před nedávnem postavena a dluh starý dosud nezaplacen. Počet žactva stále vzrůstal,proto zavedeno polodenní vyučování.V r.1901 činí počet žáků 179.Škola proto rozšířena na 3 třídní.Přestavbu a nadstavbu (o poschodí) provedl v r.1903 stavit. Mich. Urbánek.Rozpočet činil 26.000 K,ale byl překročen.Ze zem.prostředků povolena subvence 5.000 + 1.000 K. Kolaudace provedena v prosinci r.1903.

V r.1915,kdy počet žáků vzrostl na 220,zřízena pobočka při I.třídě, která byla r.1920 stabilisována.Od této doby je škola čtyřtřídní. R.1926 získáno bylo výměnou staveb.pozemků mezi obcí J. a Jos.

Juřínkem a Jos.Syptákem kus louky (asi 2 1/2 a) sousedící se školní zahradou.Při silnici zřízena byla nová opěrná zeď značným nákladem. Okolí školy tím značně získalo. Vchod do školy byl též nově upraven. Škola, rozšířená na 4 třídní,postrádala čtvrté učírny. V témže roku za říd.uč. Gust.Janaty rozhodla se obec pro přístavbu školy.Plán a přibližný rozpočet vypracoval stavitel J.Maňas ze Vsetína. Přístavba byla projektována na severní straně budovy-v poschodí učírna, v přízemí byt o 2 pokojích a kuchyni pro říd.učitele.Stát.subvence udělena v částce 50.000 Kč. Stavbu prováděl Antonín Šiška,zed.mistr z Rokytnice. Zadána byla za 92.000 Kč.14.září 1927 započato bylo se stavbou.Kolaudace přístavby provedena 25.VII.1928.Za provádění přístavby byla škola opravena,vymalována a zvenčí natřena.Dne 29.července byla pak slavnostně otevřena za veliké účasti míst. i okolního občanstva. Proslovy přednesli: Jos.Tkadleček,starosta obce, Vil.Kostka,předseda m.škol.rady,Rud.Strýček,okr.škol.inspektor, Jan Koluch,uč.,J.U.D'Fr.Břeský,rada pol.správy a předs.okres. škol. výboru.Za řízení školy říd.učitelem G.Janatou,jenž odešel do výslužby v době příprav ke přístavbě,odkoupena byla obcí po sever.straně škol.budovy část louky od Jos. Tkadlečka,rol.čís.59 (U Mrázků) na rozšíření cvičiště (hřiště) školního,jež bylo po provedení přístavby řádně upraveno a oploceno.Hřiště slouží nejen ke hrám a tělocviku škol.mládeže,ale i ke hrám a zábavě dospělých v době mimo vyučování.I hasičské výlety na něm byly konány před r.1932.

V r.1930 zřízena byla z původní kuchyně správce školy školní kuchyně, sloužící jednak k vyučování děvčat v domác.hospodářství a vaření, jednak po dobu zimní k vaření polévky pro chudé žactvo. V bývalém velkém pokoji správce školy umístěna obecní knihovna a po r.1932 obecní kancelář pro nedostatek jiné vhodné místnosti v obci na dobu,pokud nebude se jí musit použití k účelům školním (n. př.za učebnu v případě rozšíření).

Škola v nynějším stavu jest chloubou občanů, kteří na její udržování rádi a ochotně dle svých sil a možností přispívají.

Od zřízení školy vystřídal se na ní množství učitelských sil. Ze správců školy a řídicích učitelů byli tito :

- 1. Kar. Bedř. Číha, jehož vzpomenu ve stati „Historie školy“.*
- 2. Josef Burša, nar. 24. VI. 1865 v Mal. Tresném (s.o. Kanšátický) na Moravě - z rodiny rolnické. Působil předtím v Senince od r. 1892 do února 1913, tedy 20 ½ roku. Při svém odchodu ze Seninky jmenován čestným občanem. Na zdejší škole působil až do července 1922, tedy 9 ½ roku. Žije ve výslužbě v Čechách.*
- 3. Gustav Janata, nar. 27. VI. 1874 v Kruhu (o. Jilemnice) v Čechách - z rodiny rolnické. Působil v Hošťálkové 4 roky, v Hovězí (úd. Huslenky) 23 roky (z toho 4r. 3měs. za svět. války u vojska). Na zdejší škole od září 1922 do konce srpna 1927, tudíž skoro 5 let. Při odchodu do pense vysloven mu dík a uznání okr. škol. výborem na Vsetíně za dlouholeté a velmi úspěšné působení ve službě školní. Žije toho času v Rokytnici u Vsetína.*
- 4. Karel Pilčík, jehož stručný životopis podán vpředu jako kronikáře.*

Ve škol. roku 1921-22 pověřen zatímní správou školy Boh. Jedlička, uč. ze Vsetína, ve škol. letech 1927/28, 1928/29, 1929/30 Anděla Koluchová, říd. uč. z Nov. Hrozenkova (úd. Stanovnice).

Říd. učitelem je Karel Pilčík, učitelé: Josef Šimek, Jitka Skřičková, Marta Pokorná. Učitelkou žen. ruč. prací Aloisie Pilčíková, manželka říd. učitele. Učitelem náboženství čsbratr. evangel. Miroslav Pokorný, katechet; učitelem nábožen. řím. - katol. Josef Blažek, farář na Vsetíně, jako uč. z duchovní správy.

Mimo školu nemá obec Jasenka větších a význačnějších staveb. Třeba však se zmíniti o modlitebně Jednoty čsbratrské (čís. 121.) v dolní části obce. Domek, v němž Jednota bohoslužby konala s počátku, kouten byl od Vil. Kostky, rol. čís. 72, v r. 1917. V r. 1920 přistaven sál, jehož se teď užívá za modlitebnu, v domku přebývá kazatel. Ještě v r. 1932 nesl domek nápis: „Ale vstalť jest Kristus...“

Organisace sboru Jednoty čsbratrské začala v r. 1915, tehdy pod názvem „Svobodná reformovaná církev“. Prvním kazatelem do r. 1922

byl Ondřej Šrámek, po něm Jos.Cvrček do r. 1930,pak Ladislav Mikulecký, nyníjší kazatel.

Další zmínky zasluhuje zbrojnice dobrovol.sboru hasičského v Jasence, stojící mezi potokem a silnicí uprostřed lipového sádku na ohbí potoka a silnice naproti zahrady Vil.Kostky čís.72.V pátém roce trvání hasičského sboru postavila obec na jmenovaném místě zbrojnici hasičskou bez věže (sušárky hadic). Poněvadž po 28 letech byla již sešlá a nevyhovující, odhodlala se obec za součinnosti hasičského sboru ku stavbě nyníjší zděné, rozšířené zbrojnice se sušárnou. Plán vypracoval zdarma stavitel Karel Ptašinský ze Vsetína. Stavbu provedla v r.1932 obec za finanční podpory sboru (8.000 Kč) nákladem 18.000 Kč. Sbor přihlížeje k mimořádné a těžké finanční situaci obce neodpírá ani po dostavbě zbrojnice svou pomoc umiňuje si částku,10.000 Kč převyšující, uhraditi ze svých prostředků. Ve věži zbrojnice umístěn byl zvon ze staré valašské zvonice, která stávala až do roku 1919 u dřevěné obecní hospody čís. 90, nyníjším majetku Jana Novosáda. Po zrušení hospody na tomto čísle, nesoucím v průčelí letopočet 1879, zrušena byla i zvonice.Po vystavění nové zbrojnice nalezeno pro zvon vhodné umístění. Nová zbrojnice otevřena a sboru hasičskému odevzdána slavnostně za přítomnosti župních činovníků hasičských, cizích sborů a obec. zastupitelstva místního dne 8.srpna 1932.

V obci je sbor dobrovolných hasičů, jenž založen byl na návrh učitele a správce zdejší školy Karla Bedř. Číhy dne 23.července 1898, kterýžto dnem byly schváleny stanovy c.k. místodržitelstvím v Brně. První valná hromada byla konána 22.ledna 1899 za přítomnosti 59 členů a zvoleni byli; Jos.Vala, rol. čís.17, sarostou; K.B. Číha velitelem, jednatelem a pokladníkem. V roku 1932 (v době zápisu) je starostou : Jan Surovec, obchodník, místostarostou: Vilém Kostka, rol. čís. 72; jednatelem: Ant.Matůš; pokladníkem : Jan Babica, děl. čís.88; náčelníkem: Jan Machalec, děl. čís.114; vzdělavatelem K.Pilčík, říd.učitel.

Dále je v obci od roku „Lukařskopastevní jednota“. Předseda: Vilém Kostka, rol. čís.72, jednatel Jos.Tkadleček , rol. čís.23.

V r.1915 přesídlil ze Vsetína do Jasenky spolek „Modrého kříže“ jehož účelem je propagace myšlenky abstinentismu. Čítá asi 24 členů.

Předsedou je Tomáš Sedláček,rol.ve Vsetíně (Vesník). Pod jménem spolku „Modrého kříže“ činila v dobách rakouského útisku s nesvobody svá shromáždění „Svobodná církev reformovaná“ používajíc takto shromažďovacího práva spolku jako roušky ke svým shromážděním.

V r.1932 ustavil se zřizující výbor (K.Pilčík, Ant.Matůš, Jos. Švagera) za účelem založení „Včelařského spolku pro Jasenku a okolí“ se sídlem spolku v Jasence. Po schválení stanov zemským úřadem v Brně ze 23.I.1933 č.2727/V-13 Zvolen v ustavující schůzi předsedou : K.Pilčík,říd.uč.;místopředsedou : Vilém Kostka,rol.čís.72;jednatelém Jos.Švagera,rol.čís.54;pokladníkem Ant.Matůš,stolař čís.134.Spolek čítá t.č.14 členů.

Politické organisace :

- 1. Republikánská strana zeměděľ.a maloroľnického lidu a Domoviny, založená roku 1928,čítající 62 členů,*
- 2. Československá strana národně socialistická, založená roku 1931 uč. Janem Koluchem, čítající 16 členů – předseda: Jan Babica,děl.č.88.*
- 3. Komunistická strana Československa(sekce Komunisti.Internacionály), založená roku 1921,čítající 24 členů – předs.Štěp.Hučík,děl.č.*
- 4. Československá strana lidová (katol.)*

(V kronice je vynechané volné místo)

V posledních volbách konaných v místnosti školy dne 27.září 1931 (zástupce dohléd.úřadu : K.Pilčík,říd.uč.) zvoleni byli :

starostou obce (po třetí) : Jos.Tkadleček,rol.čís.23

náměstkem starosty : Jan Mikulec,děl.čís.120

členy obec.rady : Jan Hříbek,rol.157

Jan Babica,děl.88

Jan Sedláček,děl.4

*ostatní členové obec.zastupitelstva : Jan Kotrla,rol.č.37;
Jos.Kaňát,rol.čís.41;Jos.Machálek,rol.č.84;Jos.Valchář,rol.č.36.;*

*Jos.Valchář,rol.č.25.;Jos.Juřínek,děl.č.152.;Kar.Kment,model.č.145.;
Jar.Kotrla,děl.č.136.;Kar.Mořický,zed.čís.159.,Jos.Matoška,děl.čís.17.*

Členové obec.zastupitelstva dle politic.stran:

- 1. za stranu republikánskou :
Jos.Tkadleček,Jan Hříbek,JanKotrla, Jos.Kaňát,Jos.Machálek,
Jos.Valchář a Josef Valchář.*
- 2. za stranu nár.-sociallistickou:
Jan Babica a Josef Juřínek.*
- 3. za stranu komunistickou :
Karel Kment,Jan Mikulec,Jan Sedláček,Jar.Kotrla,Kar.Mořický,
Josef Matoška.*
- 4. strana lidová nedosáhla voleb.čísla.*

*V době záznamu jest náměstkem starosty za odstouplého Jana
Mikulce :*

Jan Sedláček,členem obecní rady : Jan Topolánek,děl.čís.96.

*Obec Jasenka přísluší okresnímu úřadu na Vsetíně od 1.října
1909,kdy zřízeno hejtmanství vsetínské s prvním okres.hejtmanem
D' Jakubem z Podczaskich.Předtím příslušela k hejtmanství val.-
meziříčskému.Dále okresnímu soudu na Vsetíně, krajskému soudu
v Novém Jičíně,bernímu úřadu na Vsetíně,berní správě na Vsetíně,
okres.správní komisi na Vsetíně,okres.školnímu výboru na Vsetíně
od 1.VII.1910 (předtím Val.Meziříčí),obchodní a živnostenské komoře
v Olomouci, ředitelství stát.drah v Olomouci,poštovnímu úřadu na
Vsetíně a četnické stanici na Vsetíně.Obec Jasenka je přifařena na
Vsetín.Katolíci přísluší farnímu úřadu na Vsetíně,děkanátu vsetínskému,
diecési olomoucké.*

*Počet všeho obyvatelstva podle posledního sčítání lidu v roce 1930
je 943 osob, z toho mužů ... ,žen...(v kronice neuveden počet) až na 4 příslušníky
polské národnosti vesměs národnosti české.*

Dle náboženství jest:

167 osob nábož. římsko-katol.

761 - // - čsbratr.evang.

1	- // -	čsloven.katol.
--	- // -	Jednota čsbr.
--	- // -	Jednota Chelčický
14	- // -	bez vyznání

Podle zaměstnání jest :

.....rolníků,.....živnostníků,.....úředníků,.....zřízenců,.....dělníků.
(v kronice neuveden počet)

Blízkost města Vsetína působila jistě na rozvoj obce Jasenky. Doklady toho máme poruce i v době nynější. Rozvoj průmyslu na Vsetíně v posledním 50 tiletí měl svůj ohlas i v naší obci. Obyvatelů přibývá v obci a dosahuje v roku 1910 (sčítání lidu) vrcholu v tomto období, neboť napočteno 1.064 obyvatelův. Přibývá dělníků, pracujících ve vsetínských továrnách. Z nich mnozí „se zakupují“ a věnují se pol. hospodářství. Chalupníci zase přivydělávají si v továrnách. Z dělníků stávají se během doby hospodáři a opačně. Po přejítí vichřice světové války ubylo obyvatelstva o celé sto. (V r. 1921 zjištěno sčítáním 964 obyvatelův.) Patrně, že dějiny obce souvisejí s dějinami města Vsetína, k jehož panství příslušela, ba možno říci, že historie obou se společně mnohdy odehrávala.

Odkázání jsouce na kusé zprávy o naší obci v „Dějinách města Vsetína a okresu vsackého“ od M. Václavka podá nám stručný nástin dějin města Vsetína kus historie i naší obce zvláště v těch částech, v nichž Jasenka výslovně jmenována. - Od svého počátku náležela dědina Jasenka i s j. dědinami okolními k panství vsetínskému, jehož majitelé se během času měnili. Záhadou zůstává, kterak panství vsetínské (o Vsetín) z rukou zeměpanských přešel na osoby stavu panského. Zjištěno pouze, že r. 1297 za krále Václava II. ocitl se kraj v rukou řádových Templářů. Za nich Vsetín stává se městečkem („oppidum“) s právem 2 výroč. trhů. Je však domněnka, že statek vsacký nenáležel tenkrát celý řádu, že jisté části náležely zeměpánům. V této době asi ještě údolí Jasenecké osídleno nebylo. R. 1308 pronajali Templáři statek p. Vokovi V. z Kravař na 31 let, byl pak v držení pánů z Kravař. Pak přešel za krále Jiřího Poděbradského na pány z Cimburka, horlivé to Husity. Od r. 1475 do 1610 měl Vsetín různé majitele. Po Petru z Pezinku přechází pak koupí na jeho bratra Jana Kunu z Kunštátu r. 1503. (jiné zdroje uvádějí r. 1505) Z toho roku pochází první historická zpráva o Jasence jako o dědině

k vsetín.panství náležející.Od této doby jest třeba sledovati dějiny panství vsetínského se zřetelem na naši obec.R.1531 stal se pánem panství Jan z Perštýna „Bohatý“,r.1548 stali se pány Nekešové z Landeku,páni na Lukově. Poslední toho rodu,Lukrecie,stala se po smrti prvního muže manželkou Albrechta z Valdštejna,pozdějšího vojevůdce a pomocníka Ferdinanda II.Lukrecie odkázala panství Valdštýnovi,jenž vlivem jezuitů stal se katolíkem a z vděčnosti za to,že mu dopomohli k tak výhodnému a bohatému sňatku s Lukrecií,odevzdal jezuitům duchovní správu svých statků.Je známo,že předkové naši na Vsacku přidržovali se kalicha majíce své kazatele,jichž jména jsou nám namnoze neznáma. Jezuité měli za úkol konati misie po celém Vsacku za účelem převracování obyvatelstva vsackého na víru katolickou. Od r.1610 konány byly takové misie.Ale dílo povoláním jezuitům nedařilo se tou měrou,jak Valdštýn očekával.Aby obyvatele města Vsetína získal pro víru katolickou,osvobodil je r.1613 od roboty „na věčné časy“ učiniv je svobodnými lidmi. R.1623 prodal Valdštýn panství Zdenku Žampachovi z Potštýna,jenž u císaře Ferdinanda II.byl oblíbený sice,ale na Vsacku neoblíbený pro usilování o obrácení svých poddaných na katol.víru.Za něho vykonána na Vsetíně 1.krvavá exekuce r.1627.Druhá krvavá exekuce provedena byla za Jiřího Pasmána z Panasu r.1644.Pasmanům náleželo panství od r.1632.

Rok 1648-významný v dějinách-stal se i pro Vsetín nezapomenutelným. Švédové přišli na Vsetín a protestant. Valaši podnikali s nimi loupežné výpravy do okolí. R.1652 prodáno bylo panství rodině Illézházů z Illézházy, která byla poddaným celkem přízniva. Illézházové neutiskovali protestantů, naopak se jich zastávali. Do této doby spadá děsný vpád Turků a Tatarův z Uher v říjnu 1663 a v září 1683.Mezi dědinami napadenými není Jasenka vzpomenuta,byla asi ukrutností ušetřena.Jiří Ill.vězíci ve finanční tísní, odprodával některé dědiny po částech věřitelům,čímž vznikla samostatná panstvíčka (Liptál, Hošťálková). R.1666 provedena byla visitace všech pozemků panských a poddaných a vykonán byl odhad veškerého panství. Takových visitací provedeno později ještě několik,a to kvůli vyměření berně (lan-pozemek, na němž 3 role po 32 měřících mohly býti zdělány,tedy 96 měřic mohlo se vyseti.) Odhad tvoří tlustou knihu česky psanou. O obci Jasence jest v ní toto: „Jasenka.Samé podsedky: 14,menší podsedky,dobré pasečné 4,hofeři na obci chalupy mající 3.Fojt (jméno neudáno) ženatý,má dceru.Jura Adamců,Jura Matoščík,Mikula Novosad (mlynář,syn Mika,střelec),Jan

Kaňáků (střelec), Jura Trusina, Jura Nováček, Mach Černota, Jan Ječmének, Kašpárek (střelec), hofer Martin Trusina (sklenář), 3 střelci. “ - Střelci tvořili asi domácí vojenskou posádku z nejsilnějších mužů, kteří v čas nebezpečí (jako r.1663) k obraně byli vrchností povoláváni. Když r.1669 hr.Jiří Ill. pronajal palírnu na Vsetíně židu Joachymu Adamovi na 1 rok za 600 zl, byli poddaní dle smlouvy povinni bráti kořalku týdně z palírny. Povinnost Jasenky činila 1 máz po 20kr. Mimo to byli poddaní zavázáni dovézt každý měsíc do palírny 4 sáhy dřeva, jak bylo obyčejem. Po Jiřím Ill. jenž zemřel bez muž.potomků, zdědil panství adoptovaný syn hr. Mikuláš Ill. r. 1689, jenž dostal se do sporu s poddanými. (Úředníci zvyšovali povinnosti proti smlouvám.) Poddaní podali žalobu k zem. tribunálu 16.XII.1699 na hraběte pro tvrdosti. Narovnání (transakt) provedeno 1.700; z něho jsou patrný všechny povinnosti a závazky poddaných dědin k vrchnosti. (Výčet jich na str.234, 235 a 236 v „Dějínách“ Václavkových.) Celkem lze se domýšleti, že poddaní po transaktu měli obstojné živobytí. Na základě transaktu platily obce dle počtu gruntovníků, podsedníků nebo chalupníků z polí, luk, pasek, mlýnů atd. – Jasenka: mimo fojta 16 podsedků; platila 59zl.25 grošů 5 denarů nebo 69 zl.49 kr. 3 ^{6/8} denaru, 292 vajec, 30 ^{1/2} měrice ovsa, 7 ^{1/2} husy, 33 slepic. – Za hrab. Josefa Ill. vydáno císařem přísné nařízení 28.XII. 1725 o vyhubení kacířství, o vyhledávání a potrestání jeho. R. 1732 vyzývá hrabě Josef poddané k zakupování gruntů (chalupa 15 zl, podsedek 30-80 zl, grunt 47-100zl). Jisté povinnosti robotní při tom vždy zůstávaly. S takovými poddanými měla vrchnost vždy potíže, neboť nechtěli už robotovati.

R. 1749 dne 1.ledna prodal hr. Josef Illézházy fojtovi jasneckému Janu Tkadlečkovi lučinu „v panské Javořině na Cábě“ k věčnému užívání za roční plat 24 kr. do důchodu panského. - R.1751 podal týž fojt prosbu hraběti Josefu Ill. aby „ho i s potomky jeho obojího pohlaví ze všech z jeho fojtství do důchodův panských přicházejících povinností milostivě osvobodil.“ Hrabě vyslyšev jeho prosbu, osvobodil jej od následujících povinností panských:

Totíž předně od budoucího fojtování; za 2. od přivezení 2 beček vína; za 3. od odvádění 2 jeřábkův; za 4. od brání a zaplacení 2 mázů výstavní kořalky; za 5. od brání a zaplacení sýra ovčího a kravského;

za 6.od daně valaskej z ovec a ze včel;za 7. od stálých platův panských dávání, kterých každoročně vynáší v sumě 4 zl 18kr.; za 8.od placení „suchej(?), vinej a pivnej“, kteréhož v roce vychází 1 zl.6kr.;za 9.od dávání pernactva a vajec,totíž ¼ husy,2 slepic a 1 kopy 30 kusů vajec, co všechno na penězích činí 30 kr.

Při tom bylo určeno,kde a jak on i poddaní jiní dříví bráti bude moci.Za tyto udělené svobody uvolil se fojt dobrovolně zaplatiti 900 rýnských do důchodů vsetínských.

Na čísle 33. (1/4 gruntu) u Pavelů vázlo tolik roboty a povinností:

1/16 husy (kus za 18kr.stř.)	1 ^{1/10} kr.stř.
1/2 slepice // 4 kr.	2 // //
3 vejce // // 2/10 //	6/10 // //
roboty pěší, 19 ^{1/2} dne (den za 4 ^{2/3} kr.)	1zl.31 // //
přediva 1 ^{1/2} lokte (loket 1 ^{2/10} kr.)	1 ^{3/10} kr.stř.
plat	31 ^{6/10} // //
	<hr/>
	úhrnem 1 zl.58 ^{1/10} kr.stř.

Vykoupeno bylo za 13 zl.39 kr.

V r.1742 vpadli Prusové za cís.Marie Terezie z jara na Moravu. Císařovna vyzývala „statečné“ Valachy k boji slibujíc ulehčení v berni. Vsacané uposlechli výzvy.Jasenka postavila 14 mužů do boje (V celém Vsacku 570),kteří se bili statečně s Prusy u Hukvald,Nov.Jičína a Frýdku. R.1744 nové svolání císařovny.Sebráno bylo 200 mužů.R. 1756-63 (válka 7 letá) museli poddaní platiti velké kontribuce,odvádět vojenské dávky,přípřeže a obilí do cís.skladišť - Olomouce.Poddaným zamluvil se hrabě Josef Ill. do srdce nejlépe tím,že před svou smrtí všechny dluhy jejich dal škrtnouti,které obnášely více než 4.000 zl. Když r.1766 přišel na Vsetín hrabě Jan Illézházi,holdovaly dědiny novému pánu.21 fojtů sešlo se na Vsetíně.Po holdování dostal každý pecínek chleba,máz piva a ½ mázu vína.Jinak však hrabě Jan podporoval katolicismus a misionáře v jejich činnosti,zakládal katol.kostely a školy při nich.Podnětem k této činnosti jeho byla nábožen.bouře,kterou misionáři sami vznítily.V dubnu roku 1777 vyluzovali jezuité od rodin pod záminkou svobod nábožen. vyznání chtějící takto seznati tajné protestanty.Vymyslili falešný toleranční patent!Podvod brzy poznán a z toho strašná bouře po celém Valašsku

i v krajích mimovalašských. Během 3 neděl přiznalo se přes 60 obcí cele nebo částečně k evangel.víře.Bouře vyšlehla ve Vizovicích a pak šířila se rychle.Také Jasenka byla mezi zbouřenými dědinami.Vůdcové a kazatelé slibovali osvobození od daní,desátků a j. dávek. Evangelíci měli pronásledovati katolíky.Na Vsetíně přihlásilo se k víře evang.933 osob, ke katol.jen 153.Zákazy a napomínání vrchnosten.úřadů ukázaly se marné. Vyšetřovací komise na rozkaz císařovny vyslaná počínala si vlivem probošta Háje mírně.Bylo to štěstím pro Vsacko,že nezakusilo opět nějaké exekuce z r.1644.Misionáři posláni do Olomouce zpět a písemná projádření o nábožen.vyznání byla obcím vrácena před občany zničena. Tak příčina vzdoru odpadla.

„První navrácení onoho písemného projádření dalo se na Vsetíně dne 19.m.srpna,a to slavným způsobem. Na Vsetíně postavili se vyslancové (představení) z Roketnice, Johanové,Ústí,Hovězí,Halenkova a Jasenky. Na náměstí postaven stůl, kolem něhož zasedli Flamm, Háj a Vitola; blíže nich postavili se duchovní Vsetínští a úředníci panští. Opodál panstva toho stáli četní posluchači. Tyto pak obklopilo 60 pěších a 12 jízdných vojáků s vytasenými šavlemi. Za těmito pak stálo mnoho lidu zvědavého. Promluviv krátce oč tu jde, Flamm poručil na to čísti císař. dekret ze dne 1.m.června, jímž císařovna pod těžkými tresty napomíná vzbouřenc, aby se navrátili k pokoji a míru. Nato volány jednotlivé obce, písemná projádření se jim roztrhala a vydala. Konečně vyzván lid přívětivě ale důrazně,aby byl poslušen Boha,císařovny a zákonů státních,načež většina lidu šla do kostela obcujíc mši svaté.“

Z osob,kteří bouří touto byli dotčeni, odsouzeni a do Uher deportováni, není z Jasenky jmenována žádná. Zdálo se, že klid byl zjednán, a že protestanté na katol.víru byli převedeni. Ale již násled.roku 1778 vydalo se mnoho obrácených do Těšína do evang.kostela,aby meškali službám Božím a přijali večeri Páně. Tam domohli se protestanté jisté svobody náboženské. Těchto tajných cest dopouštěli se evangelíci Vsačtí dříve i později, buď jednotlivě, buď v celých společnostech. Páni a misionáři číhali na ně, zajímali a odváděli je zpřímá do žaláře a vysílali je pak na robotu ke stavbám nebo k pracím vrchnostenským. Zatvrzelé odváděli na vojnu. Po smrti císařovny M.Terezie 1780 nastoupil „osvícený“ syn její,císař Josef II.Dvorní dekrety hned z počátku vlády

snazí se násilí proti evangelíkům odstraniti a tolerančním patentem ze 13.X.1781 učinil nábož.svízelem konec. Připomenouti třeba, že císařovi, ubírajícímu se z jara r.1780 na Rus a přes noc na Vsetíně 28.IV. pobývajícím, podána byla evang. deputací při odjezdu přes přísný zákaz vrchnosti petice za dovolení svobodného vyznávání víry. Císař přislíbil, že brzy stane se jim po právu. Že by v deputaci byl někdo z Jasenky, nepřipomíná se v „Dějínách města Vsetína“.Dne 1.XI.1781 zrušuje císař nevolnictví a poddaní stávají se „lidmi“.

Ozvučky válek francouzských (František I.-Napoleon Bonaparte) byly i na Vsacku.Poddaní činili dodávky sena,ovsa,slámy,rži,a muži odváděni byli k vojsku.

V r.1799 byla vystavěna myslivna na Dušné a myslivci dovoleno bylo nalévati nápoje.V témže roku stal se majitelem panství hrabě Štěpán Illéshazy, dobrý to hospodář,za něhož dodávky pro vojsko a odváděni dále trvalo.R.1806 po Novém roce začal mor,který trval až do podzimku a mnoho obětí si vyžádal.Drahota trvala až do r.1809.

Josef rytíř z Wachtlerů stal se majitelem r. 1831.Hleděl si pilně hospodářství les. i polního,chovu dobytka a ovec.Nesnáze peněžní vnutkaly mu myšlenku píditi se po rudách.Bylo to bez výsledku! R.1857 prodal panství Belgičanům za 2,300.000 zl. kon.m.(Akc.společ. s 30 podílníky). Hleděla si lesnictví,polnosti pronajímala mírníc bídu lidu. Kácela lesy ve velkém a provozovala obchod dřevem. Koncem let 70. a zač.80. začalo se o překot zalesňovati.

Dne 3.XII.1890 koupili panství br.Thonetové,kteří se stali majiteli od 1.ledna 1891.Jsou zároveň majiteli několika továren na ohýbaný nábytek (Vsetín,Bystrice p./H.,Koryčany a j.) Jeden z bratrů,Theodor Thonet,sídlil na Vsetíně.Za jeho života provedena byla lesní reforma, kterou získala obec Jasenka při parcelaci lesů z velkostatku Thonetova v r. 1930 les o výměře 43ha 75a 53 m².Th.Thonet zemřel v r.1932 a pochován je ve Vídni. Podrobněji o lesní reformě pojednáno na str.82.!(strana opisu nesouhlasí s uvedenou stranou v kronice)

Císař.patentem ze 4.III.1949 (v kronice uvedeno toto chybné datum, pravděpodobně jde o r. 1849) byly zřízeny vyvazovací komise ku vyšetření

robotních náhrad a založeny zem.fondy vyvazovací. R.1851 od měs.března po celý rok dalo se na Vsacku vyvazení pozemků. Obec Jasenka zavázaná byla z odhadnuté sumy svých pozemků k roční rentě 100zl. 4^{2/10}kr.,již slušelo na c.k. berní úřad půlročně odváděti.

V srpnu 1849 zřízeno c.k.okres. hejtmanství ve Val.Meziříčí se soud. okresy: Meziříčí,Vsetín a Rožnov.Úřadovati se počalo 1./I.1850. Vsetín tvořil 61.okres s krajským soudem v Nov.Jičíně.Tenkráte uvedeno v život i četnictvo.

Od 1.října 1909 zřízeno bylo hejtmanství na Vsetíně,kryjící se se soud. okresem vsetínským.Prvním c.k. hejtmanem jmenován byl Dr.Jakub z Podczaskich.Okres. škol.rada na Vsetíně začala svou činnost 1.VII.1910.

Památné je místo na hřebeni Čupu,zvané „Klášteřiska“. Názvu toho se však mezi lidem neužívá.Je pověst,že Jezuité,přivoláni na Vsacko, aby „kacíře pobloudilé“ obrátili na katol.víru,chtěli si vystavěti klášter. Stavba byla už prý v základech provedena,ale zrušení jezuit.řádu dne 21.července 1773 stavbu prý přerušilo. Vodu chtěli Jezuité vésti od Zámečnicků. Lze však silně pochybovati o tom,že by chtěli Jezuité klášter stavěti v kraji, v němž byli ve svých nadějích tak zklamáni!(M. Václavek:Dějiny města Vsetína).

Vykládá se,že byla v Jasence pila vodní. Stála prý někde blíže cesty doFriedlova dvoru (též Štefkův dvůr!).Jez stával prý nad nynější zbrojnicí hasičskou a struha tékla podél silnice pod kopcem.Staří lidé,nyní žijící, nepamatují pily.

Největší usedlost byla na čís.23,nynějším majetku p.Jos. Tkadlečka, rol.a starosty obce. Bylo tam zemanství,čemuž nasvědčuje dosud přízvisko „U zemanů“, u lidu používané.Postupem času rozdělen byl majetek mezi 3 majitele: Jos.Tkadleček,č.23, Pavel Kotrla č.32,a Jan Novosád (Pěchura) čís.57.Pozemky těchto souvisejí spolu,což nasvědčuje tomu,že náležely kdysi majiteli jednomu.

Na místě,kde nyní stojí dům Františka Grygary,stolaře,čís.66,stával mlýn vodní, jehož majitelem byl Pavel Hříbek (u Vaňků „na kopečku“), bývalý starosta obce č.32 (nynější majitel čís.32 je Pavel Kotrla).Mlýn

vyhořel před 42 lety. Vodní náhon a části kamenných zdí dosud mlýn připamatovávají. Zhořený mlýn stál dlouhá léta v rozvalinách a později byl upraven na dům, jehož majitel si zřídil vodní kolo na pohon strojů.

Zmínky zasluhuje též dřevěná budova čís. 90., majetek Jana Novosáda. Obec Jasenka postavila ji r. 1879, jak na trámě stropu zaznamenáno, jako hospodu, z jehož nájmu plynul do obecní pokladny příjem na krytí obec. potřeb. Byl to jediný hostinec v obci a zástupcové obce dovedli až dosud zabrániti tomu, aby nedostala se hostin. koncese jinému. Ani teď, kdy hostinec obec nemá v držení je není v obci druhého hostince. - V r. 1898 měla dřevěný hostinec v nájmu pí. Frant. Jarošková za 300 zl. ročně. V r. 1900 byl pronajat na 3 léta za 600 Kč roč. p. Vil. Kostkovi (nynějšímu rol. a předsedovi míst. škol. rady čís. 72), od r. 1904 témuž za 800 Kč. R. 1906 pronajat ve veřejné dražbě Šalamounu Langfeldrovi ze Vsetína, v r. 1907 pronajat z volné ruky opětně Vil. Kostkovi za 1.000 Kč. Za těchže podmínek pronajat od září 1910 do 26. II. 1913 Jos. Černotíkovi. Pak stal se nájemcem Tomáš Slováček za 1.100 Kč ročně. Poněvadž hejtmanství naléhalo, aby hostinec nevyhovující byl rozšířen, a obec nahlédla, že veškeré další opravy dřevěn. hostince jsou marné, pomýšleno bylo na novou stavbu. Místo bylo zakoupeno obcí, ale pro finanční tíseň obce (rozšíření a stavba silnice, regulace potoka, postavení mostů) nepřikročeno k stavbě. „Zatím stačí stará hospoda!“ Nákrasy zhotoveny stav. Albertem Hudcem a rozpočet byl na 22.000 Kč. Hostinec měl býti „co nejmoderněji vystaven“. Ve schůzi obec. zastupitelstva 16. X. 1913 usnešeno však zakoupiti z úsporných důvodů budovu čís. 5 od Tom. a Ver. Slováčkových za 10.800 Kč, v níž se měly provésti potřebné adaptace (přístavba sálu, ledovna a j.). Nákras na přístavbu provedl opětně stav. Al. Hudec. Dne 22. ledna 1914 byl dřevěný hostinec č. 90 prodán ve veřejné dražbě Jos. Olšákovi za 3.258 Kč bez nábytku, zvonice a j. nářadí.

Přístavba a přestavba domu č. 5 zadána byla stav. Hudcovi za 9.000 Kč, z nichž pak 500 Kč slevil. V r. 1914 byla stavba ukončena a p. Tomáš Slováček šenkoval v novém hostinci jako nájemce. V roku 1918 uznali zástupcové obce za vhodno hostinec prodat ve veřejné dražbě, která byla stanovena na den 31. srpna 1918. Mimo jiné kupce dostavil se také p. Jan Froňka z Poličné (okr. val. meziříčí,) jenž nabídl obci za budovu s hospodář. přístavbami, za zahradu naproti ležící a inventář v hostinci

61.500 Kč.Nabídka se obci líbila,ač mínila požadovati zprvu 80.000 Kč. Od 1.ledna 1919 měl nový majitel nastoupiti.Prodej se však nezdařil!Dne 10.XII.1918 koupili hostinec dosavadní nájemci : Tomáš a Ver.Slováčkovi za obnos 56.000 Kč a jsou dosud jeho majitelé.

U staré dřevěné hospody stávala valašská zvonice po severní straně. Dne 12.X.1898 činí člen zastup.Martin Kotrla dotaz,proč se pravidelně nezvoní a starosta odpovídá,že sloup musí se opravit. V r. 1910 platilo se 24 Kč roč.za zvonění z obec.pokladny. Když budova byla prodána,nešla už na obec.pozemku zvonice a když v r.1919 sloup shnil,byla zvonice zrušena a zvon uschován na půdě p.starosty.V r.1932, v němž vystavěna byla nová hasič.zbrojnice i s věží (sušárnou hadic), umístěn byl zvon ve věži. Zvoní se však pouze při požáru a na přání občanů o pohřbu. Okenicemi,jež nedají se hodně otevřít,je zvuk zvonu tlumen. Zvoníkem je Martin Galeta, děl.v.v.čís.130.

Dne 27.března 1911 zažádala Omladina rep.venkova obec. zastupitelstvo o povolení,aby směla vysazovati stromky (lípy a akáty) podél silnice.Žádosti bylo vyhověno s poukazem na pozdější dobu,až bude stavba okres.silnice skončena.Takto vznikla alej lipová po obou stranách hasič.zbrojnice.-Dne 17.března 1917 usnází se míst.školní rada pořádati „slavnost stromkovou“.Zakoupeny byly stromky (lípy), jež vysázeny byly u potoka v dolní části obce na parc.čís.89/4. Je to celkem 13 lip. Slavnost konána byla za přítomnosti občanstva a žactva.Při slavnosti promluvil říd.uč.Jos.Burša. Stromky vysázeny byly na paměť prvního jara panování císařa a krále Karla II.a Posledního,jak v záznamech uvedeno.Byla to –dle vyprávění svědků-slavnost příliš smutná a děla se se zaslzenýma očima, neboť válka světová nebrala konce,ani nevedlo se skončení její předvídati. Takto vznikla alej Války.

Nad domem čís.23(majitel Jos.Tkadleček,rol.-., U Zemanů“)stojí od roku 1926 pomník na vrše mezi Hrachovcem,Kondrkem a Březinami poblíže lesíka,patřícího Janu Janotovi čís.135.Místu,kde pomník stojí,říká lid „U divokého chrásta“.Pomník postaven byl na paměť zastřeleného lesního adjunkta,jenž byl ve službách velkostatku vsetínského (Thonetova). Nalezen byl časně zrána na cestě u pomníku mrtev. Domnělý pytlák-vrah odpykává si svůj doživotní žalář.Pomník,postavený nákladem velkostatku, hlásá příchozímu:

+

*Zde padl rukou zákeřnou
co obět svého povolání
Břet. Vaněk
les.adj.panství vsetín.
dne 30.IV.1926 ve věku 23 let.
Čest budiš jeho památce!*

V čís.32 („u Vaňků, u Hříbků, u kopečkových“), jehož nynější majitel je Pavel Kotrla, přechovávají 2 vzácné památky knižní: Bibli a Mathioliho herbář. Ačkoli dříve bylo králic.bibli mezi obyvateli evang.vyznání ve zdejší osadě více, je bible ta již velkou vzácností. Obě jmenované knihy byly již i na výstavách zapůjčeny. Bible má na titul.listě nápis:

*Bibli svatá,
to jest
kniha, v níž se všecka
Písma S. Starého i Nového
zákona obsahují
Wnově vytištěná a vydána
M D C X III
Ta biblia jest mi darovaná od.....
.....smrti Kateřiny.
(takto uvedeno v kronice)*

Z písemných památek v obci chovaných třeba zaznamenati kroniku školní, která začíná r.1886, kdy občané se rozhodli, že si vystaví vlastní školu. Kronika školní a záznamy (protokoly) o schůzích obec.zastupitelstva a míst.školní rady sloužily kronikáři jako prameny k sepsání obecní kroniky.

Již delší dobu před r.1914 bylo ovzduší v Evropě naplněno nebezpečnými politickými plyny, mračna stále houstla, obzor byl zachmuřen, schylovalo se k bouři. Rozpínavost Německa a jeho imperialistické choutky byly příčinou světového zbrojení, ohromné peníze

jak v Rakousku, Německu, tak i v jiných státech věnovány byly na militarismus.

Lid klesal pod tíží daní a útlaku německo-habsburského. Každý s hrůzou očekával první vyšlehnutí blesku z nakupených těžkých mraků. Vědělo se, že první výstřel z děla znamenati bude počátek strašlivého zápasu mezi Germány a Slovany, mezi ideou demokracie a knuty imperialismu. Rakousko již po léta dráždilo Srby a jakošto vazal Německa z diktátu toho usilovalo o vydráždění Srbů k nějaké nepředložené akci, by našla záminku k vyhlášení války, jež měla Německu přinésti zmocnění se nadvlády v Evropě, pokoření Francie, oslabení Anglie a Ruska a rozšíření rakouského území na Balkáně, slídilo po vhodné příležitosti. Poslední provokací Rakouska a Německa proti Srbsku bylo pořádání velkých císařských vojenských cvičení na samých hranicích Srbska v měsíci červnu osudného roku 1914. Vydráždění Srbů dosáhlo tímto svého vrcholu. Zdvihla se ruka srbského studenta, v ní smrtící zbraň, ze které vypálené střely zasáhly městem Sarajevem v autu projíždějícího následníka trůnu rak.-uher. arcivévodu Frant. Ferdinanda d' Este a jeho choť. Zranění bylo smrtelné. Příčina k válce se našla a vypuknutí jejímu nebylo daleko. Rakousko podalo Srbsku ultimatum. Mnozí naši lidé se domnívali, že ultimatum je pouhý strašák a že i tentokráte nebude z mračna toho déšť. Avšak den sv. Anny, 26. července r. 1914, promluvil jinak. Po poledni již se šířila zpráva, že je vyhlášena mobilisace. Na druhý den čtli už občané vyvěšené vyhlášky mobilisační. Každý spěchal, by se seznámil s obsahem osudných vyhlášek, zejména muži-záložníci rakouské armády. Obsah vyhlášek byl zdrcující.

Do 24. měli všichni záložníci do 39 let stáří nastoupiti činnou vojenskou službu u svých pluků. Tehdy mnohý ze zdejších občanů, když četl vyhlášku – byť i nejasně – tušil, že tímto okamžikem nastávají nedozírné události. V noci ze 26. VII. na 27. VII. snad nikdo zde nespal. Jedni pořizovali poslední vůli, jiní dávali rady domácím pro nastávající žně a o vedení hospodářství, jiní zaskočili se rozloučiti s příbuznými a známými. Zvláštní je, že mnozí z těch, kteří ve světové válce padli, měli předtuchu nastávající smrti a z toho důvodu se loučili přebolestně se svými přáteli a rodinami. Náves skýkala k večeru 27. července neobvyklou podívanou. Na návsi srážely se houfy lidu. Záložníci na vojnu svolaní, obklopeni ženami a dětmi a příbuznými loučili se. Na druhý den odjížděli vlakem ze Vsetína. Na nádraží spousty lidstva, zpěv, pláč, scéna za scénou.

Nikomu však nebylo do smíchu a i ten, který jal se zpívati, činil tak jen proto, aby ohlušil žal, který jeho nitro svíral . A den byl tak krásný, slunný a horký! A vlaky plné těch nejzdravějších našich mužů a jinochů, kteří byli povoláni obětovati krev svoji i životy své za cizí zájmy, za zájmy nám nepřátelského Rakouska. Není možno vypsati srdcelomné scény, jež odehrály se při nástupu našich nešťastných obětí do vlaků. Není možno, to musí se prožít! Po odchodu (vojska) k vojsku povolaných rozhostilo se v obci přišerné smutno. Odchod drahých a hlavně předtucha nastávajících hrozných událostí byly příčinou, že každý chodil jako zmámený nejsa schopen myšlenky a nějaké práce. Teprve nutné práce polní vzmužily zbylé výměnkáře, ženy a děti, se s neobyčejnou rázností a odhodlaností chopili se práce. Ti zatím u vědomí, že v cizích službách po boku úhlavních nepřátel mají bojovati proti svým a svého národa nejlepším přátelům Srbům, Rusům a Francouzům, v bezmocném vzteku a hněvu spílali osnovatelům války a s bolestí vzpomínali svých drahých doma.

Doba válečná zasáhla mocně do rodinného i společenského života v obci Jasence. Při částečné mobilisaci v červenci 1914 bylo povoláno 9 mužů, při všeobecné 1. srpna (I. výzva) 26 mužů, 23. srpna narukovalo na jaře 1914 odvedených 11 nováčků, při mobilisaci II. výzvy bylo povoláno 10 domobranců k činné službě vojenské; celkem tedy 56 mužů.

Při přehlídkách domobraneckých uznáni byli za schopné a narukovali :

24. října 1914.....	7 mužů
15. ledna 1915.....	7 //
15. února 1915.....	13 //
14. března 1915.....	3 //
14. dubna 1915.....	2 //
13. května 1915.....	3 //
20. června 1915.....	2 //
15. srpna 1915.....	3 //
15. října 1915.....	5 //

45 domobranců

Nikdo neměl tušení, jak válka bude dlouho trvati. Někteří prorokovali měsíc nebo dva, nikdo však zpočátku nepočítal, že potrvá několik let. Vyhlášení války Srbsku Rakouskem nebylo poslední.(28.VII.1914). Dne 31.VII.1914 podalo Německo ultimatum Rusku,3.VIII. vypovědělo Německo válku Francii a Belgii,4.VIII. vyhlásila Anglie válku Německu, 6.VIII.Rak.-Uhersko Rusku,7.VIII. Čer.Hora Rak.-Uhersku a 12.VIII. Anglie a Francie válku Rak.-Uhersku.Ultimatum Japonska Německu a boji vzplanuvšími v osadách zámořských přenesena byla válka i do jiných dílů světa a stala se válkou světovou. Celkem vypovězeno 31 válek. Ke konci i Spojené státy severoamerické postavily se pobok Čtyřdohody.

Dne 5.VIII.1915 byla konána přehlídka 42-50 letých domobranců z obce Jasenky; ze 27 uznáno způsobilými 15 mužů. Pak následovala 22.X.1915 přehlídka ročníků: 1895,1896,1891;1873-1879.Ze 33 odvedeno 13 mužů.V červenci 1916 dostavili se k přehlídce všechny ročníky 1897-1866. Vybráno 14 schopných mužů.

Z obce Jasenky uznáno bylo do srpna 1916 schopnými ke službě vojenské a domobranecké 180 mužů. Jmenovitý seznam dle domovních čísel:

(oproti kronice jsou tady vypsaná celá jména a příjmení u ostatních rodinných příslušníků)

<i>Čís.1. Košut Josef (otec)</i>	<i>16. Martinek Tomáš</i>
<i> Košut Josef (syn)</i>	<i> Surý Josef</i>
<i> Vávra Štěpán</i>	<i>17. Vala Josef</i>
<i>2. Frýdl Augustýn</i>	<i> Novosád Josef</i>
<i> Frýdl František</i>	<i>18. Kotrla Jan</i>
<i> Frýdl Josef</i>	<i>19. Hříbek Josef</i>
<i>3. Jakubec Jan</i>	<i>20. Adamec Pavel</i>
<i> Škabraha František</i>	<i>21. Kotrla Martin</i>
<i>4. Mikulec Josef</i>	<i> Kotrla Josef</i>
<i>6. Vala Jan</i>	<i> Kotrla Pavel</i>
<i> Vala Josef</i>	<i>22. Novosád Josef</i>
<i>7. Kučera Josef</i>	<i> Popp František</i>
<i>8. Pifka Josef</i>	<i>23. Tkadleček Tomáš</i>
<i>9. Slováček Jan</i>	<i> Tkadleček Josef</i>

11. Mašlaň Jan
Pohořelský Josef
12. Novosád Jan
Novosád Karel
13. Zemánek Jan
15. Katrušák

Fojtů Jan
24. Slováček Jan
Matoška Josef
Bravenec Josef
Mazan Isidor
25. Helis Jan
26. Hříbek Tomáš

Čís. 26. Hříbek Jan
Hříbek Tomáš
28. Kotrla Jan
Helis Jan
29. Vaňek Josef
30. Klapr
31. Bravenec Josef
32. Kotrla Pavel
33. Vaňek Jan
34. Machala
36. Valchář Josef
Valchář Jan
35. Malý
38. Zámečník Jan
39. Březovják Josef
Březovják Štěpán
Březovják Tomáš
41. Kaňát Josef
Kaňát Josef
42. Kotrla Josef
43. Pířka Martin
45. Kotrla Josef
46. Kučera Jan
47. Janiš Štěpán
48. Kubičik Ad.
49. Špaček Josef
52. Babica Jan
Hořanský Josef
55. Hurta Josef
Špaček Alois

Čís. 70. Babica Josef
Babica Karel
71. Čablík
72. Kostka Vilém
73. Březovják Jiří
74. Hříbek Karel
Hříbek František
Hříbek Josef
75. Talaš Jan
76. Hříbek Jan
77. Hlaváč Jan
79. Juřínek Josef
80. Grygara Josef
Grygara Karel
81. Machalec Josef
Machalec Jan
Machalec Antonín
Galetka František
82. Novosád Josef
83. Malý Jan
Topolánek Josef
84. Machálek Josef
85. Kamas Josef
86. Surovec Josef
Hučik Josef
Hučik Jan
Hučik Jiří
87. Kotrla (Josef) Tomáš
88. Kotrla Jan
Mrázek Jan

56. Sypták Tomáš
Vilém Jan
57. Haničák Lukáš
58. Matoška Jan
Slováček Jan
Slováček Pavel
Slováček Tomáš
59. Tkadleček Josef
62. Novosád Josef
64. Talaš Jan
65. Hříbek Jan
Valchář Josef
67. Kotrla Tomáš
68. Kotrla Josef
69. Hříbek Josef
70. Babica Pavel

100. Karola Jan
101. Kousala Alois
102. Tkadlec Jan
Mareček Josef
103. Kotrla Josef
Kotrla Josef
105. Švagera Jan
108. Sypták František
109. Kotrla Jan
110. Jurčák Martin
Topolánek Tomáš
112. Žamboch Martin
Žamboch Jan
113. Žamboch Josef
116. Baďura Josef
118. Slováček Karel
Kotrla Josef
119. Burša Josef
Ruda Josef

Běťák Josef
Běťák Jaroslav
89. Hříbek Tomáš
Hříbek Jan
90. Trampota Antonín
Olšák Josef
91. Černotík Jan
92. Kotrla Josef
96. Vlček Jan
Matůš František
97. Vlček Theodor
Vlček Josef
96. Galeta Josef
98. Hlaváč Josef
Bůš Josef
Sypták Josef
Černotík Josef

123. Zubíček Jan
126. Malý Martin
Malý Josef
Hrnčířik Vincenc
128. Novosád Štěpán
130. Hříbek Josef
131. Bártek František
132. Srněnský Jan
133. Fojtů Jan
Holík Josef
134. Kotrla František
Batl Jan
135. Kovář
136. Černotík Josef
Slováček Tomáš
139. Kotrla Josef
141. Šimek Josef
143. Opršal Josef
Opršal Jan

Fajkus Jar.
120. *Mikulec Jan*
121. *Slováček Jan*
Slováček Josef

145. *Kment Karel*
Polách Antonín
146. *Kulčák Antonín*
Pifka Jan

Mimo odvody mužů a jinochů konány byly i odvody koní. Podivuhodné je, že potraviny, oděv i obuv v celku při vypuknutí války nebyly mnoho zdraženy. Dobytek na trzích se sice neprodával, poněvadž nebylo po něm valné poptávky, ba kusy byly lacino nabízeny a ještě nebylo na ně kupců. Obchodníci obilím skupili velké množství obilí za ceny nepatrně vyšší, než byly před válkou.

Dlouho se nevědělo, na kterých frontách naši rodáci bojují. Vojáci podávali hojně zprávy nejen z měst, kdež byli ubytováni, ale i z bojiště. Zprávy jejich procházely úřadem, jenž prováděl cenzuru. Aby nebylo prozrazeno položení a pohyb vojska, a poněvadž byl pohyb měnivý, zařízeny byly polní pošty, jež v zastoupení jména poštovního úřadu byly číslovány. Lístky psali vojáci a jim byly posílány neznámkové „lístky polní pošty“ nebo neznámk. dopisy otevřené. Balíky a zásilky peněžní posílaly se vyplaceně. Zvláště balíky s prádlem a potravinami byly hojně zasílány vojínům v poli. Lístky polní pošty, na nichž byla nějaká poznámka o místě pobytu, která se vojenské cenzuře nelíbila, byly zvláště v prvních dobách války zabavovány. Přece však zvěděli v obci, že 3. pěší pluk poslán byl na frontu ruskou a 1 setnina jeho na frontu srbskou. Později pak, když vojáci začali dostávat dovolené i z pole (v r. 1915), nebylo již žádnou tajností, kde který pluk bojuje.

Noviny byly zvláště na počátku války hojně čteny, boje na frontách sledovány a četná, stále ohlašovaná „vítězství“ rak. zbraní brána brzy v pochybnost. Noviny kupovány byly hlavně v prodejnách na Vsetíně. Nejvíce vybyly čteny: Lidový deník, Ostravský deník a Lidové noviny.

Jako jedna rodina, rodina trpících byla v prvních dobách války celá naše obec. Jeden druhému ochotně pomáhal, upřímně radil, jeden s druhým nejvřeleji cítil. Kdo by byl tenkrát tušil, že za 4 roky války lid tak se změní! Válka vykonala i na tomto místě své zhoubné dílo. Zprvu vzájemná láska a v druhé polovici války „kdo z koho, ten z toho“; zprvu ta největší obětavost k potřebným, raněným a vystěhovalcům a ke konci války

bezcitnost; zprvu ten největší soucit s každým, kdo narukovali a nakonec tanec a nevázanost i při zprávě, že někdo z příbuzných padl. Umřela láska, umřel soucit, urodila se hamižnost, sobeckost, přetvářka, bezcitnost.

Poněvadž výživa rodin, jichž živitelé byli k vojenské službě povoláni, byla ohrožena, byly rodiny tyto podporovány. Za tím účelem zřízena byla Zemská vyživovací komise a Okresní vyživ. komise, které ohroženým rodinám vyživovací příspěvky udělovaly. Také rodinám dělníků, kteří byli zaměstnáni při státních opevňovacích pracích, dostaly se podpory.

Nejnižší vyživovací příspěvek pro rodinu v Jasence obnášel 40 h, nejvyšší 3 20 Kč denně.

Za měsíc duben činily příspěvky v r. 1915 v obci Jasence 2.010 Kč, za měsíc červenec již 7.112 Kč. Je třeba podotknouti, že dosíci podpory bylo zprvu ztíženo (průkazy o skuteč. podporování narukovaných byly žádány a po vyšetření všech okolností byly podpory poukázány), ke konci války však bylo možno dosíci podpory každému, kdož po ní vztáhl ruku. Mnohá žena nevěděla, co s penězi počítí, jiná nevěděla opět, čím ukojiti hlad svých dětí. Zbytečné udělování podpor nepotřebným svádělo k rozmarilosti a demoralisovalo.

K opevňovacím pracím bylo potřeba mnoho lidí a proto i z Jasenky přihlásili se mnozí dělníci. Pracovali u Vídně, Tulnu, Hausleiten, později v Karpatech a v Tyrolsku za denní mzdu 3 20 – 5 20 K. Někteří byli zaměstnáni také při stavbě baráků v Hranicích. Od 1./10. do 31./12. 1914 odjelo z Jasenky do stát. opevňovacích prací 89 dělníků.

Když vypověděla Itálie válku Rak.-Uhersku, obyvatelstvo z pohraničních krajů muselo se vystěhovati a tak se dostalo 9 rodin také do Jasenky.

Jména jejich a počet osob:

*Leonardeli Guisipe 8, Pentarelli Amabile 9,
Pida Sivigi 8, // Paolo 10,
Giodanini Rebeka 9, Pedrotti Pasani 5,
Gretter Angelo 5, Rossi Mansuto 13,*

Valgia Antonio 9.

Rodinám těmto vyplácela se prostřednictvím c.k.okres.hejtmanství podpora 90h denně na 1 osobu,takže n.př.rodina Rossi Mansuto obdržela 351 K měsíčně.Byt jim byl obstarán také na účet státu.

Dne 21.května 1916 natrefil hajný Bechný v lesích u Dušné ruského zajatce. Odevzdal jej starostovi obce,který jej odeslal četnické stanici na Vsetíně.Zajatec jmenoval se Pohořelský Donofej,29let starý z Tomské gubernie.

Jak všeobecně stouply ceny potravin za první rok války viděti z tohoto přirovnání:

	1.VIII.1914	1.VIII.1915
Hovězí maso	1.80 K	3.60 K
// vepřové	2- //	4- //
Slanina	2.10 //	6- //
Mouka pšen.	-40 //	1.60 //
Rýže	-48 //	1.60 //
Čočka	-56 //	2.40 //
Hrách	-28 //	1.20 //
Mák	-76 //	2- //
Petrolej	-38 //	-80 //
Mýdlo	-64 //	1.92 //

V měs.březnu 1915 odhadli důvěrníci obce za kontroly polit.úřadu zásoby obilí a mouky a zásobovací komise vypočítala,jak dlouho každý vystačí se svými zásobami; na 1 osobu počítalo se denně 200 gramů mouky.Těm rodinám,které neměly zásob nebo kterým zásoby došly, vydávaly se poukázky na mouku,aby si předepsané množství (200 g na osobu) u vsetínských obchodníků mohly opatřiti.Za dobu od 17.IV. do 7.VII.1915bylo vydáno tímto způsobem pro obec Jasenku

2.610.1 kg	mouky pšeničné
6.303.0 //	// rezné
8.894.9 //	// kukuřičné
1.267.7 //	krupice

1.061'9 // mouky ječmenné
20.1376 kg mouky celkem

O mužstvo a živobytí nemělo Rakousko zpočátku starostí. Celkem největší strach měla vláda z nakažlivých nemocí a ze zimy nastávající a proto vybízela obecní úřady a správy škol, aby hlavně děti žebraly teplé prádlo a sbíraly listí ostružinové a jahodové k vaření čaje pro vojíny v náhradu za léky k léčení vojínů, onemocnělých úplavicí. Proto ve dnech 27. září až 2. října 1915 vykonali žáci III. třídy (nejvyšší) sbírku vlny, vlněných, bavlněných i lněných hadrů a gumových předmětů. Sebráno 89kg různých hadrů a při druhé sbírce 13. a 17. června 1916 sebráno 59kg. Na jaře r. 1916 bylo sbíráno ostružinové a jahodové listí jako náhražka čaje. Odesláno bylo 13kg sušeného listí.

Ve dnech 1.-6. května 1916 (v týdnu Červ. kříže) vybrali žáci a žákyně od občanů v Jasence na příspěvcích 35 : 20 h (v kronice takto uvedeno) a rozprodali 100 odznaků po 20 h, celkem 55 Kč 20 h, jež byly zaslány. Týdnu Červ. kříže, Brno. Arcivévoda Karel František Josef podnikl akci na opatření ponorky. Sbíрка však vynesla pouhé 4 K.

Ve dnech 12.-20. října (1916) 1915 proveden byl soupis zásob, obilí, mouky a luštěnin pomocí přihlašovacích lístků. Dne 1.-14. prosince konala se pak revise a byl sestaven nový obecní přehled. Učitelé po dobu revise nevyučovali. V prosinci byl potom ještě prováděn soupis zásob mléč. výrobků, sádla, vajec, slaniny sena a dobytka. Od 16.-22. března 1916 vykonán byl soupis zásob obilí, mouky a luštěnin ve všech domácnostech. K součinnosti byly přibrány všechny učitelé na škole. Na všech školách v okrese bylo po tu dobu prázdno. V květnu proveden byl soupis oseté plochy, v červenci odhad úrody obilí a sena na stojatě a v září odhad úrody obilí a sena; za podklad odhadu obilí sloužily výmlaty „na zkoušku“ u některých zemědělců.

Celkový odhad úrody obilí a sena v r. 1916 byl následující:

<i>Pšenice ozimá.....</i>	<i>122 q , směs (míšenina).....</i>	<i>53 q,</i>
<i>// letní.....</i>	<i>33 q , oves.....</i>	<i>193 q,</i>
<i>Žito ozimé a suržice.....</i>	<i>137 q, pohanka.....</i>	<i>39 q,</i>
<i>// letní.....</i>	<i>11 q, seno luční.....</i>	<i>1.483 q,</i>
<i>Ječmen.....</i>	<i>29 q, // jetelové.....</i>	<i>1.058 q.</i>

Jaro bylo velmi krásné a teplé, za to červen a červenec studený a deštivý. Obilí na stojatě zdálo se pěkné, ale sklizeň velmi zklamala. V klasech bylo zrní velmi málo a bylo slabě vyvinuté. Také zemáků bylo proti roku loňskému méně. Z ovoce jen trochu trnek se urodilo. Lid hleděl a obavami příštímú roku vstříc.

Životní potřeby velmi rychle stoupaly v ceně, mnozí obchodníci i rolníci začali prováděti pravou lichvu. Ačkoli úřady stanovily maximální ceny, prodalo se vždy tomu, kdo více nabídl. Hlavní starost nastala vládě již r. 1915 o živobytí a v následujících letech se stále stupňovala. Obec Jasenka, jakož všechny vesnice okresu byly zaplavovány paními a pány, kteří dům od domu obcházejíce skupovali vejce, máslo, atd. Drahotou ovšem postiženo bylo nejvíce obyvatelstvo nejchudší a pak ti, kdož odkázáni byli na stálé peněžní příjmy, jež se v poměru k stoupající drahotě vůbec nenivelisovaly.

Roku 1916 byl prodáván:

<i>1kg masa hovězího</i>	<i>8 K 20 h</i>
<i>1kg // vepřového</i>	<i>7 // 20 //</i>
<i>1kg // skopov.</i>	<i>5 // 20 //</i>
<i>1kg // telecího</i>	<i>5 // 20 //</i>
<i>1 husa nekrmená</i>	<i>15 K</i>
<i>1 sele</i>	<i>100-150 K</i>
<i>1 koza</i>	<i>120-160 K</i>
<i>1 kráva</i>	<i>1.500-2.000 K</i>

Starosta p. Vilém Kostka prodal 6./VI. 1916 na trhu ve Vsetíně krávu za 2.020 K.

<i>1kg másla</i>	<i>7 K 60 h</i>
<i>1kg brynzy</i>	<i>4 K –</i>
<i>1 // slaniny</i>	<i>12 K –</i>
<i>1 // medu</i>	<i>6 K –</i>

O prázdninách r. 1916 platilo se za střevíce pro 9 letého školáka 36 K, za botky pro dospělého 65 K, za zimník pro 16 letého 80 K, za podrážky 13-16 K.

Rok 1916 přinesl obyvatelstvu samé – enky. Byly zavedeny lístky na chléb, zvané chleбенky, tučenky, moučenky, cukřenky atd. Jasenecký občan dle vládního nařízení směl snísti pouze 1 kg 47 dkg týdně chleba nebo spotřebovati 1kg 5 dkg mouky v týdnu; všechno ostatní mělo se prodati váleč.obilnímu ústavu ve Vídni, ovšem za maximální-úředně stanovenou nejvyšší cenu.

Pro nové žně ustanovena byla žňová komise. Do 15.dubna muselo se hlásiti, zda je všecko zaseto. Bylo nařízeno, pokud možná zasít obilí a nic nenechati ležet ladem. Nová sklizeň stává se majetkem státu a musí se prodati jedině váleč.obil.ústavu ve Vídni. Komisionáři pak skupují obilí za stanovené maximální ceny:

1q pšenice za 38-34 K, 1q žita 30-28 K, 1q ječmene 28-26 K, 1q ovsu 27-26 K.

Mlíti se smělo pouze na mlecí výkazy, vše bylo zabaveno. Málem, že nebylo překračovatelům zákona hroženo šibenicí. Byla to svízelná doba. O dodávce ,kterou nemoudrá byrokracie rakouská povolila lidu našemu, nemohl býti nikdo živ a uchrániti pro sebe a svoji rodinu potřebné množství obilí stálo námahy, práce a strachu, že těžko uvěřiti těm, kdož toho nezažili. Co tu bylo před každou rekvisicí tahání pytlů z jedné skryše do druhé a obyčejně v noci, neboť již nikdo nevěřil a nedůvěřoval bližnímu, ba ani domácím. Na základě smutných zkušeností jeden v druhém viděl udavače – závistníka. A než uviděl mouku z obilí, „načerno“ do mlýna vezeného, skorem strachem zešedivěl. Cukřenky zněly zprvu pro osobu na 1 měsíc 1 ½ kg a později pouze 1 kg, bramborů 1 ½ kg na hlavu, na sázení 25q na 1 ha a na kus vepř.dobytka 3q, kávy na 8 týdnů ¼ kg.

Vláda doporučovala občanům chovati králíky, honiti vepře na pastvu, sbírat žaludy a kaštany (na kávu!), listí se stromů atd.

Nejen o potraviny, ale i o kovy začínala býti nouze. Proto nařízeno obecním úřadům a školám podniknouti sbírku kovů, hlavně mědi, cínu a olova. Zda sbírka taková učiněna byla v naší obci, o tom není záznamu nikde. Že je však s Rakouskem zle, poznávalo se z nařízením, aby i mládež po vojensku se cvičila. Že v té době nařízené pěni „Rakouské hymny“ ve školách, v kostelích a při každé příležitosti úctu k dynastii nezvýšilo

a nikoho pro válku nenadchlo, netřeba podotýkati.

V r. 1916 byl zaveden „letní čas“, vynález sice „epochální“, jímž se v soukromém životě nikdo neřídil. Zaveden byl na dobu od 1./V. do 30.září nařízením veškerého ministerstva.Dne 30.dubna o 11.hod.večerní postrčeny byly ručičky hodin na 12.hodinu a takto zůstaly až do konce září.Přestupky podléhaly trestům až do 200 K nebo 14 denního žaláře!

V druhé polovici r.1916 stíhal jeden zákaz druhý.Petrolej nebyl v létě prodáván.Dne 2.IX.nařízeny byly 3 bezmasné dni a to v pondělí, ve středu a v pátek. Omezen prodej piva (nejvýše 1l denně na osobu), brambory nesmějí se prodávat,zakázáno porážet telata, zakázáno o Dušičkách osvětlovat hroby. Má se péci ovesný chléb, zvěř se rekvíruje pouze pro Vídeň.Stříbrné a niklové peníze byly ztaženy, zlato nebylo vidět od počátku války, peníze raženy železné a do oběhu dány hlavně papírové. Drobných peněz nebylo a lid trhal tu a tam peníze papírové, děláje si tak drobné sám. Všeho se nedostává a lidé posměšně volají: „Kupte si mýdlo nebude!Kupte si Rakousko,nebude!“Nedostatek živobytí je příčinou, že vláda zemědělcům, kovářům, kolářům a strojníkům dává dovolené na žně,setí a výmlat. I váleční zajatci posíláni byli vypomáhat v polních pracích. Nejvíce dojaly v tomto roce odvody v květnu, k nimž voláni byli 18 letí a též 50 letí, tedy často otec a syn.

Čím dál, tím hůř. Tak možno napsati na začátku r.1917. Odvádění i mrzáci a rekvíruje se vše, co má jen jméno. Přísné zákazy semílati obilí doma na předělaných šrotovnicích, zrušeny trhy na dobytek, okr. hejtmanstvím se nařizuje, kolik kusů dobytka musí obec dodat. Od února 1917 snížena dávka cukru na $\frac{3}{4}$ kg a povolen prodej cukerinu. Opětné nové rekvisice a vojenskou asistencí a zabavovány veškeré zásoby. Po půl roku se nevaří pivo. Dne 11.III. zmenšena dávka mouky, místo $\frac{1}{2}$ kg jen $\frac{1}{3}$ kg na týden pro osobu.Od 1.V.1917 zavedeny lístky na mléko (mléčenky), $\frac{1}{4}$ l denně na osobu.Tabák je připravován z bukového listí a cigarety z ostružinového listí. Proto kuřáci si připravují tabák sami z listí ořech., lipového, třešňového, ba kouří se dokonce i seno a otava. Podnikaví lidé chápou se nové možnosti výdělků. Pan Tom.Slováček zpracovává v Javořině nhrabaný bukový list po továrnicky a zaměstnává 4 dělnice.

Z buk.listí hotoví se pakle s tabákem dýmkovým a z listí ostružinového cigarety. Výrobky se zasílají až do Vídně a obchod tabákem jde znamenitě. Dnes (v r.1932) nechce tomu p.Slováček ani sám uvěřiti, že mohl tenkrát c.k.tabák. režii převzít. I na odběr tabákových výrobků v trafikách zavedeny byly „tabačky“.

Příšerné „keřasení“ vzámhalo se jak v městech, tak i na venkově čím dál více. Zakoupily se na př. v obchodech všechny nitě a pak se vystupňovala jejich cena podle libosti do závratné výše. Keřasilo se vším možným, čeho lidé potřebují. Obyvatelé měst činili výtku venkovu, že „keřasí“ s potravinami, ale činilo tak celkem neprávem. Za utržené peníze za obilí nemohl hospodář obléci ani sebe, a což ostatní rodina, čeled' a potřeby pro hospodářství, když jen oleje, provazy atd. stouply v ceně 40 kráte i více proti ceně předválečné! Že je stále huře, seznávali naši lidé z toho, že rekvírovány byly i zvony kostelní, pišťaly varhan, školní zvonky, hmoždíře, mosazné kliky, nádoby kostelní z mědi a cínu, svícny a podobné. Naštěstí jediný zvon z valašské zvonice zůstal v Jasence rekvizice ušetřen. Nikdo si na něj nevzpomněl. Vedoucí osoby strašily některé písně. Proto zakázány byly: „Hej Slované“, „Kdybys byl Jeničku“, „Sotva mne matička vychovala“ a jiné národní písně. Všeobecnou snahou našich lidí bylo vyhnouti se povinnosti vojenské čili jak se říkalo „ulejt se“. Každý prostředek byl dobrý, jen když se došlo cíle. Z prokleté armády rakouské utíkali jedni z našich lidí k Rusům a Italům, jiní simulovali všechny možné nemoci, zraňovali se sami, zdraví si poškozovali, aby nemuseli sloužit císaři pánu, každou finanční oběť přinesli, jen aby dosáhli zproštění od vojen. služby. Nejradostnější německé slovo bylo pro ně „enthoben“. To hlavně bylo příčinou, že se upisovaly válečné půjčky. Na upsání váleč. půjčky dostávali i vojáci na frontě 14 denní dovolené, které se obyčejně „přetáhly“. Obec Jasenka usnáší se ve schůzi obec.zastupitelstva 19.XI.1915, že upíše na 3.váleč.půjčku 100 K základního kapitálu chudinského, v r.1917 upsala na 6. půjčku 1000 K, která později přepsána v 7.půjčku, a tato pak po převratě v r. 1920 převedena na 4.stát.čsl.půjčku.

Jaká byla drahota na konci války, je patrné ze záznamů škol.kroniky o Jasence. Boty mužské byly za 200-300 K, oblek pro pána 800-1200 K, 1q obilí 180-600 K, 1kg vepřového masa 36 K, 1kg hovězího 14 K, 1kg skopového 20 K, 1kg másla 44 K, 1l mléka 1 K, 1 mužská košile 70 K.

Jak drahota ve válku a po ní stoupala, je patrné na ceně dřeva, kterou stanovilo čas od času obec. zastupitelstvo v Jasence pro odprodej dřeva z Javořiny :

			<i>od práce</i>
<i>v lednu 1916.....</i>	<i>1 m³</i>	<i>5 50 K.....</i>	<i>1 50 K</i>
<i>v srpnu //</i>	<i>//</i>	<i>7 50 //</i>	<i>2 - //</i>
<i>v dubnu 1917</i>	<i>//</i>	<i>8 50 //</i>	<i>3 - //</i>
<i>v září //</i>	<i>//</i>	<i>14 - //</i>	<i>4 - //</i>
<i>v listopadu //</i>	<i>//</i>	<i>16 - //</i>	<i>4 - //</i>
<i>v květnu 1918</i>	<i>//</i>	<i>20 - //</i>	<i>5 - //</i>
<i>v červenci 1919.....</i>	<i>//</i>	<i>22 - //</i>	<i>5 - //</i>
<i>v lednu 1920.....</i>	<i>//</i>	<i>25 - //</i>	<i>5 - //</i>
<i>v prosinci //</i>	<i>//</i>	<i>40 - //</i>	<i>10 - //</i>

V r. 1918 nastává všeobecný převrat. „ Mele se z posledního“, říkal posměšně lid. Rekvisice obilí a dobytka stíhala dále jedna druhou, saháno již i na osivo, jako bankrotář k poslední řeže i trámy svého stavení. Na výrobu hospodářskou přišla katastrofa. Pole nebyla zdělávána jako před válkou. Nebylo potřebných sil ku práci polní, nebylo hnojiv, zvláště ledku se nedostalo, nebylo strojů, ba nebylo dostatek osiva, ani potahu. Nejvíce utrpěl chov dobytka stálými rekvisicemi, to pak bylo příčinou, že nebylo mléka a másla. Hrozivě šířila se tuberkulóza. Široké vrstvy lidu strádaly zvláště děti trpěly podvýživou. V městech hrozila příšera hladu. Nedostatek šatstva a prádla byl naprostý. Ceny těchto věcí stouply do úžasné výše. Nic už nedovedlo zameziti hroznou lichvu. Jen na živobytí bylo lze dostati věci nutné a potřebné. Jen za živobytí šel dělati dělník, řemeslník, jen za živobytí dostalo se uhlí atd. Ježto byly přísné rekvisice a jen za obilí, máslo a vejce mohlo se něco dostati, nebyl dostatek ani u větších sedláků. Nedostatek měl za následek krádeže. Kradlo se na polích, v lesích, v bytech, na drahách. Počet vlaků byl pro nedostatek uhlí zmenšen, což bylo zase příčinou velkého návalu na vlaky osobní.

Všude bylo viděti schátralost a hroznou demoralisaci. Nejbolestivější a nejosudnější byl mravní úpadek dětí, zaviněný zanedbáváním mládeže v domácnostech a špatnou návštěvou školy. Zameškání školy musilo se dětem omlouvati. Pro nedostatek uhlí bylo v posledních letech války i vyučování zastaveno, což neplatí o obci Jasence, poněvadž potřebné dříví dodáno bylo škole z obecního lesa. Jeden

učitel byl mnohdy nucen vyučovati i několik tříd pro nedostatek učitelstva, které konalo službu vojenskou. Tak bylo i v naší obci nějaký čas. Mládež zdivočela, podvodů se dopouštěla, kradla. Anarchie byla v rodinách, v obcích, v okresech, ve státě, anarchie v armádě, anarchie mezi civilisty.

Vojáci houfně desertovali, schovávali se v lesích, tvoříce tak zvané „zelené kádry“, nedostavovali se včas ke svým plukům z dovolených, čekali, až četnictvo pro ně přijde a odvede je. Celé výpravy podnikány byly mnohdy proti desertérům a těm, již se povinnosti vojenské umýslně vyhýbali.

V měs. srpnu 1918 odpoledne podniknuta byla vojenská výprava (11 mužů – Maďarů a 1 četníka ze Vsetína) na Jos. Malého, ženatého a do Růžďky příslušného, jenž se již přes rok zdržoval, ukryvaje se, v obci Jasence v čís. 35 (u Košutů) ve Vesníku. Na utíkajícího vystřelena byla salva. Raněn jsa zůstal ležeti a vojínem byl dobit na zemi. Zanechal po sobě ženu a 2 děti. Surové toto jednání vzbudilo u obyvatelů oprávněnou rozhořčenost a všeobecné odsouzení.

Nejpřísnější hrozby prachem a olovem nebo šibenicí naprosto již nepůsobily. Civilové dávali při rekvisici obilí, dobytek a j. jen z přinucení nasazenými bodáky a ulehčovali si takovými řečmi i před státními orgány, za které byla při počátku války neodvratně šibenice. Státní a vojenské orgány stávaly se stále bezmocnějšími. V zoufalství začalo se hospodařiti tak, jako hospodář-bankrotář před krachem, který řeže mnohdy i krovky, vytrhává žlaby a prodává je.

Co všechno musel učitel v době války za rakouské vlády konati, je zřejmo ze článku „Lidových novin“ ze dne 18. VIII. 1918:

„Rakouský stát mnohým v zápolí naložil za války zvýšené povinnosti, avšak celkem vždy jen v oboru jejich působnosti. Jen učitelé mimo neobyčejně zatíženpu práci ve škole podělení byli ještě mimoškolní robotou. Jen tak namátkou, bez ladu a skladu, uvádíme některé výkony, k nimž učitelé byli v době války přidržováni.

Učitel měl s dětmi sbíratí listí jahodové, ostružinové, také bez ujmy (mu) vyučování přikázáno mu sbíratí duběnky, žaludy, bukvice. Školní správce měl se o to starati, aby žákyně pletly punčochy, ponožky pro

vojsko, a měl s nimi vystřihovati papírové vložky vojákům do bot. Dále uloženo mu rozprodávati k účelům vojenským kokardy, odznaky všeho druhu, umělé květiny, pamětní listy, válečné čepice atd. Učitel měl pořádati přčetné patriotické slavnosti, upisovati podíly na váleč. půjčku a nabádali děti i rodiče k upisování. Jinými výnosy přikázáno učiteli agitovati pro odbyt patriotických kalendářů, časopisů a brožur, sbíratí skartovaný papír a zasílati jej papírnám, sbíratí motouzy a j. Správci školy bylo nařízeno sjednávati členy Červenému kříži, sbíratí pro tento spolek, jakož i pro společnost na vybudování domu v Uhrách pro válkou postižené, vydatné peněžité příspěvky. Jinými sbírkami měl učitel opatřiti peníze na výrobu umělých údů pro váleč. invalidy, na vybudování válečné ponorky i na úpravu váleč. hrobů. Učitelé byli vyzváni konati přednášky o váleč. pojišťování, cvičiti mládež škole odrostlou ve vojenských disciplínách a t d. Potom přikázáno správcům škol ze školních knihoven vyloučiti „vlastizrádné“ knihy. Úřed. výnosy poručeno sbíratí se škol. dítkami kovy všeho druhu, prádlo, hadry, travní semena a pícniny všeho druhu. O prázdninách měl učitel dohlížeti na školní mládež, aby byla užitečně zaměstnána. Učitel komandován byl také k rekvisicím obilnin a bramborů, k zajišťování osevné plochy, k vydávání poukázek na mouku, cukr, mýdlo. Rolníky měl poučovati o nutnosti nejintenzivnější zeměděl. výroby, dále působiti k tomu, aby vlna, látky bavlněné i lněné odevzdávány byly k vojen. účelům, zkrátka měl konati všechno, k čemu žádný jiný smrtelník zadarmo se nepropůjčil.“

Jak se nakládalo s čes. učiteli vojíny, dokazuje dotaz posl. Prokeše, Jaroše a Charváta v poslanecké sněmovně ve Vídni o internovaných moravských učitelích:

„Tam v barácích v Hamcau trávil přes 300 inteligentů krušný život, zbaveni jsouce naprosté svobody a to bez jakéhokoliv udání i vyšetřování se strany jak civilních, tak i vojenských úřadů. Jich jediným zaviněním bylo, že byli českými učiteli. Za drátěnou ohradou střezeni byli vojáky 59. pluku ve zbrani a odloučení od světa, neboť přístup k barákům byl zakázán a vykonávati museli nejtěžší práce. Jedni lámali kámen, druzí vozili na kolečkách nalámané kamení, jiní upravovali cesty nebo káceli a řezali dříví na stavbu a palivo pro sebe i pro mužstvo, jiní opět škrabali brambory anebo vozili z pramene hluboko pod kopcem vodu. Dopisy

a balíky byly pod censurou a návštěva příbuzných nebyla dovolena. Ti, kteří byli školními úřady vyreklamováni, nebyli propuštěni, jiným zase byla zabráněna cesta ke zkouškám, ba i cesta na pohřeb jich drahých. Jednomu učiteli, jenž se v tu dobu ženil, byla udělena dovolená na několik hodin

odpoledne do Vídně. Pod ochranou vojáka kráčel k oltáři jako zločinec. K večeru se vrátil, vrhl se na pryčnu a plakal. Druzí plakali s ním. “

V říjnu 1918 cítil každý, že nastává konec litice válečné a že něco neobyčejného přijde, že něco visí takřka ve vzduchu. Nadešel konečně den, kdy dočkal se národ zubožený, 300 letou porobou zotročený, válečnými útrapami zesláblý, východu svého slunce. Nadešel den, pro nějž trpěla odešla pokolení, pro nějž tekly slzy i krev našich předních mužů i žen, pro nějž žalářováni naši národní pracovníci a jež náš veliký Komenský v „Kšaftu umírající matky jednoty Českobratrské“ svým věšteckým duchem předpověděl. Nadešel 28. říjen, den jásotu, den radosti, den nového rána, den svobody. V Praze Národní výbor za účasti ohromných mas lidí prohlásil samostatnost národa. Svržena dynastie habsburská, rozetnuty okovy poroby, národ sám ujal se správy věcí svých.

Do obce Jasenky přišly první zprávy o prohlášení samostatnosti téhož dne brzy odpoledne. Zpráva tato vyvolala i v prostém lidu venkovském velké nadšení, lidé vybíhali na náves, bylo hlučně hovořeno o převratě, lid jásal a rázem zapomenul na prožitá utrpení a jako děcko těšil se na nový život. Ačkoli zpráva o naší samostatnosti vzbudila nesmírné nadšení a radost, přece v celku byla přijata jako věc samozřejmá. Večer pak o 5. hodině konal se na Vsetíně ohromný průvod všeho občanstva, které za jásotu a provolávání slávy Masarykovi a Wilsonovi ubíralo se od Rokytnice ulicí Štěpánskou, dol. náměstím, Svárovem, Sychrovem na hor. náměstí před radnici, kdež promluvili posl. Mar. Pilát, říd. uč. z Liptála a advokát D^r Kořínek (oba již dnes mrtví) k lidu shromážděnému a nabádali lid, aby i ve radostném vzrušení zachoval klid a rozvahu i proti těm, jež považuje za své národní škůdce a nepřátele. Lid rozešel se v klidu do svých domovů. Průvodu na Vsetíně zúčastnilo se i obyvatelstvo Jasenky v hojném počtu jak pro blízkost obyčejně činívá. V noci pak z 28. na 29. X. „lítali černožlutí orli rakouští“

-štíty a znaky s rakouským orlem byly s budov, v nichž umístěny byly státní úřady, strhávány, trhány a topony za veselí a jásotu. I v domech byly hned druhého dne obrazy císaře a císařovny, kde jaké byly, z rámu vytrhávány a roztrhány.

Prvé týdny naší samostatnosti prožívány byly v samé radosti. Vítání byli vracející se z různých front vojáci-rodáci a odstraňovány byly všechny možné vzpomínky na Rakousko.

Nikdo z černožlutých vlastenců netušil, že ze zajatých českých vojáků a velezrádců vznikne veliká armáda osvoboditelů. Dnes obdivuje se celý svět českým legiím. Naši legionáři právem přirovnávání bývají k rytířům blanickým, o nichž lid český si vyprávěl a v nejtrudnějších dobách těšil se legendou, že až bude našemu národu nejhůře, vyřítí se rytíři z Blaníku a českému národu vrátí bývalou slávu. Ve válce světové zrodili se noví blaničtí rytíři, organisováni velikým Osvoboditelem-T.G. Masarykem. Naši legionáři mřeli na všech bojištích jako neohrožení bojovníci za právo a svobodu národa. Krváčeli pro Rusko, do něhož spáry zařal odvěký nepřítel Slovanstva, umírali pro Paříž a svobodnou Francii, divy konali na italské frontě, když Němci hrozili, že v rozvaliny obrátí Benátky a Řím. Krváčeli i umírali v pevném přesvědčení, že vrátí tak národu svému svobodu a samostatnost, o ni byl po Bílé Hoře oloupen.

Obec Jasenka má 8 ruských a 7 italských legionářů:

Ruští legionáři:

1. Vala Josef, r. 1891 narozený, svobodný, rol.

Časopis „Čes. Slovo“ přinesl o něm z Jekatěrinburku tuto zprávu: „Od pluku Masarykova leží zde br. Jos. Vala z Jasenky u Vsetína. Nepřátelský šrapnel roztránil mu kosti levé ruky a způsobil otravu krve. Bylo třeba ruku amputovati, měl-li býti zachráněn život tohoto tichého, vážného hochy. K operaci přikročeno hned po příjezdu do nemocnice. Ztráta bolestná, nenahraditelná, ale br. Vala ji snáší se stoickým klidem a z jeho úst nebylo slyšet slůvka záupění anebo stesku. „Vždyť jsem ruku ztratil v naší armádě, v české armádě a zde to tak neboli“

- říkal, když vyčetl soustrast z očí nad svým neštěstím. Obdivujeme jeho trpělivost a statečnost a v duchu se skláníme před tou mravní silou, jež duši tohoto prostého muže-rolníka, dává vítěziti nad bolestmi, i zlým osudem. “

2. Slováček Martin, r. 1891 narozený, svobodný kovářský pomocník.

Vyznamenal se tím, že v lednu 1918 v Kijevě upozornil na nebezpečí, které hrozilo českoslov. vojsku a vůdci Masaryku.

Opis dopisu praporčíka Jaroslava Kvarty a opis příkazu 1. rotě 8. českoslov. pluku:

*Bratru Martinu Slováčkovi,
dobrovolci 8. pl. 1. roty.*

„Ve dnech od 15. do 26. ledna 1918 odehrával se v Rusku strašný zápas mezi sovětskými a ukrajinskými pravidelnými vojsky. Ve dnech od 22. do 26. ledna boj byl tak sesílen, že nebylo v celém městě Kijevě nerozbitého okna a nebylo též ulice, kde by neležely zohavené mrtvolky padlých obou stran. V tu strašnou chvíli přišel ke mně br. Slováček a vysvětlil mi hrozící nebezpečí našemu vojsku a drahému vůdci Masaryku. Bylo již pozdě odpoledne. Radil jsem br. Slováčkovi, aby zůstal u mne přes noc a druhého dne aby vyplnil svou povinnost. On však moji nabídku nepřijal a vydal se přes strašné bojiště k velitelství 1. našeho sboru a vůdci Masaryku. Nebezpečí pro nás bylo veliké, neboť klamné zprávy, které byly mezi sovětskými vojsky rozšířené, že chceme na ně útočiti, nacházely u nich mnoho víry a proto mnozí bratři stali se obětí rozrušené tlupy rabočích. Ani já, ani třeskot zbraní a kulometů, i houkání děl nedovedlo zastaviti br. Slováčka od vyplnění jeho příkazu. V hrozné té chvíli odebral se hrdinný bratr večer přes strašné bojiště k velitelství našeho sboru. Očekával jsem jej netrpělivě až do odpoledních hodin 25. ledna.

Doufal jsem, že br. Slováček své poslání splní, ale nemyslel jsem, že se vrátí. Pojednou se objeví u mého bytu zářící radost. Přijal jsem jej bratrsky, tiskl jsem mu ruku a se slzami v očích děkoval jsem mu za obětavou lásku k vlasti.

Bud' zdráv, Ty hrdino, bud' všem svým bratrům,bojujícím za osvobození své drahé vlasti,povzbuzujícím příkladem. Přeji Ti šťastného návratu do milované vlasti, ve které budou Tebe mnozí vzpomínati.

*V Kijevě dne 16.února 1918.
Praporčík III.roty 1.pl.Jana Husa:
Jaroslav Kvarda.*

*Opis příkazu I.rotě 8. čes.pluku.
Čís.př.31. od 1.února 1918.*

Bratrům I.roty.

Slováček Martin za chrabry čin a příklad vzorný, přešel s vážnými dokumenty bitevní linii v Kijevě, neohlížeje se na velké nebezpečí,dokonce i smrt,jmenován mladším poddůstojníkem. Chrabry čin našeho bratra bude nám všem příkladem a posilou ve službách naší vlasti. Br.Slováček bude nás informovati o své výpravě do Kijeva zítra v 10 hodin dopoledne.

Velitel roty:Praporčík Smrčka.

- 3. Ruda Josef,nar. r.1883,ženatý učitel.*
- 4. Novosád Josef,nar.r.1896,svob.rolník.*
- 5. Kment Karel,nar.r.1872,žen.modelář.*
- 6. Slováček Jan,nar.r.1889,svob.dělník.*
- 7. Sypták Josef,nar.r.1894,svob.dělník.*
- 8. Valchář Josef,nar.r.1897,svob.rolník.*

Italští legionáři:

- 1. Hříbek Josef,nar.r.1894,svob.dělník.*
- 2. Kotrla Josef,nar.r.1881,žen.domkář.*
- 3. Novosád Štěp.,nar.r.1875,žen.domkář.*
- 4. Kamas Jos.,nar.r.1885,žen.rolník.*
- 5. Novosád Karel,nar.r. 1890,svob.dělník.*
- 6. Machalec Jan,nar.r.1886,žen.děl.*
- 7. Paprstka Jar.,nar.r.1899,svob.čeledín*

Radost ze samostatnosti naší promíšena byla bolestí při vzpomínce na oběti, za které byla vykoupena. Se žalostí vzpomínala celá obec těch svých rodáků, kteří na různých frontách bojovali a v boji padli a většinou v cizích zemích na neznámých místech jsou k věčnému spánku uloženi. Jest jich 21. Jsou to:

- Čís. 11. Pohořelský Josef, ženatý*
- 17. Novosád Josef, ženatý*
- 20. Bravenec Josef, ženatý*
- 24. Matoška Josef, svobodný*
- 26. Hříbek Karel, svobodný*
- 26. Hříbek Josef, svobodný*
- 33. Vaněk Pavel, ženatý*
- 33. Vaňek Josef, svobodný*
- 52. Špaček Pavel, svobodný*
- Čís. 52. Babica Pavel, svobodný*
- 59. Tkadleček Jos., svobodný*
- 73. Březovják Jos., ženatý*
- 89. Hříbek Josef, ženatý*
- 89. Hříbek Josef, svobodný*
- 92. Kotrla Josef, svobodný*
- 103. Kotrla Josef, svobodný*
- 118. Slováček Kar., svobodný*
- 125. Novosád Jos., svobodný*
- 128. Rajnoch Jos. ml., svobodný*
- 130. Hříbek Jos., ženatý*
- 143. Opršal Jan, ženatý*

Následkem válečných útrap zemřeli doma:

- Čís. 3. Jakubec Jan, ženatý*
- 4. Mikulec Jos., ženatý*
- 20. Adamec Jos., ženatý*
- 23. Tkadleček Tomáš, ženatý*
- 25. Babica Jan, ženatý*
- 35. Malý Josef, ženatý (zastřelen doma-viz str.)*
- 41. Kaňát Josef ženatý*
- 44. Pifka Jan, ženatý*

118. Slováček Pavel, ženatý

132. Srněnský Josef, ženatý

Počet padlých ve světové válce z naší obce přesahuje 2% obyvatelů. Počet těch, kteří sice ve válce nepadli, ale kteří své zdraví ztratili byvše ranění jednou neb i vícekrát nebo nemocí postižení, činí 2%. Bez nadsázky možno napsati, že ani jeden z vojínů naší obce, jenž byl na frontě, nepřišel domů s neporušeným zdravím. 2% činí ti, kteří nejvíce na svém zdraví byli poškozeni t.j. váleční poškozenci, invalidi. Mimo 10 již uvedených, kteří doma zemřeli, žijí dosud tito invalidi:

Machalec Jos., ženatý čís.83.Bojoval na italské frontě, byl raněn do hlavy,část lebeční kosti nahrazena stříbrnou plotnou.

Surovec Jan, ženatý č.150.Bojoval na frontě srbské, ruské a italské. Raněn byl třikrát. Operován několikrát na levé ruce,při poslední operaci odebrány mu 2 prsty.

Tomanec Jan, ženatý čís.80.Bojoval na frontě rus.a italské.

Kromě těchto tří,dosud žijících a nejtěžších invalidů,žijí:

Novosád Jan,ženatý čís.12.

Malý Martin,ženatý čís.126.

Popp František,ženatý čís.8.

Žamboch Jan,ženatý čís.14.

Jako po jiných válkách a po hladu následoval mor, tak tomu bylo i tenkrát. Mor-„Španělská chřipka“-řádila tak děsně, že podle některých pisatelů zardousila více lidí než válka sama. V září r.1918 –ku konci války objevila se také na Valašsku a nabyla povážlivého rozšíření. Školy byly téměř všechny zavřeny.Celé rodiny onemocněly chřipkou,a úmrtí byla velice četná. Bída valašského lidu podporovala velice šíření této zhoubné a zákeřné nemoci. Nejvíce postiženy byly obce: Rokytnice, Hošťálková, Leskovec, Liptál, Vel.Karlovice, Vsetín i Jasenka. U nás zemřelo na chřipku 18 osob. Škola musela býti pro chřipkovou epidemii zavřena od 7.října do 6.listopadu 1918.

Na památku osvobození národa zasazena byla v zahradě u školy lípa Svobody žáky zdejší školy za vedení správce školy Josefa Burše na jaře r.1919. Lípka však musela být v r. 1928 odstraněna, poněvadž překážela na svém místě při přístavbě školní budovy.

Ve čtvrtek 14.listopadu 1918 sešlo se Národní shromáždění v bývalé zemské sněmovně k prvnímu zasedání.Mezi 254 členy,vyslanými všemi polit.stranami, bylo 6 žen a 40 zástupců Slovenska.Za hromového potlesku a nekonečného provolávání slávy prohlásil D' Kramář všechny svazky s Rakouskem a Habsburky za zrušené a československý stát za lidovou republiku.

Prvním presidentem zvolen jednomyslně D' Tomáš G. Masaryk, jehož dne 21.prosince1918 uvítala osvobozená Praha a s ní celý národ jako svého tatíčka, tvůrce legií,osvoboditele,vítěze nad Habsburky a rakouskou tyranií, jako velikého bojovníka duchem. Po 4 letém pobytu v cizině vjel president slavnostně do Prahy v čestném průvodu zahraničního vojska československého. Byl to den nesmírného nadšení nejen pro sídelní město Prahu,ale pro celý náš stát.Národ připravil velikému svému synu uvítání,jakého Praha ještě neviděla.Jízda jeho z nádraží na hrad byla triumfální.S ním přijeli také první naši legionáři.

Příjezd tatíčka Masaryka do vlasti oslaven byl nejen ve škole, ale také veřejnou přednáškou v naší obci.

President Severoamerických států,Woodrow Wilson,snažil se za války světové na evropských bojištích zmírniti násilnosti vojska proti nevinně trpícím.Ujal se potlačovaných národů a prohlásil,že každý národ má právo sám rozhodnouti,jakou má míti vládu (právo sebeurčení).Spolu s Masarykem a j.přáteli našimi stal se spolutvůrcem samostatnosti české. Velikému tomuto muži jsme vděčni, že pomohl vítěziti pravdě a spravedlnosti.

Později než přes.Masaryk navrátil se do vlasti druhý vynikající náš pracovník na osvobozenském díle,D' Eduard Beneš,dosavadní ministr zahraničních záležitostí.

Vracel se i třetí význačný pracovník na osvobození vlasti, první ministr války, generál Milan R. Štefaník. Letěl z Itálie v letadle a nad půdou již osvobozené vlasti z neznámých důvodů letadlo se zřítilo a rodná země přijala v náruč svoji již jen mrtvolu velkého svého syna. Byla to jedna z největších bolestí v době radosti a jáso tu.

Nadšení a radost ze svobody a samostatnosti brzy ochladly a lidu se zmocňovala rozmrzelost nad stávající poměry. Skutečný život nutil lid přivážeti oběti a to lid nelibě nesl. Roztrpčovaly v letech 1919 a 1920 rekvisice, omezení výživy, stoupající drahota, kolkování peněz a jiné. Budilo nespokojenost, že ve veřejném životě vše dalo se pod zorným úhlem politiky. Vydány byly nové československé peníze a poštovní známky. Ženy dostaly volební právo aktiv. i pasivní, což mělo zvláště v obcích za následek změnu ve složení obecního zastupitelstva.

U nás hodně rozruchu způsobily obecní volby. V neděli dne 15. června 1919 poprvé vykonány byly volby obecní dle nového volebního řádu - poprvé s muži volily ženy. Volba konala se v Jasence ve škole. Všech zapsaných voličů bylo 520, volby se však zúčastnilo 465 voličů. Platných hlasů odevzdáno 462.

Kandid. listině str. čsl. soc. dem. připadlo 272 hl.

// rep. čsl. venk. // 152 //

// čsl. lidové // 38 //

Starna soc. dem. dostala v obec. zastupitelstvu 11 členů, republikánská 6 členů a lidová 1 člena. Mezi zvolenými byly 3 ženy.

Za str. soc. dem. zvoleni : Vilém Kostka čís. 72.

Tom. Slováček č. 5.

Jos. Kmentová

Ver. Jakubcová

Ant. Trampota

Jan Zubiček

Jan Adámek

Jan Kotrla

Pavel Srněnský, Jos. Zámečník, Jan Hříbek.

*Za str. agrární zvoleni : Jos. Machálek
Jos. Švagera
Pavel Špaček
Rez. Valová
Jos. Kaňát
Jan Bravenec*

Za str. lidovou zvolen: Tomáš Kotrla.

*Volba obecní rady konala se 24. června 1919.
Za starostu zvolen Vil. Kostka, rol. č. 72 - soc. dem.
Za náměstka // Jos. Kaňát, rol. 41 - republ.
Za radní zvoleni: Jan Adámek, děl.; Jan Bravenec, rol.; Ant. Trampota, děl.;
Jos. Švagera, rolník.*

*Dne 18. dubna 1920 konala se ve škole volba do poslanecké
sněmovny. Všechny voličů k volbě oprávněných bylo :
201 muž + 265 žen = 413 voličů. Odevzdáno bylo 412 hlasů platných
a 1 neplatný.*

<i>Strana soc. dem. obdržela.....</i>	<i>238 hlasů</i>
<i>// republ.....</i>	<i>115 //</i>
<i>// lidová</i>	<i>34 //</i>
<i>// nár. dem. s agr. opozicí.....</i>	<i>16 //</i>
<i>// živnostenská.....</i>	<i>5 //</i>
<i>// nár. social.....</i>	<i>2 //</i>
<i>Modráčkovci.....</i>	<i>2 //</i>

*Americká misse pro československou péči o dítě zahájila činnost
v okrese v měsíci červenci 1919. V naší obci se vařily od 16. / VII. 1919 pro
115 dětí (od 6 do 14 let) podvýživou trpících chutné a silící polévky a pro
55 dětí (do 6 let) kakao. Polévky i kakao byly velmi výživné a připravovaly
se dle daných receptů z potravin, které dostával okres. komitét a rozdělil
pak jednotlivým komitétům. Obec Jasenka obdržela na př. pro 1. měsíc:*

59 8kg tuku, 44 85kg mouky, 16 5kg kaka, 131 krabic konsens.mléka neslaz. a 181 kr. slaz., 17 25kg rýže. Americká misse byly vskutku velikým dobrodiním pro naše vyhladovělé děti.

Ze závěrečné zprávy komitétů vysvítá, že akce trvala od 14.července 1919 do 16.dubna 1921. Za tu dobu převzal místní komitét 1438 52kg potravin a 1374 krabic slaz.mléka a 956 krabic kondens.mléka. Komitét vydal Kč 1.209 62 a přijal Kč 1.051 80; schodek Kč 157,82 uhradila obec.

Dobrodiním pro chudé děti naše je polévkový ústav při zdejší škole. Již před válkou vařilo se pro děti školní, ale v malé míře. Na poč.války v r. 1914 zahájena intenzivnější činnost přičiněním správce školy, Josefa Burše, ale i v r.1917 pro nedostatek potravin muselo se přestat vařit. Teprve následujícího roku 1918 mohl se ústav zase otevřít, když se mu dostalo subvence 150 Kč z váleč.pomocného fondu a vydatné pomoci od Českého srdce ve Vsetíně, které zakoupením obilí, zemáků a potřeb. nádobí umožnilo polévkovou akci uskutečnit. Zásahu o udržování ústavu měly a mají naše obětavé hospodyňky, které vaření zdarma obstarávaly. R.1914 rozděleno bylo 946 polévek; r.1915-1.170, r.1916-1.096, r.1918-2.020, r.1919-2.210.

Také v následujících letech polévkový ústav vyvíjel činnost z přidělu potravin nebo peněz od okres.pěče o mládež na Vsetíně, ze sbírek, darů a výnosů z divadel, pořádaných ve prospěch polév.ústavu. Také obec přispívala dle možností. Větší činnost ústavu počíná rokem 1928, kdy počíná se znenáhla sice, ale neúprosň hospodářská krise a nezaměstnanost dělnictva jevití. Od r.1930 vaří se ve škole téměř pro všecko žactvo. Majetnější rodiče přispívají na polévku svých dětí, ostatní dostávají polévku úplně zdarma. Ve škol.r.1931-32 rozdáno 9.316 porcí, v r.1932/35 10.360 porcí. Vařilo se ve školní kuchyni za řízení manželky říd.učitele, matky dětí střídající se ve vaření po dvou. Bída, která z krise a nezaměstnanosti vyplynula, semkla všechny lidi dobré vůle v jeden šik k boji proti podvýživě školní mládež. Všem, kteří se o zdar polévkového ústavu zasloužili, náleží uznání a dík.

Od 12.ledna 1931 podělováno bylo ve škole 43 dětí z rodin nezaměstn. a omezeně pracujících mlékáren z 2,000.000 Kč daru p.presidenta republiky. Akce trvala 8 týdnů. Po této době podělováno bylo

60 dětí mlékem až do konce škol.roku z podpory udělované ministerstvem sociální péče. Akce tato trvá dále až do roku 1933. Mléko (25-30^{1/2} l) dodává se do školy a rozděluje se dětem v poledne a v měsících zimních v době polévkové akce o 10.hod. dopoledne. Peníze za mléko vyplácejí se dodavatelům prostřednictvím okr.úřadu. Obě akce (polévková a mléčná) přispívají valně k udržení zdraví a zamezení podvýživy dětí v nynější kritické době.

Počátkem února 1929 nastala krutá zima „sibiřská“, jaké ani nejstarší lidé nepamatují a trvala do 17.února. Napadlo také mnoho sněhu. Teplota se pohybovala od -24⁰ C do - 41⁰ C. Nejkrutější zima byla 10./II. Školu nebylo možno vytopiti a vzdálenější děti nemohly bez ujmy na zdraví dojíti do školy. Proto škol.úřady nařídily uzavření škol od 18. do 28.února. V těchto dnech dostavila se také velká nouze o topivo. Doprava na drahách přerušena a zvýšená spotřeba uhlí vlivem ohromné zimy způsobila velkou poptávku po něm. Dříví leželo v lesích zaváto hluboko pod sněhem, do hor pro zimu a sníh nebylo takřka přístupu. Mnoho lidí i u nás trpělo poruchu na zdraví omrznutím. Následky mrazu se ukázaly až na jaře. Pomrzlo velmi mnoho ovocného stromů (ve škol.zahradě 9 ovoc.a 5 růží) a zahradách a polích, i mnoho včelstev zahynulo. Krutý účinek mrazu bylo pozorovati později na úbytku lesní zvěře a ptactva.

Na podzim r.1930 provedeno bylo v obci sčítání ovocných stromů a keřů dle stavu dne 20.září. Sčítacím komisařem jmenován správce školy. Výsledek sčítání po mrazové pohromě r.1929 jevil se takto:

Jabloně :	odumřelo	485;	zdrávo	677
Hrušně :	//	259	//	340
Třešně:	//	390	//	243
Višně :	//	4	//	10
Švestky :	//	3.018	//	1.552
Slívy :	//	109	//	56
Ořechy (vlašské)//		18	//	8
Moruše:	//	-	//	1
Rybíz :	//	9	//	70
Angrešt :	//	15	//	117
Úhrnem :		4.307		3.074

Největší pohromou postiženi byli pěstitelé trnů. Doby, kdy obec oplývala hojnou úrodou trnek za něž stržen byl pěkný groš, a pálena byla z trnek „pravá valašská slivovice“, na prodej i pro domácí spotřebu, se již asi nevrátí. Pod čís. 32 (Na kopečku-Kotrla Pavel) stojí v potůčku dosud dřevěná bouda-„pálenice“, upomínka na „lepší“ časy, kdy se páčila slivovice a bylo „lépe a veseleji, jak dosud mnozí vzpomínají!“
-Mimo mrazovou pohromu bylo trní postiženo zhoubnou snětí, šířící se po všem stromoví trnovém. Proto úředně nařizeno pod pokutou napadené stromoví vykáceti. Vysazování mladého stromoví děje se však velmi povolna, což zaviňuje také velkou měrou dnešní hospodářská tíseň.

Rok 1928 byl rokem jubilejním, neboť před 10 lety dosáhl náš národ samostatnosti, po níž skoro 300 let toužil. Celý národ po dobu celého roku konal jub. oslavy, které vyvrcholily dne 28. října. Naše obec nezůstala pozadu a vynasnažila se přispěti k důstojné oslavě jubilea. Z titulu tohoto prvního památného výročí samostatnosti národní a politické rozšířila školu o poschod'ovou přístavbu (1 byt a 1 učirna). Celou školu pak vnitř. i vně opravila. Znovu otevření školy a přístavby vykonáno bylo slavnostním způsobem, jak se již o tom zmínka stala při dějinách školy.

Dne 27. října započaly oslavy školní ve vkusně ozdobených třídách za účasti sboru učitelského, žactva i rodičů.

Dne 28. října se hrána byla vlastenecká divadelní hra Průchova „Pro tatíčka Masaryka“. Odpoledne se hrálo pro děti, večer pak pro dospělé při dobrovolném vstupném. Čistý zisk 96.40 Kč, jež byly zaokrouhleny uč. sborem na 100 - Kč, odveden byl na účel jubilejního Dětského dne.

Rok 1930 je památný oslavami 80 tých narozenin prvního presidenta republiky T.G. Masaryka.

Žactvo školy zhotovilo vlajky státní, jimiž všechna okna ve vesnici byla ozdobena a pak večer 6. a 7. března byla iluminována.

V sále hostince p. Tom. Slováčka se hrálo žactvo dne 7. března odpoledne divadelní hru „Pro princeznu Svobodu“ se zpěvy a tanci. Večer byla hra opakována pro dospělé za účasti obec. zastupitelstva a

hasič.sboru.Žactvo bylo vpoledne 7./3. pohoštěno čajem a rohlíky a 30 chudých žáků bylo podarováno šatstvem.

Ke gratulaci Dorostu ČČK byla do Prahy vyslána za dorost vsetín.okresu žačka naší školy,Ludm.Koluchová, která přednesla panu prezidentovi přání valašským dialektem. Průběh slavnosti byl vysílán z hradu radiem.

Dne 30.XI.1919 ustavil se přičiněním učitelského sboru Osvětný sbor v Jasence. Předsedou zvolen Vilém Kostka, rolník; jednatelem Jos.Burša, říd.učitel; pokladníkem Josef Kučera, absolvent hospodář. školy.

V zimním období konalo se ve školní budově 8 veřejných schůzí s těmito přednáškami:

<i>30./XI. 1919</i>	<i>- Bílá Hora</i>	<i>- Jos.Burša,ř.uč.</i>
<i>21./XII. //</i>	<i>Staroměst.poprava</i>	<i>- J.Burša.</i>
<i>4./I. 1920</i>	<i>Karel Havlíček</i>	<i>- H.Müllerová,uč.</i>
<i>8./II. //</i>	<i>O robotách</i>	<i>- Jar.Dlouhý,uč.</i>
<i>29./II. //</i>	<i>Rozhled hospodář.</i>	<i>- B.Kříž,řed.</i>
<i>// //</i>	<i>Ovoc.stromoví</i>	<i>- J.Židlík,zahrad.</i>
<i>7./III. //</i>	<i>Masaryk Osvob.</i>	<i>- J.Burša,říd.uč.</i>
<i>21./III. //</i>	<i>Čeští Bratři</i>	<i>- H.Müllerová,uč.</i>
<i>28./III. //</i>	<i>J.A.Komenský</i>	<i>- J. Burša,říd.uč.</i>

Mimo uvedené přednášky byly i kratší přednášky a rozhovory:

O povinnostech k republice,o racionel.hnojení,o měknutí kostí promluvil Vil.Kostka.

O umělých hnojivech Jos.Kučera.

O lukařství promluvil Jos.Tkadleček.

O chovu hovězího dobytka – Novosád.

Dělník T.Špaček přednesl stať:Pro republiku.

Od 1.prosince 1920 do 15.února 1921 zařídil učitelský sbor Lidovou večer.školu dvakrát v týdni.Počet účastníků byl 15-40.

Vyučovalo se přírodovědě (H.Müllerová),počtům (Jan Dlouhý), zeměpisu, dějepisu a zpěvu (Jos.Burša,uč.ze Vsetína),češtině a občanské nauce (J.Burša,říd.uč.).

Již od roku 1901 založen byl při Sboru dobrovol.hasičů „Zábavní odbor“, jenž ve staré dřevěné hospodě hrál divadla na docela primitivním jevišti (prkna na sudech, plachta). Členům bylo snášeti různé ústrky a posměšky. Teprve když říd.učitel B.Číha, uč.Lehký a uč.Dospěl svým zásahem odbor morálně podpořili,získal si odbor přízeň obecnstva. Divadla se hrála častěji a členů přibývalo .Světová válka však činnost zábav.odboru zabrzdila úplně.

Teprve po válce v r.1919 utvořil se kroužek ochotníků,jenž sehrál první kus „Vesnický mučedník“Kus tento sehrán byl zdejšími ochotníky hned nato i na Vsetíně v Besedním domě a to se zdarem.Tak morálně i finančně posílen vyvíjel kroužek pěknou i záslužnou činnost. Divadla byla hrána již v novém hostinci,ale na jednoduchém,vlastníma rukama pořízeném jevišti,jež později zaměněno jevištěm koupeným.Při prvním kuse („Vesnický mučedník“) účinkovali jako herci:

Josef Babica,Karel Slováček č. „Jar.Slováček (z Březin) a Jos.Trčka.Dále Emilie Jakubcová,Herm.Jakubcová provd.Zgarbová, Herm.Slováčková provd.Kučerová a Emilie Fojtová provd.Můdra.

V r. 1923 utvořen byl vzděl. a zábavní odbor při sboru dobrovol. hasičů jako řádný člen ÚMDOČ v Praze na základě hasičských stanov. Účelem jeho bylo pěstovati dramat.umění a starati se i jinak o vzdělávací stránku svého okolí přednáškami a j.Prvním předsedou byl Jaroslav Slováček z Březin,jednatel a pokladníkem Jos.Pifka.O činnosti odboru vedeny byly zápisy pečlivé v „Knize zápisů“,která se nalézá v hasičském archivu (t.č. v nové zbrojnici).Činnost odboru byla zastavena dnem 10.XI.1930,kdy se odbor rozešel pro nedorozumění vzniklé mezi členstvem a starostou sboru,Janem Surovcem,jak zaznamenáno v „Knize zápisů“.

Po rozejtí se odboru činnost divadelní neustala nadobro sice,ale byla velmi ztížena. Vzdělavatel a režisér hasič.sboru,Karel Pilčík,odkázán je pouze na ochotu jednotlivců případ od případu.Přesto však sehrají se ročně pravidelně 2 kusy. Výtěžek z jednoho věnuje se na Polévkový ústav ,jenž je zřízen při škole.

Osvětový sbor věnoval také plnou pozornost vybudování obecní knihovny. Správa školy podala za souhlasu obecní rady 22.ledna 1920 žádost o subvenci na knihovnu k min.vyučování a nár.osvěty.Žádost byla příznivě vyřízena a ministerstvo povolilo 700 Kč subvence.Zemědělská rada udělila 200 Kč na zakoupení knih obsahu hospodářského.Sbirka mezi občany vynesla 266 Kč 60h a obecní rada pořídila skříň na knihy. V r. 1920 přibylo 134 cenných knih, takže čítala knihovna 240 svazků. Knihovna umístěna byla (jak až dosud) ve škole a knihy se půjčovaly každou neděli.

Dne 30.ledna 1921 ustavila se knihovni rada:předseda Jos.Burša, říd.učitel; jednatel Jos.Juřínek,dělník;pokladník Ant.Tkadleček, rolník;knihovnik Karel Slováček,typograf;člen Jos.Švagera,stolař.

V r.1921 přibylo 28 knih,takže knihovna čítala 269 svazků.Čtenářů bylo 91. Nejvíce čteny byly „Bludné duše“ od V.B.Třebízského,pak spisy Jiráskovy a Raisovy.

Při posledních volbách do knihovni rady zvoleni byli 6.XI.1932 za stranu komunistickou Karel Olšák,dělník a Jan Karola,děl;za stranu republ.Jan Pifka, rolník a Ant.Tkadleček,rolník;za stranu nár.soc.Jan Babica,dělník.Knihovnikem jmenován byl v r. 1931 říd.učitel Karel Pilčík.Nákupem knih z příspěvků obce a čtenářů a darováním knih ministr.školství a nár.osvěty vzrostl počet svazků do konce roku 1932 na 642.

Dne 12.května 1932 konala se ve škole ustavující schůze míst.osvětové komise v Jasence, kterou svolal na úřední vyzvání správce školy jako člen-knihovnik.Zvoleni byli:Karel Pilčík,říd.uč.-předseda; Vilém Kostka,rol.-místopředseda; Jit.Skříčková, uč.-jednatelem; Jos.Trčka, zaměstn. Nemoc .poj.-pokladník. Pátým členem jmenován byl OOS na Vsetíně modelář Karel Kment.

Okres.osvětový sbor pořádá za přispění míst.osvětové komise a hasič.sboru v obci přednášky se světelnými obrazy zpravidla tři v jednom roku v sále hostince p.Tomáše Slováčka.Přednášky konají se pro děti o 6.hod.,pro dospělé o 8.hod. večer za dobrovolné vstupné.

Místní osvětová komise pořádá jednou v roce divadelní představení, jehož výtěžek se věnuje na polévkovou akci ve škole. Přes politické rozdíly členů komise spojuje dobrá a krásná myšlenka pomoci v jednotu všechny členy a dává vyrůstí nejpěknějším květům obětavosti.

Koncem měs.června r.1925 pořádal zdejší sbor dobrovolných hasičů oslavu svého 25 letého trvání.(sbor trval již 27 let)Při této příležitosti byl pořádán župní sjezd,jehož se zúčastnilo 15 sborů. Dopoledne konána oslava na louce p.Jos.Tkadlečka za školou;při slavnosti promluvili k sboru a obecnstvu: žup.starosta Jos.Bubela, žup.jednatel Jos.Hovadík a žup.vzdělavatel Fajkus ze Vsetína.Dějiny sboru přednesl br.starosta sboru Vilém Kostka.Zakládajícím členům sboru odevzdány byly diplomy (11 členů).Na to konala se schůze župního výboru a společný oběd ve škole.Odpoledne konáno veřejné cvičení, jehož se účastnily 4 sbory (Jasenka,Vsetín,Ústí,Rokytnice).-V roku 1928 pořádána byla oslava 30ti letého trvání sboru, která pro nepříznivé, drsné počasí nedosáhla úspěchu slavnosti prvé.

Koncem škol.roku 1924/25 u příležitosti žup.hasič.sjezdu v Jasence konána byla na zdejší škole výstavka ruč.prací výchovných (chlapeckých) i ženských. Popud k výstavce zavdala snaha seznámiti rodiče dítek s novým předmětem vyučovacím, nedávno na školách zavedeným a s jeho výsledky. Výstavka navštívena byla několika sty osob a vzbudila pozoruhodný zájem zvláště proto, že v okolí takovéto výstavky ještě nebylo. Dlužno zvláště zaznamenati zájem a pochvalu, veřejně vyslovenou p.Jos.Bubelou, starostou města Vsetína a Fr.Plachým, říd.uč.v Liptál a docentem v kursech pro vyučování ruč.pracím výchovným.Jak se strany rodičů, tak i se strany obce projeveno bylo uznání a slib peněžní podpory.

Dne 26.června 1924 odpoledne navštívil město Vsetín p.president T.G.Masaryk. Jak četní obyvatelé,tak i žactvo se svými učiteli zúčastnilo se korporativně uvítání presidenta na Vsetíně.Stanoviště dítek z Jasenky bylo před domem p.Lazarusa na Horním městě.

Čestné občanství ve zdejší obci uděleno bylo Dr Emilu Kadlecovi, radovi okresní polit.správy a hejtmanu,při jeho přesazení na nové

působíště do Hodonína ve schůzi obec.zastupitelstva dne 8.července 1928.V zápise čteme: "Vzpomínáme jeho velkých zásluh ve zdejších okrese a zvláště také ve zdejší obci jak v otázce kultur.,sociál. a j. Přejeme jemu i jeho rodině v další jeho práci na novém působíšti mnoho zdaru a usnášíme se,že udělujeme mu čestné občanství ve zdejší obci. "
– Následují podpisy členů obec.zastupitelstva.

Potok, protékající obcí,činil zvláště za deštivého počasí velké škody na majetku občanů i majetku obecním. Dělal výmoly a razil si sám cestu.Tak se stávalo,že na mnohých místech potok a cesta byly jedno. Ani stromoví na březích vysázené nezabránilo vystoupení vody z koryta. Zvláště mnoho topolů lemovalo potok. Obecní rada jednotlivcům svolení ke kácení topolů za poplatek. Ve schůzi obec.zastupitelstva dne29.VII.1907 jednalo se o žádosti k zem.výboru a ministerstvu orby ohledně stavby cesty a regulace potoka.V roku 1908 byla regulace potoka provedena.Kromě domácích dělníků zaměstnání byli trestanci z Nov.Jičína, kteří přebývali ve sroubené chalupě („baráku“) na louce poblíže studánky „Na Vlkošce“ a Slovinci.

V r. 1909 započato bylo se stavbou silnice. Vesnicí vedla vozová cesta, nerovná, plna výmolů, jež se za deště plnily vodou,smíšenou s močůvkou. Zbytek této úzké cesty možno ještě dnes viděti „U Včelínka“ v břehu, kdež je zarostlá již travou. Stavba silnice byla velmi naléhavá a stala se nevyhnutelnou po povodni v měsíci červenci r.1910.

Jmenovaného měsíce přšelo po přestávkách od 10. do 14 tého.Dne 14.VII. lilo až do večera.Pohroma dosáhla vrcholu kol 4.hodiny odpoledne.Byla neděle.Stará hospoda čís.90 byla vodou podemleta,obecní cesta zpustošena tak,že na některých místech nebylo možno ani vozem přejeti.Po opadnutí vody zůstala na staré zbrojnici značka vody ve výši 70 cm nad terénem.Škody,vodou způsobené,byly shlédnuty vrch.stát. ing.Hovkou z Nov.Jičína.

Obec se zavázala darovati potřebné pozemky na silnici a přispěti také povoznou prací pod podmínkou, že silnice bude provedena „veskrz obce“. Na přestavbu budov za účelem rozšíření okres.silnice učiněno několik půjček. Karlu Noskovi ze Vsetína vyplaceno bylo 200 Kč za vykácené stromy ve Včelínku.Pozemek při škole ve výměře 1a 33m² par.čís.47 byl taktéž postoupen na silnici.Silnice vystavěna byla až

k Bartoníkům čís.15 a v r.1911 byla kolaudována.-V následujícím roku 1912 žádala obec o novou subvenci k zemskému výboru,aby mohlo být pokračováno ve stavbě silnice.Nebylo jednotného názoru,má-li být pokračováno ve směru k Dušné či k Růžďce.Avšak k další stavbě již nedošlo.Práce byla přerušena válkou světovou.Po válce v r. 1921 postavena byla přístavba jen o 160 m (t.j.k dřevěnému mostku pod Karoly (čís.100.)a obec měla přispěti 1500 Kč.S prací započato až v r.1922. Stavba prováděna byla jako práce nouzová. Po skončení této žádá obec v r. 1924 za postavení silnice Jasenka-Dušná,aby dělnictvo mohlo být zaměstnáno.Žádáno za státní příspěvek 9.-Kč denně na osobu při stavbě zaměstnanou.Obec nemohla v té době finančně přímo stavbu podporovat,(neboť obec.přirážka činila 1.028%), ale chtěla stavbu podporovati tím,že veškeré povozy pro dovoz stavebního materiálu dodají bezplatně majitelé povozů.Současně prohlásila,že obecní rada ve věcech stavby silnice se podrobí státnímu dozoru.Po jednání s technickou komisí a podepsání podmínky,že obec dodá stavební materiál na stavbu mostních pilířů,bylo ve stavbě r.1924 pokračováno.S jarem roku 1930 byla prodloužená stavba silnice Jasenka-Dušná v délce asi 1.500 m od mostu „u Karolů“ až po nově vybudovaný most poblíž rozjezdu cest k Dušné (Škrády) a do Javořiny ukončena. Kolaudace a vyúčtování stavby silnice vykonány 16.prosince 1931. Zvýšený stavební náklad v částce 39.700 Kč je povinna obec okresu hraditi.

V r.1931 byla okres.silnice omezníkována.Potřebný pruh země za příkopami byl pro účely okresní silnice odňat.Občané omezníkováním postižení byli z obecních prostředků odškodněni (za 1m² půdy 2-6Kč).

Ve schůzi obec.zastupitelstva dne 5.II.1928 bylo usneseno, aby obec v případě parcelace lesů velkostatku vsetínského (Thonetova) zažádala o příděl pro obecní hospodaření. Šlo o část lesa,jež zapadala do katastru obce Jasenky.Dle ústního podání starších občanů patřila prý část tohoto lesa ve výměře asi 12 ha kdysi obci.Prvé jednání zástupců obce s majitelem velkostatku nevedlo k cíli(11.VII.1930). Teprve dalším jednáním docíleno bylo dohody dne 23/VII.1930.Obci Jasence postoupena lesní plocha o výměře 43,7553 ha za kupní cenu 104.379 Kč mimo výlohy s koupí spojené.Kupní smlouva schválena byla Pozemkovým úřadem v Praze a vzata byla na vědomí obecním zastupitelstvem dne 30./I.1931.

Do r.1931 vlastnila obec 32,8560 ha lesa;přídělem lesní půdy z Thonetova velkostatku pozemkovou lesní reformou zvětšen majetek lesní o 43,7553 ha.

Les leží ve 2 katastrál.územích a sice:

*32 4306 ha v katastru obce Vsetína a
44,1807 ha // // // Jasenky
celkem 76,6113 ha,což tvoří souvislý les. komplex.Z toho připadá na role
0 1475 ha.Les měří tudíž 76,4638 ha sám.*

V červenci r.1930 zavedeno bylo v obci elektrické osvětlení s připojením na síť Středomoravských elektráren v Přerově.První zájem pro elektrisaci projevili někteří rolníci,kteří chtěli použití elektor.síly k pohonu motorů.Pro zavedení proudu vyslovilo se ve schůzi obec. zastupitelstva dne 10./XI.1929 pouze 7 členů,což byla většina.Proti hlasovali zástupci pasekářů,pro něž neměla elektrisace obce přímého prospěchu a významu.Elektrické světlo nařízeno bylo v 38 číslech domovních a pohonné elektrické motory ve 4 číslech.Pro veřejné osvětlení zařízeno bylo zprvu 7 později 10 osvětlovacích těles.Obec přispěla hotově 30.000 Kč z výtěžku obecního lesa.Zbytek se uhradí ze státní subvence a ze zvláštního příplatku na 1KW hodinu. Celkový náklad činil 174.631 Kč.Subvence ministerstva veřejných prací poskytnuta ve výši 46.540 Kč.

V r.1930 stává se nezaměstnanost již kritickou.Dělníci z Jasenky, zaměstnání většinou u fy.Thonet-Mundus,v továrně na ohýbaný nábytek na Vsetíně,pracují v tomto roce již omezeně,průměrně 30 hod.týdně, a vydělávají týdně 30,maximálně 100 Kč.Proto byli na den 13.srpna 1930 svoláni zástupci zaměstnanců a zaměstnavatelů do zasedací síně v radnici na Vsetíně k poradě,jak čeliti nezaměstnanosti v okrese vsackém. Z vyjádření jednotlivých zástupců vysvitlo:U fy Reich a spol. na Vsetíně (sklárna)pracují dělníci střídavě po týdnu t.j. 14 dní za měsíc (1 pec stojí).U fy Thonet – Mundus klesl počet zaměstnaných o 330 (normálně pracovalo 1000) a 50% výrobků jde na sklad.Na parní pile u Bubelů je zaměstnáno pouze 64 dělníků,poněvadž není odbytu.V nožárni pracuje se sice s plným počtem dělníků,ale více méně na sklad.Jediné v továrně Sousedíkově pracuje se plně,až přes čas.Zástupci úřadu pro hrazení

bystřin sdělují, že 1. srpna byli nuceni zastavit všechny podniky pro nedostatek peněz.

Dále bylo zjištěno, že v nemocen. pojišťovně jeví se úbytek pojištěných proti roku 1929 o 1300. Mzdová hladina klesla proti květnovému průměru 1930 z 20 Kč na 13 Kč a je nebezpečí, že klesne pod 10 Kč. Úměrně k tomu stoupá onemocnění a úmrtnost. Uznána potřeba, aby průmysl pokud jen možno všemi silami se bránil, by nedošlo k nejhoršímu.

Na poradě usneseno zrevidovati počet nezaměstnaných pomocí dotazníků, obcím rozeslaných, postarati se o zavedení nouzových prací, zažádati neprodleně, aby okres vsetínský byl pojat do seznamu vyživovací akce, podnikané a financované ministerstvem sociální péče, a apelovati na zemský úřad za účelem výplaty subvencí okresu obcím.

Nezaměstnanost a hospodářská krise stále a nezadržitelně vzrůstala a vzrostla v krizi světovou. Poukazovalo se na různé příčiny. Racionalisace v podnicích o překot prováděná měla za následek propuštění přebytečných pracovních sil. To však nebyla jediná příčina krise. Sociologové, filisofové, národohospodáři, pedagogové, politikové, státníci, každý vidí příčinu krise s hlediska svého oboru a chce krizi léčiti. Navrhují všeléky, žádný z nich však není dosti účinný. V jádře jsou to však i příčiny duchov. Je krise morální. Žijeme na přelomu doby. Není možno nezaměstnanost a hospodářskou tíseň rázem zažehnati.

Dělníci, zaměstnaní i fy. Thonet-Mundus, jsou stále více z práce vypovídáni a podobně i v jiných podnicích. Pracuje-li kdo, pracuje omezeně. Naděje, že na jaře 1931 „práce se otevře“ pro nezaměstnané a tím nezaměstnanosti z valné části ubude, se bohužel nesplnila v té míře, jak doufáno.

Od podzimu 1930 dostává se nezaměstnaným a omezeně pracujícím podpory ve formě stravovacích lístků ze státní stravovací akce na nákup potravin u obchodníků. Jeden lístek v ceně 10 Kč. Nezaměstnaný ženatý dostává měsíčně 8 lístků (80 Kč), svobodný 4 lístky; omezeně pracující ženatý 4 lístky, svobodný 2 lístky. Takto vyplaceno do 1. IX. 1931 v Jasence částka cca 85.000 Kč. - V roce 1932 činí podpora v obci Jasence průměrně

12.000 Kč za měsíc. Nejvyšší možná podpora mnohočlenné dělnické rodiny činí 200 Kč měsíčně. To jsou však výjimky!

Nárok na podporu ze stravovací akce mají ti, kteří mohou dokázat, že od 1. ledna 1929 byli aspoň 3 měsíce zaměstnáni a okres. úřadem práce byli jako nezaměstnaní neb omezeně pracující zaznamenáni na vlastní přihlášku.

K rozdělování podpor ustaveny byly v obcích Sociální komise, do nichž delegovány byli příslušníci politických stran. Předsedou komise ve zdejší obci byl dlouhou dobu František Popp, děl. v Jasence čís. 8, po něm pak Karel Helis, šofér t.č. bez zaměstnání čís. 147. Příděl lístků dál se však pod osobní zodpovědností obec. starosty.

Stravovací lístky, zvané posměšně „žebračky“, vykonaly ve zlé, kritické době přece jen svůj úkol, neboť do rodiny, opravdovým nedostatkem trpící, přinášel byl příspěvek na nákup aspoň toho nejpotřebnějšího živobytí. Dlužno však litovati, že při rozdělování strav. lístků docházelo často k jevům a scénám, které svou přikrostí a bezohledností zarážely. Přemnozí cítili se ve svých nárocích zkráceni a útočili mnohdy bezdůvodně proti komisi, která rozdělení lístků provedla. Jindy dělník dělníku, žena ženě, bída bídě vyčítala poněkud lepší, mnohdy jen zdánlivý blahobyt; lidé lépe situovaní nedbali mnohdy opravdové bídy jiných ve snaze urvati pro sebe, co se dá. Pravá, opravdová bída však často mlčela, nedomáhala se – snad ze studu!

V roce 1930 činil počet nezaměstnaných kolem 80 osob. V počtu tom zahrnuti jsou i ženy provdané, které v továrnách po provdání pracovaly. V r. 1931 stoupl počet na 130 osob, v r. 1932 na 220 osob. Vyjádřeno v procentech: v r. 1930 - 8,3% veškerého obyvatelstva; v r. 1931 13,5%; v r. 1932 asi 23%.

Hospodářská krize projevila se ve svých důsledcích i na hospodářství obecním. Není s dostatek prostředků pro podporu chudých, nezaviněnou bídou trpících spoluobčanů. Osoby ze stravovací akce vyloučené a na podporu chudinskou odkázané, kterou by jim dle zákona měla vyplácti obecní pokladna, nemohou za stávajících poměrů svůj

nárok plně uplatnit. Obec činí, co za daných poměrů může činit. Pečuje hlavně o to, aby nezaměstnaní vráceni byli práci, aby si mohli přivydělávat a tak své životní potřeby uhájili. Žádá o státní příspěvek dle zák.č.79 z r.1930, aby se mohla pomocí tohoto příspěvku provádět úprava obecních cest. Žádá o příspěvek na čištění a posazování lesa, žádá o příspěvek na stavbu nové hasičské zbrojnice. Na čištění lesa dostalo se 9.000 Kč (na dělníka 8 Kč denně). Žádost o příspěvek z produktivní péče o nezaměstnané na stavbu silnice Jasenka-Dušná vyřízena min. sociální péče příznivě na podzim 1932 a povoleno za tím účelem 50.000 Kč. Hned započato bylo s prací a do vánoc byl příspěvek vyčerpán. Mimo podání žádostí intervenováno bylo starostou a zástupci dělníků na okres. úřadě a podány resoluce, obec. zastupitelstvem odhlasované, v nichž se žádá větší přiděl strav. lístků, potravin, šatstva, obuvi a otopu pro strádající. Obec uznala těžké postavení nezaměstnaných jichž počet se zvýšil hlavně z toho důvodu, že továrna Thonet-Mundus zastavila v květnu 1932 veškeren provoz a z práce propuštěno bylo na 500 dělníků, mezi nimiž byli i dělníci z Jasenky. Zpráva o zamýšleném zastavení provozu vzbudila pochopitelný neklid v dělnictvu, které dne 27. dubna 1932 (ve středu) protestovalo na Vsetíně přes úřed. zákaz tábora lidu, což mělo za následek konflikty s policií a četnictvem.

Nezaměstnanost jistě nepřispěla k povznesení všeobecné morálky, ale naopak k jejímu úpadku. A jestliže žijeme v době, kdy dle úsudku myslitelů otřeseny byly i nejvyšší normy lidského života, neudivuje nás, že těžká doba dnešní zaviňuje nejednu nečinnost, nejednu hřích, jenž snad za normálních dob nebyl by proveden. Četné krádeže, spáchané během posledních tří let, krádeže, jež není možno přisouditi zdejším občanům, poněvadž pachatel dosud nebyl odhalen, jsou symptomem doby. Pachatelé mají spadeno hlavně na školu, takže správce školy (zapisovatel) nemůže pro svou spotřebu ničeho chovati a pozbyl již přes 20 slepic a 3 husy. Avšak pachatelé neušetří ani svých snad stejně trpících spolubratří, což budí již spravedlivé rozhořčení proti pachatelům, jimž nemožno přijíti na stopu přes veškeré pátrání.

Ačkoli svízele a starosti dneška těžce doléhají na občanstvo již veškeré, přece neklesáme na mysli a jsme proniknuti pevnou nadějí, že v demokratické naší republice jdeme vstříc lepším časům. S přáním těchto

lepších časů zakončuje kronikář dobu do konce roku 1932, do níž shrnul vše, co za důležité uznal a co v jeho silách a možnosti bylo zjistiti.

1933.

Den 28.října -15.výročí trvání republiky-byl důstojně oslaven.Pro blízkost města Vsetína,kdež byla oslava proponována ve větším měřítku,upuštěno bylo od místní slavnosti a obyvatelstvo Jasenky zúčastnilo se v hojném počtu slavnosti na Vsetíně. Této slavnosti předcházela oslava školní již 27.října,jejíž průběh podrobně popsán ve školní kronice.

Bylo všeobecnou snahou,aby oslava 28.října byla společná a jednotná,aby měla ráz všenárodní.Toho bylo také docíleno.Oslava byla pěknou ukázkou národního ukáznění v nynějších těžkých poměrech. Občanstvo dokázalo, že dovede se sejíti ve svornosti a shodě,jde-li o věc národa a vlasti. Společná oslava byla všemi uvítána a bylo dosaženo velmi dobrého výsledku.

Občané z Jasenky dostavili se k nádraží vsetínskému,kdež se konal sraz všech spolků,organizací a korporací.Z nádraží šel mohutný průvod k pomníku p.presidenta.Po zapění slavnostního sboru Pěveckým odborem Sokola vsetínského následovala řeč prof.gymn.z Val.Meziříčí a čtení štafet některých spolků.Zapěním národ.hymen slavnost byla zakončena.

Dne 24.června v sobotu odpoledne sehrály děti zdejší školy pohádku „Opíček Fuk“ o 5 dějstvích od Jarm.Skorkovské pro děti,v neděli 25.VI.pro dospělé.Čistý výnos byl věnován na školní potřeby.

Dne 9.prosince sehráli místní ochotníci na popud Místní osvět.komise divadelní hru „Jarní vody“ od A.Horákové.Výtěžek byl věnován (213.-Kč) na ošacovací akci chudé školní mládeže.-Osoby,které se přičinily o zdar divadla a vždy s nevšední ochotou chápou se práce ve

prospěch školních dětí, dlužno uvésti jmenovitě: Marie Kostková, manželka obchodníka, Ludmila a Emil Kostkovi čís.73, manželé Trčkovi čís.98, manželé Kašparovi čís.145 a Štěpánka Kmentová čís.145. Obětavcům těmto náleží vřelý dík!

Dne 31.prosince byl pořádán Silvestrovský večírek, při němž sehrány 3 jednoaktovky a několik solových výstupů a kupletů. Večírek byl pořádán Sborem dobrovol.hasičů.

Okresní osvětový sbor na Vsetíně spolu s Okresní hospodář. jednotou na Vsetíně uspořádali pro hospodáře a hospodyně naší obce ve dnech 8., 11., 15., a 16. ledna kurs mléčné produkce za pěkné účasti. Kurs konán ve školní budově.

- 1. „O chovu a krmení dojníc“ referoval ing.J.Hrubý a ing.Josef Doležal.*
- 2. „O ustájení a ošetřování dojníc“ referoval ing.Konst.Novák.*
- 3. „O ochraně a boji proti nemocem dojníc“
ref.M.V.Dr.J.Snížek, okr.zvěrolékař.*
- 4. „O mléč.žláze a tvorbě mléka“ ref.týž.*
- 5. „O dojení a zacházení s mlékem“ ref.Konst.Novák.*
- 6. „Praktický výcvik v dojení“ – J.Valchář, hospodář školního statku.*

Okres.osvětový sbor na Vsetíně za součinnosti Min.osvět. komise a Sboru dobrovol.hasičů uspořádal v sále hostince p.Slováčka 3 přednášky se světel.obrazy a to o 6. hod.večer pro děti a o 8.hod.pro dospělé:

Dne 10.I. o Japonsku s pohádkou.

Dne 7.II. o Indii s pohádkou.

Dne 20.III. o „Počátcích vzdělanosti“ s pohádkou.

Přednášky tyto jsou ve zvláštní oblibě u dětí. Skrovné, dobrovolné vstupné ponecháno Sboru dobrovol.hasičů, kteří starají se o osvětlení a topivo při těchto přednáškách.

Dorost republikánské strany pořádal dne 30.VII. „Valašské dožínky“ na louce p.Jos.Tkadlečka, rol.čís.59.u školy.Slavnostní proslov

měl Váňa, učitel v Liptále. Pořad slasvosti a nacvičování písni obstaral zapisovatel.

Dne 2. července konal se výlet Sboru dobrovol.hasičů „v Dolině“, náležející p.Vilému Kostkovi,rol.č.72.S výletem spojena byla slavnost dekorování záslužnými medajlemi 5 členů sboru.Dekorování provedl po krátkém proslovu zapisovatel jako člen žup.předsednictva.

Lid chtěl se také baviti a proto uspořádáno bylo v obci několik zábav: p.T.Slováček,hostinský,pořádal 3 zábavy,spolek „Svépomoc“ 3 zábavy, Sbor hasičů 2 zábavy,republik.dorost 1 zábavu,Baťovci (zaměstnanci u Bati ve Zlíně) 1 zábavu a 1 zábava pořádána byla u příležitosti svatby Frant.Jurygáčkové. Celkem tudíž 11 tanečních zábav. Snahou pořádajících bylo,aby zábyva měly ráz ušlechtilý,což se také podařilo.I v tom jeví se kus kulturní práce.Nejhojněji byla navštívena zábava hodová,ačkoli proti jiným letům byla mnohem slabší,což je důsledkem nezaměstnanosti a hospodářské tísně.

Snahou knihovní rady bylo v r.1933, aby knihovna obohacena byla novými a cennými knihami. Památník odboje v Praze daroval knihovně 20 knih poučného rázu a zakoupeno bylo 45 knih, takže počet svazků vzrostl na 707. Jelikož skříň na knihy nestačila,ani nevyhovovala,pořizena byla nová police a umístěna ve světnici,přilehlé obecní kanceláři. Náklad činil 166 50 Kč. Za zimní období vypůjčeno bylo 946 svazků a počet návštěvníků byl 480. Průměrný počet čtenářů činil 60. Knihovní rada ve svém složení zůstala nezměněna.

Poměr mezi příslušníky různých náboženských vyznání byl dobrý a jevil se v naprosté náboženské snášenlivosti všeho občanstva.

Letošní rok lze označiti celkem jako suchý, což lze usouditi z toho, že obilniny byly velmi pěkné, sena však málo. Asi o 50% méně než v normálních letech. Velká,déle trvající vedra však nepanovala.Polní práce jarní konaly se za příznivého počasí začátkem dubna.Také ostatní práce konaly se za suchého počasí.

*Cena hospodář.plodin v měsíci říjnu:
1q žita 60-80 Kč*

1q pšenice 120-140 Kč

1q ovsa 60-70 Kč

1q brambor 30-40 Kč

1q zelí 30-40 Kč

1q sena 40-45 Kč

Koncem žní klesla zvláště cena dobytka hovězího a vepřového. Cena za 1kg živé váhy na maso byla u hověz.dobytka 2:50 – 3 Kč, u vepřů 4:50 – 6 Kč.

V důsledku prováděné deflační politiky státní nastal pokles cen mouky a potravin:

1kg mouky režné 1:30-1:50 Kč; dříve 3:20 Kč

1kg // žitné 2:20-2:50 Kč; // 3:60 Kč

1kg másla 12 – 15 Kč; dříve 20-24 Kč

1 l mléka 1:50 – 1:60 Kč // 2 Kč

kuře 5-6 Kč; dříve 8-10 Kč

kachna 15-20 Kč; dříve 20-30 Kč

husa 20-30 Kč; dříve 30-40 Kč

slepice 10 Kč; dříve 10-15 Kč

Roku letošního objevilo se v době letní i podzimní dosti velké množství hub, zvláště hřibů, takže chudý, nezaměstanností trpící lid našel si přece nějaký zdroj příjmu prodejem jich. Některý výtěžek získal si lid také sbíráním jahod a malin, jichž bylo však pro suché léto méně než v jiných letech.

Včelaři měli malý výtěžek z medu, větší poněkud z vosku. Při skrovných správkách květiny nemedovaly. Med byl tmavý „spadkový“. Včelstva přečkala šťastně zimu a bylo hodně rojů, takže se počet včelstev až zdvojnásobil. V obci přibylo mnoho úlů, obsazených včelstvy. Včelařů však nepřibylo; v obci je 14 včelařů.

Úroda ovoce celkem malá, švestek skoro žádných, neboť není stromů nového po pohromě v zimě r. 1929, hrušek a jablek jen místy trochu.

Celková bilance hospodářská letošního roku byla dobrá.

Obec postižena byla 3 požáry: dne 2. února v noci shořela stodola Jos. Novosáda, rolníka č. 104, dne 9. června o 11. hod. v noci stodola Jos. Valcháře (u Bravenců-Ferenců), roln. č. 20. Tento požár byl největší, neboť shořela velká dřevěná stodola se zásobami sena. Hasičský sbor musel se omezit na hájení sousedních stavení. Škoda je kryta pojištěním. Dne 1. srpna shořel nouzový barák (vagon) náležející Frant. Kotrlovi, dělníku; při cestě „nad Karoly“. Stodoly byly během léta znovu vystavěny a posledně jmenovaný Fr. Kotrla zřídil si nový barák při silnici, jež se buduje na Dušnou.

Rok 1933 byl ušetřen velkými živelnými pohromami. Dlužno pouze zaznamenati velké sněhové vánice ve dnech 21., 22., 23. a 24. ledna, které však neměly v zápětí žádných značných škod. Pouze návštěva školy utrpěla, neboť děti s vrchů nemohly se zúčastnit vyučování ve jmenovaných dnech.

V r. 1932 vznikla v dolní části obce novostavba zděného domku č. 161, jež náleží Janu Topolánkovi, dělníku v Jasence, dále novostavba dřevěného domku č. 112, náležejícího Švagerovi, dělníku v Jasence. Poblíže tohoto čísla 112. „na Březinách“ vystavěno bylo letošního roku Janem Vojtkem také dřevěné stavení, jež nemá číslo. V Lipovém postavil si dřevěný domek Ludvík Mocek, zedník v Jasence. Domek bude mít pop. číslo 163. Popisné číslo 162 nese dům Vladimíra Kostky, obchodníka v Jasence, jež letošního roku postavil si dům (od jihu 1 patrový, od severu přízemní) na zahradě (parc. č. 172/1) poblíže hasičské zbrojnice. Obec Jasenka má tudíž koncem roku 1933 celkem 163 domovních čísel a to v plném počtu. Aby pro budoucnost zaznamenány byly stavební náklady, uvádíme je, jak sděleny byly p. Vlad. Kostkou:

Na stavbu spotřebováno bylo 40.000 cihel, 1.000 kusů ručně pracovaných vlastní výroby přišlo na 200 Kč, strojně pracovaných na 320 Kč.

100q vápna – 1q za 19 50 Kč

80q cementu – 1q za 32 - Kč

80 m³ písku – 1m³ říčního 35 -Kč s dovozem ze Vsetína, 1m³ hlinitého místního 25 -Kč.

85 m³ kamene – 1m³ za 25-27 Kč v obci.

75 m³ dřeva na desky a vazbu – 1m³ s dovozem 50-65 Kč.

Krytina : 1kg plechu pozink.4-Kč,od práce za 1m² 5- Kč;1000 kusů pálených tašek (z Kunvaldu) 650-Kč.

Zasklení 1m² oken (materiál a práce) 19 50 Kč.

Mzdy: Zedníkovi za hodinu 2 -3 50 Kč, nádeníkovi 1 80 – 2 20 Kč, tesařovi při stravě 2 50 Kč.

Na stavbě silnice Jasenka – Dušná pokračovalo se i letošního roku. Když příspěvek min.soc.péče z titulu produktivní péče o nezaměstnané byl o 20.000 Kč zvýšen (v roku 1932 dáno 50.000 Kč) započata práce na jaře 1933. Nezaměstnaní na stavbě pracující oddělávají stravovací lístky a částečně dostávají mzdu v penězích. V létě pracuje se hlavně na stavbě propustky,na niž okres věnoval 5.000 Kč, ale rozpočet byl překročen. Vydání obce (pojištění nemoc., náčiní a náradí) činilo za rok 1933 částku 3.963 45 Kč. Další práce podnikány byly v režii okresu, jenž potřebný obnos obci věnoval z půjčky práce.

Zemský výbor povolil z dotace zemského rozpočtu příspěvek pro kultivaci pozemků 50% skutečného nákladu podniku rozpočtového obnosem 98.900 Kč pro obec Jasenku. Výplata stane se po kolaudaci kultivovaných pozemků v r. 1934. Ke kultivaci tj. změně neplodné půdy v ornou půdu přihlásili se a na kultivaci pracují tito hospodáři:

Ant.Tkadleček,č.22.	Jos.Mrlina,40.
Jos.Tkadleček,č.23.	Jan Babica,70.
Vil.Kostka,č.72.	Pav.Volčík,51.
Jos.Švagera,č.54.	Jos.Slováček,89.
Tom.Martinek,č.16.	Jos.Špaček,49.
Ant.Hučík,č.9.	Pav.Běťák,50.
Jan Bartoník,č.15.	Roz.Valová,17.
Pavel Hlinský,č.60.	Tom.Hříbek,26.
Jan Bravenec,č.20.	Adolf Kubičik,75.
Jan Bravenec,č.25.	Roz.Machalcová,83.
Jan Hříbek,č.157.	Jos.Machálek,84.
Fr.Kotrla,č.151.	Jan Švagera,112.
Jos.Březovják,č.39.	Mart.Malý,126.
Jan Novosád,č.82.	Kar.Kaňát,154.

Celkem pracuje na kultivaci pozemků 28 hospodářů. Příspěvek zemský bude činiti asi 250.-Kč na měřici rekultivované půdy.

V roce 1930, kdy byla provedena v obci elektrisace, byly v obci 4 elektric. motory. Od této doby se počet jich ztrojnásobil. Elektric. motory mají dnes hospodáři:

Jos. Tkadleček, star. č. 23; Ant. Tkadleček, čís. 22.; Jan Bravenec, č. 25; Tomáš Hříbek, č. 26.; Vilém Kostka, č. 72; Jan Pifka, č. 8; Ant. Hučík, čís. 9.; Jan Novosád, č. 82.; Jan Bartoník, č. 15.; Jan Tomanec, čís. 80. Celkem 10 hospodářů.

Ze živnostníků používá elektr. motorů Ant. Matuš, stolař čís. 134.

V roce 1933 měla obec Jasenka 3 radiové přijímací stanice. Majiteli jsou:

Karel Pilčík, říd. učitel čís. 119. (škola)

Karel Kment, modelář čís. 145.

Josef Trčka, zaměstn. nemoc. poj. čís. 98.

Poněvadž škola nemá dosud přijímací stanice, používá se pro školní vyučování při zvláštním vysílání radiopřijímače, jenž je majetkem správce školy.

Třebas jsou těžké poměry finanční a hospodářské, snaží se hospodáři všemožně zlepšiti jakost půdy a zvýšiti rostlinnou produkci. Používáním umělých hnojiv zvýšila se značně sklizeň, což potvrzují přístavby stodol. V r. 1932 vystavěl novou stodolu Vilém Kostka, rol. čís. 72 a v r. 1933 provedl novostavbu stodoly Jan Bravenec, rolník čís. 25.

V oboru zemědělské racionalisace a pokusnictví dlužno zaznamenati zjevný pokrok. Zásahu o to mají také absolventi hospodářské školy na Vsetíně, kteří vnášejí nové směry do hospodaření provádějící pokusy s umělými hnojivy za tím účelem, aby zjistili účinek a výnosnost v různých půdách.

Ovocné stromoví, zničené mrazy v r.1929, nebude ještě brzy nahrazeno novým, neboť za těžkých poměrů posledních let vysazovalo se málo. Nejhůře je to s trny. Ty byly mrazy postiženy a co zbylo, odumírá, neboť jest napadeno sněží.

Nákaz u obilnin a okopanin nebylo letos pozorovati. Okres vsetínský byl sice v r. 1930 prohlášen úředně za zamořený bramborovou rakovinou a bylo nařízeno hospodářům obnoviti satbu imunními druhy bramborů, ale po zavedení cizího semene brambory rakovině již nepodléhají.

Dle soupisu, provedeného v měs. lednu 1933, byl stav hospodář. zvířectva tento: 64 telat do 1 roku, 4 býci, 7 jalovic, 195 krav tj. úhrnem 270 kusů hovězího dobytka. Ze 4 býků jsou 2 licencovaní (plemenní).

87 vepřů, 33 ovec, 112 koz, 10 koní, 935 slepic, 47 hus, 43 kachny, 326 králíků.

95 psů a 122 koček.

V r. 1933 bylo v obci 14 včelařů, z nichž každý měl po přezimování na jaře následující počet včelstev:

- 1. Karel Pičík, říd. uč. čís. 119 - 2 včelstva*
- 2. Ant. Matuš, stolař čís. 134 - 6 //*
- 3. Jos. Trčka, zaměst. poj. č. - 5 //*
- 4. Vilém Kostka, rol. čís. 72 - 5 //*
- 5. Josef Kubičík, děl. čís. 75 - 3 //*
- 6. Jan Kotrla, rol. čís. 37 - 10 //*
- 7. Pavel Kotrla, rol. čís. 32 - 16 //*
- 8. Pavel Volčík, rol. čís. 51 - 5 //*
- 9. Jan Babica, rol. čís. 70 - 2 //*
- 10. Jos. Košut, rol. čís. 35 - 3 //*
- 11. Jos. Švagera, rol. čís. 54 - 7 //*
- 12. Jos. Špaček, rol. čís. 52 - 1 //*
- 13. Jan Švagera, rol. čís. 112 - 2 //*
- 14. Anna Martínková, rol. čís. 16 - 1 //*

68 včelstev

Obecní les byl znovu vyměřen a zařízen. Pracemi zařizovacími byl pověřen obecní radou lesmistr Adolf Krbeczek, státně zkoušený lesník

hospodář, zaměstnaný u velkostatku vsetínského (revír Jasenice), jemuž vypomáhal Josef Zezula, lesní geometr na Vsetíně.

Jmenovanými byl vypracován „Hospodářský plán obecního lesa“ pro decenium 1933-1942, jenž byl okres. úřadem na Vsetíně schválen dne 11. XII. 1933 ve smyslu ustanovení zák. č. 37/1928 Sb. z. a n. a vlád. nař. č. 97/1930. Obec Jasenka vzala předpisy v plánu uvedené na vědomí a v celém rozsahu s nimi vyslovila souhlas, což stvrzeno podpisem obec. starosty Jos. Tkadlečka dne 17. XII. 1933.

Obecní les tvoří hospodářskou skupinu s obmýtnou dobou 80+1 let. Půda rozdělena v 5 tříd bonitních. (I. tř. nejlepší, V. tř. nejhorší).

Obecní les je majetkem obce a náleží ke kmenovému jmění jejímu.

Navržený decenální etát v lese vysokém: 1. těžba mýtní na ploše 721 ha s hmotnou hroubí 2.594 m³. 2. těžba předmýtní na ploše 18 ha s hmotou hroubí 456 m³.

S ohledem na ustanovení vlád. nař. č. 170/1933 Sb. z. a n. snížena byla těžba pro nejbližší 2 hospodářská období. Dle toho smí se těžiti v r. 1933: těžba mýtní 205 m³, těžba předmýtní 38 m³ hroubí. V r. 1934: 195 m³, 32 m³ hroubí.

Za vypracování plánu a předběžné práce zaplaceno 2.000 Kč. Odměna lesnímu technikovi obnáší roč. 400 -Kč.

V r. 1932 vykáceno bylo větší množství dřeva a sice : 137575 m³ kulatiny a 783m³ paliva. Z toho činila těžba v Páleniskách 122575 m³ a na Putírce 150 m³.

Kulatina byla prodávána v síle nad 20 cm za 63.50 Kč, pod 20 cm za 43.50 Kč. Nejvíce odkoupil Jan Laža, majitel parní pily na Vsetíně.

Palivové dříví, zhotovené v Páleniskách, bylo prodáváno za cenu 30,25,20 -Kč.

V r. 1933 bylo prodáno 80 m³ kulatiny na Putírce za cenu 52 -Kč

a 35-Kč. Paliva zhotoveno v Páleniskách 87 m³ a v Javořině „na Lipovém“ 107 m³, celkem paliva 194 m³. Prodáváno bylo za cenu roku 1932.

Na jaře r.1934 bude nutno aspoň 3 měřice lesa posázet sazenicemi z obecní školky,nalézající se v Páleniskách „U jezérek“.

Po stránce sociální zůstaly poměry celkem nezměněné.V obci bylo v r.1933 nájemníků 62,kteří bydleli v najatých bytech,ostatní bydleli v budovách vlastních až na 3 rodiny,bydlící v bytech naturálních. Naturální byty jsou v čís.101 (hájovna na Putírce, náleží velkostatku vsetín.),v čís.119 (škola) a v čís.121(modlitebna Čsbr. jednoty).

Chudobince obec nemá. Do rozpočtu na rok 1933 zařazena částka 1000Kč na chudé. Počet obecních chudých je v nynější době nezaměstnanosti těžko odhadnouti a také částka v chudinském fondu není jedinou výpomocí obce pro strádající občany, neboť obec jest nucena při různých akcích,ve prospěch chudých a nezaměstnaných podnikaných z obecní pokladny přispívati. Na př.vydání obce při provádění stavby silnice Jasenka-Dušná,ač stavba se prováděla jako nouzová (stavba) práce,činilo v tomto roku 3.963,45 Kč.

Během r.1933 přistěhovaly se do obce 4 rodiny:Do čís.162 Jos. Šenkeřík,do čís.152 Jiří Češek,do čís.114 Adolf Macík a do čís.102 Jos.Macík.

Odstěhovala se na Vsetín rodina Štěpána Hučíka.

V r. 1933 bylo v obci 16 sňatků a 13 úmrtí.Narodilo se 27 dětí; z nich 18 chlapců a 9 děvčat.

Ačkoli v okrese Vsetínském bylo na půjčku práce upsáno přes 1 milion Kč a přes to, že obce, obzvláště město Vsetín,se o příspěvek z půjčky ucházely, neobdržely ničeho. Nejvíce bylo zklamáno město Vsetín, které se domáhalo příspěvku na stavbu chirurgic.pavilonu při veřej.nemocnici a na zřízení hlav.sběrného kanalisačního potrubí. Tyto projekty vyžádaly by si nákladu přes 2 mil.K, a stavbou obou by se přispělo značně k výdělku nejen nezaměst.dělnictvu,ale i živnostnictvu a

podnikatelům. V důsledku toho je na Vsacku stavební ruch nejslabší ze všech okolních okresů, neboť nestaví ani soukromníci, protože nelze nikde dostat úvěru.

Tak hospodářské a sociální poměry v okrese trpí již 2 roky pod tíhou nesnesitelné bídy obyvatelstva. Hlavní zdroj výživy lidu, dřevařský průmysl, úplně zanikl buď zastavením výroby anebo následkem nepřiměřených daňových břemen. K tomu přistupuje zadluženost zemědělců, kteří jsou nuceni své výrobky levně prodávat, aby na nejpotřebnější nějaký groš sehnali, ale nepřiměřeně draho musejí nakupovati (zvláště výrobky ze železa), dále zadluženost středních stavů. To vše mstí se na našem pracovitém lidu, jenž ztrácí veškeru naději na zlepšení životních poměrů.

Tento kritický stav znemožňuje takřka starostům správu obcí a plnění zákonem uložených povinností povětšinou, poněvadž hlavní zdroj příjmů, -obecní přírážky, jsou často zabavovány na úhradu obecních dluhů, takže mnohé obce nemají peněz na vydržování školství, na placení ošetrovacích útrat v nemocnicích, na podporování chudých spoluobčanů, na ošacení chudých školních dětí, na bezpečnost atd. Při tom se obcím ukládá nejkrajnější šetření s obecními příjmy, jichž mnohdy ani nevidí, a ohlašuje se, že příští obecní rozpočty bude nutno ve výdajích o 10% omeziti.

Bohudík naše obec náleží při vši té bídě hospodářské ještě dosud k oněm „šťastnějším“ obcím v okrese, které, byť s námahou a svízelně, svá školská a jiná vydání dovedou ještě kryti, což jistě svědčí o řádném a promyšleném hospodaření. K tomu přispívá také nemálo každoroční výtěžek z obecného lesa a teprve v těžké, kritické době je možno posouditi a oceniti důmysl a promyšlenost obec.zastupitelstva, že postaralo se dle záborového zákona o vyvlastnění a odkoupení lesa od velkostatku vsetínského v roku 1924.

Nejvíce hořkosti a zvěle způsobuje však v obcích systém nynějšího podporování nezaměstnaných stravovacími lístky ze státní stravovací akce. Na starosty hrnou se denně desítky osob, které byly ze starvovací akce vyloučeny neb se jim dostalo menšího přídělu a odkázány jsou na podporu chudinskou, již má jim vypláceti podle zákona obec.pokladna.

Nemá-li však státní pokladna pro tyto chudáky, odkud má vzít chudá valašská obec!

V r.1933 činil nejvyšší příděl stravovacích lístků v měs.únoru na dobu 4 týdnů 1800 lístků čili v penězích 18.000 Kč. Po provedené revisi nezaměstnaných a založení kartotéky snížen byl počet nezaměstnaných na 250. V tom započteny jsou i ženy, které v továrně pracovaly. Všem však se stravovací lístky neposkytují. Vyňati jsou ze stravovací akce všichni ti, kteří pobírají podporu dle gentského systému, podporu invalidní a podobně. Nejmenší příděl činil po revisi 600 lístků (6.000 Kč) na dobu 4 týdnů.

Proti zamyšlenému snížení odhlasována byla dne 30.VI. v obec. zastupitelstvu resoluce komunistické a nár.social.strany: „Protestujeme proti zamyšlenému zhoršení podpor v nezaměstnanosti dle gentského systému, proti zhoršení stravovací akce a zavádění nucených prací a žádáme lepší honorování dělníků na nouzových pracích a zvýšení podpor.“

K zmírnění bídy u nezaměstnaných pracovalo se na stavbě silnice Jasenka-Dušná, jak již dříve podotknuto. Nezaměstnaní se v práci střídají asi po 30 ti a pracují jednak za lístky, jednak za peníze. Na jednoho připadají 4 lístky a 40.-Kč v penězích (80.-Kč) týdně.

V období zimním dostalo se nezaměstnaným přídělu 50 q uhlí-nejmenší kvantum na 1 rodinu 50kg.Uhlí odebrali si přímo z vagonu na Vsetíně.

Po 5 měsíců dostávalo se jim přídělu chleba. Týdně 358 porcí po 1'20kg.Ženatý dostával týdně 2 porce (2'40kg), svobodný 1 porci.

Mléčná akce trvala i v r.1933. Průměrně denně 30 püllitrů vydáno dětem nezaměstnaných a omezeně pracujících ve škole, kdež se mléko prodávalo.

Na jaře 1933 věnovalo ministerstvo soc.péče pro nezaměstnané větší obnos na zakoupení bramborů. Z toho přiděleno bylo okres.úřadem 1.000Kč pro obec Jasenku. Zakoupeno bylo 35q bramborů a rozděleno nezaměstnaným.

O vánocích podniknuta byla větší akce ošacovací pro děti nezaměstnaných za součinnosti správy školy, obecní rady, hasičského sboru a míst. osvět. komise. Obec věnovala na akci 500⁰ -Kč, hasičský sbor 200⁰ -Kč, okres. péče o mládež na Vsetíně 200⁰ -Kč a míst. osvět. komise věnovala čistý výtěžek z divadla, sehraného 9./XII. místními ochotníky v částce 212⁸⁰ Kč. Celková částka na ošacovací akci činila 1.112⁸⁰ Kč. Poděleno bylo 57 dětí obuví a částkami oděvu, což rozdáno v pátek 22. XII. odpoledne po slavnosti, pořádané ve škole u vánočního stromku, kde se dětem dostalo pohoštění kávou, koláči a cukrovím.

V měsíci lednu, únoru, březnu a prosinci vařena byla ve vyučovacích dnech polévka pro chudou školní mládež. Denně stravováno bylo takto průměrně 120 dětí úplně bezplatně. O tom podrobněji ve školní kronice.

Přes veškeré akce, směřující k zmírnění bídy, vyplývající z hospodářské krise, byly vánoce roku 1933 smutné. Pod stromkem jen ty nejnужnější věci, bez kterých se žádný člověk neobejde, které se musí koupiti. Někde však pod ním nemají vůbec nic. V některých rodinách stromku vůbec nemají, neboť není co navěšet na něj. Obchody prázdné a kapsy ještě prázdnější. Jen v obchodě u Bati jde obuv na odbyt, neboť obuv je věc denní potřeby.

Zmenšení důchodu nutí lid k větší šetrnosti. Tak lze pozorovati, že v domech, v nichž je elektric. osvětlení zařízeno, svítí se petrolejovými lampami, poněvadž přijde to levněji. Hostinský a obchodníci stěžují si na malý odbyt, ale na velké zatížení daňové. Řemeslníci skládají své živnosti, neb nemají práce. Nezaměstnanost ochromuje a zmrtvuje veškerý život, jak rodinný, tak i veřejný. Projevuje se pokles od vyššího kulturního stupně veřejného života k primitivní vzájemné nevraživosti.

Letošního roku vydány byly veškeré důležité zákony, které mají svůj hospodářský a sociální význam v nynější krizi a nezaměstnanosti:

Zákonem z dne 5.V.1933 č.74 Sb.z. a n. bylo nařízeno, aby exekuční prodeje věcí movitých i nemovitých proti zemědělcům byly odloženy až do 31.XII.1933. Toto opatření bylo vyvoláno zjevem, že proti zemědělcům, kteří

pro pokles cen zeměděln. výrobků dostali se do hospodářské tísně, bylo podáno tolik žalob a návrhů na exekuce, jichž výkonem byli zemědělci připravováni často o veškerý svůj majetek a tím o základ existence, že nebylo lze v zájmu celkového hospodář. vývoje klidně k tomu přihlížeti. Bylo očekáváno, že po sklizni se poměry zemědělců natolik upraví, že budou zemědělci s to své závazky, jichž splnění bylo takto odsunuto, plně zaplatiti. Poměry na trhu zeměděln. výrobků zůstaly však do konce r. 1933 stejně nepříznivé a předpoklady, s nimiž bylo při vydání zákona č. 74-1933 počítáno, se nesplnily. Bylo proto jednáno o nové úpravě celé otázky a když jednání v r. 1933 nemohla býti včas přivedena ke konci, byla platnost zákona i souviselého s ním vládní nařízení č. 155-1933, kterým bylo rovněž do konce r. 1933 odsunuto prohlášení konkursů na jmění zemědělců, prozatím prodloužena do 28. února 1934.

Zákonem ze dne 21. III. 1933 čis. 48 Sb. z. a n. o půjčce práce vypsána byla státní investiční půjčka, nazvaná „půjčkou práce“, jejíž výsledek byl pro hospodářský vývoj Československého státu velmi důležitý a významný. Půjčka bude zúročena 5% a umořena ve 20 letech počínajíc rokem 1935. Umořování stane se slosováním. Slosováné dluhopisy budou vyplaceny svojí jmenovitou hodnotou, zvýšenou o 10% ní premii.

Z výtěžku půjčky práce bude uhrazena částka na opatření úvěrových operací a poskytnutí zálohy ze stát. pokladny na investič. potřeby stát. podniků, dále na opatření práce prováděním nutných, národohospodářsky účelných a obecně prospěšných investic za účelem zmírnění nezaměstnanosti.

Obec Jasenka upsala dne 30./VI. 1933 na půjčku práce ze svého kmenového jmění 1.000 Kč. Další úpisy následovaly od jednotlivců, nájmě státních zaměstnanců v obci bydlejících.

Ačkoli v zákoně o půjčce práce pamatováno bylo na daňové dlužníky, jimž zákon poskytl při upsání půjčky různých výhod, a význam půjčky byl všeobecně znám, nevynesla půjčka práce, jak předpokládáno. Celkový výnos půjčky v republice činil (nezjištěno přesně!).

Politické rozvrstvení obyvatelstva zůstalo v obci celkem skoro stejné.

Poněvadž dnem 4.VI.1933 skončilo 4 leté funkční období místní školní rady, byly provedeny nové volby zástupců školy i obce. Jako školy zvoleni: Karel Pilčík, správce školy a Al.Pilčíková, uč.dom.nauk. Jako zástupci obce: Josef Tkadleček, star.a rol.č.23, Vilém Kostka, rol.č.72, Karel Hučík, děl.č.94 a Alois Homola, děl.č.138. Dne 26.VI.1933 konala se ustavující schůze místní škol.rady ve škole za přítomnosti zástupce okres.škol.výboru Jana Kolaříka, okres.škol.investora, v níž zvolen předsedou Vilém Kostka a místopředsedou Jos.Tkadleček, oba dosavadní funkcionáři míst.škol.rady.

Dne 12.listopadu 1933 provedena byla volba nové komise letopisecké. Zvoleni byli: Jan Pifka, rolník čís.8 a Karel Kment, modelář čís.145.

Poměry zdravotnické byly celkem normální. Epidemické nemoci se nevyskytly a opatření zdravotnického rázu nebyla v obci provedena ve větším rozsahu, pouze při některých dom.číslech místní kanalisace a opatření studní.

Jako důsledek hospodář.krize a nezaměstnanosti objevuje se chudokrevnost a podvýživa u občanů, trpících bídu a nedostatkem. Totéž lze říci i o školní mládeži, o níž pojednáno šíře ve školní kronice. Různé akce, vpředu vyjmenované, a účelně prováděné čelí většímu vzniku a rozšíření výše uvedených nemocí.

Obecnou školu navštěvovalo 167 žáků, z nichž bylo 76 chlapců a 91 děvčat. Vyučovalo se ve 4 třídách. Do školy měšťanské na Vsetíně chodilo 13 chlapců, 18 děvčat, celkem tudíž 31 dětí.

Městské reál.gymnásium na Vsetíně navštěvovali 3 žáci: Marta Pilčíková z čís.119, Božena Kamasová z čís.85 a Bohumil Surovec z čís.150.

Do obchodní školy ve Frenštátě p./R. chodili Jan Surovec z čís.150 a Marie Stodůlková z čís.56.

Rodinnou školu v Hranicích navštěvovala Anna Slováčková z čís. (v kronice číslo není uvedeno).

Hospodářskou školu na Vsetíně navštěvovali: Karel Bartoník z čís.15,Karel Kubičik z čís.75,Karel Žamboch z čís.76 a Karel Hříbek z čís.157.

Vyšší průmyslovou školu v Brně navštěvoval Bohumil Slováček z čís.5.

Do hospodyňského kursu, zřízeného při hospodářské škole na Vsetíně, docházely: Ludm. Kostková z čís.72 a Ver.Čablíková z č.71.

V r.1933 odvedeno bylo k vojsku z naší obce 7 hochů : Jan Běťák č.50, Jar.Hříbek č.26,Boh.Slováček 118, Jar.Srněnský 88. Fr.Topolánek (Vsetín),Jos.Pifka (Praha) Ant.Matoška (Ratiboř).

Nejstarší osoby v obci dosáhly věku 83 let.Jsou to :Ver.Juřínková z čís.143 a Marie Matošková z čís.28.

Nejvíce a nejhlučněji slaveny bývají v obci podzimní hody. Tenkráté oživne obec na několik dní.S jásotem vítají děti příchod kočovníků, kteří přijíždějí s kolotočem a houpačkami,jež stávají na louce-zvané „na telacírni“ co náležející Pav.Kotrlovi čís.32, naproti staré hospody. Za pěkného podzimního počasí proudí zástupy občanstva vsetínského do Jasenky. V obci vypadá to jako o pouti. Hlučno na návsi, hlučno v hostinci při tanečním veselí, které trvá mnohdy až do rána. Hody bývají pro místního hostinského pěkným zdrojem příjmu a za oběť padne jen v hostinci za příznivého počasí 25 kusů hus. Kočovníci ještě po hodech obveselují obec několik večerů při kolotoči a houpačkách. Ovšem těžká doba krise a nezaměstnanosti zavinila, že hody nebyly místním obyvatelstvem tak slaveny poslední 2 léta jako v letech předcházejících.

Majetek obce pozůstává z obecního lesa a pole,jak již dříve vzpomenuto,z trieru v ceně 250-Kč a lučních bran v ceně 50-Kč mimo jiný inventář. Dluhů má obec 235.221Kč a splatila v r.1933 celkem 38.089-Kč. Obecní rozpočet na r.1933 s vedlejším rozpočtem míst.škol.rady a chudinským fondem vykazuje:Potřeba v řádném

hospodaření 57.125 Kč, úhrada 23.615 Kč. Schodek v částce 33.510 Kč uhradí se 250 % přírůžkou k dani domovní a činžovní a 350% přírůžkou k ostatním daním.

Ačkoliv obec Jasenka jest průchodní obcí turistických výletů na Cáb a k přehradě na Bystřičce, nemá pro blízkost Vsetína tato okolnost pro obec valného významu, neboť výletníci se v obci zřídka zastavují. Více návštěvníků získává v posledních letech Jan Babica, rolník č.70, „u Zrotálů“, jenž zařídil si na kopci výčep piva a sodovky a u něhož lze také něčeho k jídlu dostat (chléb domácí, mléko, sýr a pod.). Tam zastavují se turisté a nedělní výletníci ze Vsetína rádi podnikají vycházky po hřebeni kopců od Jabloňové „k Babicom“. Nejživěji bývá tam při stínání máje.

Letních hostů nemívá obec Jasenka až na ojedinělé případy v některém létě. Vadí tu opět blízkost města, které hostům může lépe vyhovět. Teprve zřízením řádného koupaliště a zajištěním stravy bylo by možno propagovati naši obec jako vhodné letovisko a získali letní hosty, čímž by ovšem obec získala.

Tělovýchovných spolků v obci není. Několik mladých lidí, žáků a žákyň jsou členy tělovýchovných spolků na Vsetíně, kamž do cvičení docházejí. Chodí do Sokola, do Orla, do Dělnic. tělocvič. jednoty a Feder. děl. tělocvič. jednoty.

Sportovních klubů taktéž v obci dosud není. Existuje pouze jakési volné sdružení, jež zakoupilo míč a síť, aby ve volné chvíli, zvláště na večer, mohlo hrát „házenou“ na školním hřišti. Někteří raději by hráli „kopanou“, ale tato hra byla místními činiteli zakázána, poněvadž svými rozměry hřiště pro tuto hru nevyhovuje a ničí se plot. Několik zápasů v házené bylo na hřišti svedeno letošního roku se Vsačany a Jasenčané „se drželi“, třebaž pěstují tento sport více méně jen pro zábavu.

1934.

16.výročí trvání republiky- svátek Svobody oslaven byl již 27.října ve škole za účasti rodičů a zástupců obce.Proslov dětem a shromážděným občanům o významu 28.října měla pí.uč.Anna Mášová. Na druhý den zúčastnilo se občanstvo a učitelé slavnosti na Vsetíně,jak obyčejně se děje.

Dne 3.března sehráli místní ochotníci divadelní frašku o 3 jedn. „Muž dvou žen“ od K.Kraatze v překladě od Vil.Táborského.Čistého výtěžku použito bylo na polévkovou akci pro školní děti.

Dne 1.dubna sehráno divadlo pro učely hasičské „Štěstí není milion“ od Olgy Simonové.

Dne 14.října sehrál dram.odbor „Sokola“ na Vsetíně na pozvání správce školy,jenž hrál hlavní úlohu v kuse,divadelní hru z americ.života „Popelku Patoy“.Členové odboru „Sokola“ vyšli s největší ochotou správci školy vstříc a za velmi nepříznivého počasí (lijáku) dostavili se všichni,aby hru ve prospěch chudých školních dětí provedli.Za svou nevšední ochotu a demokratické cítění s trpícími v nynější hospodářské tísní zasluhují, aby obětavost jejich byla zvěčněna. Hra se líbila všem návštěvníkům a vysloveno přání,aby zase někdy přišli zahrát.Přes nepříznivé počasí byla návštěva pěkná,morální i finanční úspěch velmi dobrý.

Dne 8.prosince byla místními ochotníky sehrána div.hra „Staré hříchy“ od Štolby místo zábavy Mikulášské taktéž na polévkovou školní akci.

Na ukončení občan.roku byl pořádán Silvestrovský večírek. Výtěžek byl věnován hasičské pokladně.

Všechny hry byly pořádány za režie správce školy a ochotníky,jichž jména byla zaznamenána v roku předcházejícím. Hrány byly vesměs

veselohry a to z toho důvodu, že občané přejí si něco veselého, čemu by se zasmáli, když jinak je život „neveselý“.

Okres. osvětový sbor. pořádal v obci jako jiná léta přednášky se světelnými obrazy (o záp. a východ. Jugoslávii) v sále p. Slováčka. Občanstvo zúčastňuje se těchto přednášek, jakož i přednášek konaných na Vsetíně různými spolky a korporacemi. Kulturní a osvětový vliv města pro jeho bezprostřední blízkost je veliký a obec Jasenka jest v tomto ohledu jako předměstí Vsetína. Všeho významějšího zúčastňuje se občanstvo Jasenky.

V r. 1934 byly v obci konány 2 výlety: Hacíčský výlet a výlet Omladiny rep. dorostu dne 19. 8. (Valašské dožínky) na louce p. Tkadlečka u školního hřiště.

Dne 6. května byl stínán máj, který postavila Omladina rep. venkova u hostince (ledovny) p. Tom. Slováčka. Od r. 1929 nebylo v obci stínání máje. V předvečer 1. V. přilákalo stavění máje (25 m dl.) zástupy lidí. Den 6. V. byl pěkný a teplý, proto účast při stínání byla velká.

Dne 4. února pořádala ples v místním hostinci Omladina rep. venkova. I několik tanečních zábav bylo během roku uspořádáno, ale návštěva nebyla nikdy velká.

Přírůstek svazků obecní knihovny činil za r. 1934 ... (v kronice takto uvedeno) Průměrný počet čtenářů zůstal jako v roku předcházejícím. Zaznamenati dlužno, že přibývá čtenářů žádajících i dobrou, moderní (těžkou) četbu a jeví se odklon od četby lehké, málo vzdělávající. Zůstává však ještě dosti zástánců knih méněcenných. Knihovní rada zůstala ve svém složení nezměněna a bude její snahou zakupovati pouze knihy cenné

Dobrá poměr jednotlivých nábožen. vyznání trval dále a nábožen. snášenlivost občanů byla naprostá.

Zima r. 1934 byla suchá. Dne 20. II. napadlo sice mnoho sněhu, z Prahy a ze severu Čech a Moravy byly hlášeny sněhové přívaly, u nás však bouře sněhová byla celkem mírná.

Od 14.dubna nastaly neobvykle teplé dni.Krásné,teplé,letní počasí trvá do 20.dubna.Zvlášť večery byly teplé.Radio hlásilo,že v Polabí rozkvetly třešně a diváci že navštěvují kraj.Teplota kol 25⁰C.Od r.1775 nebylo v dubnu tak teplo jako tohoto roku.Z některých míst republiky hlášeno až 29⁰C. „Aprýlového“ počasí vůbec nebylo!Lidé prorokují suchý rok.Koupání v potoku začalo.

Neobyčejně teplé počasí trvá dále i v květnu a měsících následujících. Velký liják s bouří,ale bez krupobití v sobotu 5.V. přinesl jen mírné ochlazení. Odevšad přicházejí zprávy o katastrofálním suchu,zvláště z Rumunska a Balkán.poloostrova. Na Ostravsku, v městech,ale i na horách projevuje se nedostatek vody.U Volčíků čís.51 na pasekách musejí na vodu choditi až do potoka.Rok 1934 byl v celé Evropě neobvykle suchý a teplý.Nedostatek vody vysvětluje se tím,že jdou za sebou 2 roky abnormálního sucha (1933 a 1934) a před nimi že byly 3 roky (1930, 1931,1932) rovněž suché,takže není divu,že ve spodině půdy není vláhy.

Dne 12.května pozorován byl zvláštní úkaz.Od východu k západu směrem k Jablůnce stěhovaly se houfně (někteří mluvili dokonce o mraku) veliké „mouchy“.Jak bylo zjištěno,bylo to saranče vodní,jež se po vyschnutí močálů na východě stěhovalo hledajíc nová močálovitá místa.

Následkem suchého a teplého počasí jarního začaly polní práce již prostřed března.Byl to krásný čas na práce polní a zahradní.Obavy ze sucha zmizely,když po bouřce a dešti dne 14.května nastalo mírné ochlazení,jež potrvalo už až do konce května.

Dne 28.května bylo lze spatřiti na lukách pokosenou trávu i jetelinu. Senoseč začala o celý měsíc dříve než jiná léta.Také žně nastaly dříve.Pan starosta Jos.Tkadleček 19.července zahájil žně a 26.VII. již mlátil.Sklizeň obilí nastala o 2^{1/2} týd.dříve. Obava nastala o brambory,že budou hníti, poněvadž v 2.polovině srpna přišly deště vydatné. Obava se však nesplnila, brambory byly pěkné,velké a bylo jich hojnost. Ač odjinud hlášeny byly bouře,průtrže mračen a povodně,náš kraj byl všeho toho uchráněn. Do 29.srpna byly žně v celé republice skončeny.

Koncem měsíce dubna donášejí lidé na vsetínský trh (ve středu) první hříbky. Jahody brzy dozrály i maliny, bylo jich však méně než jiná léta, neboť horkem zaschly.

Letošní výsledek žní byl nesporně menší než loni, ale o neúrodě nelze mluvit. Kvalita obilí byla celkem dobrá. Po zřízení obilního monopolu byla stanovena cena pšenice a žita na měsíc září: pšenice 150, žito 120 -Kč.

Úroda ovoce pokud se týká kvantity byla dosti dobrá, ale kvalitně bylo ovoce méně cenné; bylo dobré, jakoby zaschlé.

V ceně vepřového dobytka jevil se značný pokles. Řezníci platili chovatelům za 1 kg 3 50-3 80 Kč. Proto chovatelé zabíjeli vepře doma a maso sousedům rozprodávali.

Celková bilance hospodářská byla toho roku dobrá.

Den 21. března (středa), 1. jarní den, byl jasný, teplý, nádherný. Po denní lopotě uléhali občané k odpočinku večer netušíce neštěstí, jež v noci obec zachvátilo. O půl druhé hodině v noci (22.III.) probuzeni byli občané ze spánku křikem a troubením, že hoří. Není v obci pamětníka podobného požáru. Oheň vypukl ve chlévě Ant. Hučíka č. 9 (u Uhlářů), brzy zachvátil celé dřevěné stavení s chlévem i stodolu poblíže stojící. Rodina utíká oknem za krajního nebezpečí, nedá se nic zachránit kromě holého života. Tři kusy dobytka nemohou býti vyvedeny z chléva a hynou neúprosným živlem. Stará výměnkářka Anna Slováčková je domácími vynesena popálená na nohou, tváři a za krkem. Musela býti ráno ošetřena lékařem. Ludvík Hrňa-vulgo „Ludvíček“ zvaný-chromý žebrák z Nov. Hrozenkova je vynesena též a nařiká, že mu shořela v chalupě dřevěná pokladnička s penězi, nastrádanými na šaty, prádlo a obuv.

V krátkosti zachváćena byla požárem i stodola, chlév a zděné stavení č. 64 (U Křůpalů), náležející Karlu Šťastnému, t.č. majiteli autodopravy v Košicích na Slovensku, jenž svému výměnkáři Jos. Křůpalovi druhou polovinu za roč. nájemné 1600 Kč pronajal na dobu pobytu na Slovensku. Dobytek (3 krávy, 1 tele, 1 koza) a skrovný nábytek byl zachráněn, ale hospodářské stroje a nářadí ve stodole a chlévě bylo ohněm zničeno.

Zděné stavení Jana Malého č.99, stojící těsně u chalupy Hučíkovy, chytlo taktěž. Shořela střecha a domek hodně poškozen požárem.

Že oheň nerozmohl se ještě do hrozivějšího rozsahu, jest děkovati zásahu zdejšího dobrovol.sboru hasičského, jemuž s napětím všech sil hájil v blízkosti stojící budovy, a okolnosti, že vítr, nesoucí se směrem severním ke škole, nebyl silný. Vsetínská automobil.stříkačka přijela také na pomoc, ale poněvadž nebezpečí rozšíření požáru již nehrozilo, nezasáhla. Celý den po osudné noci proudily zástupy lidí ze Vsetína a okolí k požářišti a k večeru se proud nepřetrhl. Smutný byl pohled na spáleniště a na uhořelý dobytek. Nejhůře byl postižen Ant.Hučík, jemuž chalupa a hospodářské budovy shořely do základů, jenž přišel o šatstvo, nábytek i dobytek. Své pojištění na 26.000Kč krátce před požárem snížil jsa v hospodář. a finan. tísni na 16.000 Kč.

První pomoc postiženým poskytnuta byla ve škole, kde vařeno bylo pro ně až do Květní neděle na účet polévkové akce. Seno ze školní zahrady darováno bylo pro dobytek Janu Malému a Jos. Křůpalovi. Na podnět správce školy byla ihned podniknuta sbírka prádla a šatstva v obci. Občané projevíli přes těžkost doby velkou obětavost a soucitění s postiženými. Sbor učitelský provedl na to na Vsetíně sbírku šatstva a sbírku peněžní, jež překvapila. Velké množství šatů, prádla a obuvi rozděleno bylo mezi vyhořelé a Ant.Hučíkovi odvedeno na zakoupení kravky 650 Kč. V obci provedena byla také na podnět obecní rady peněžní sbírka, jež vynesla 1291 35 Kč, které byly rozděleny takto:

<i>Ant.Hučík.....</i>	<i>836·60 Kč</i>
<i>Jan Malý.....</i>	<i>300·-Kč</i>
<i>Jos. Křůpala.....</i>	<i><u>154·75 Kč</u></i>
	<i>1.291 35 Kč</i>

Výnos z divadla „Štěstí není milion“, provedeného 1.dubna v částce 100.-Kč daroval hasičský sbor postiženým bratřím Ant.Hučíkovi a Janu Malému.

Pojištění dostalo se J.Malému 2.700 Kč (pojištěn na 6.000Kč), Ant. Hučíkovi 12.090 Kč (16.000), Jos.Křůpalovi 2.800 Kč (10.000).

V r.1934 bylo provedeno v obci několik staveb domů, k nimž použito bylo cihel z bývalé Thonetovy továrny na ohýbaný nábytek na Vsetíně, jež

se přestavuje na továrnu pro výrobu kabelů (1000 cihel odprodává se za 150.-Kč).

Nová čísla: Jan Adamec čís.77 (Putýrka)

Pavel Zgarba čís.164 (Ves.)

František Burša čís. 165 (Pavrchl)

Jan Vojtek čís.166 (na Březinách)

Ant.Hučík,jenž vyhořel,postavil si domek na zahradě u silnice.Domek má p.čís. staré 9.Karel Šťastný postavil na místě vyhořelého nový dům,jenž má staré p.čís.64.

Na stavbě silnice Jasenka-Dušná bylo pokračováno v r.1934 s přestávkami. V měsíci únoru na stavbě zaměstnáno 30 dělníků pravidelně. Nezaměstnaní se v práci střídali. Z půjčky práce bylo okresem věnováno na stavbu 70.000 Kč. Práce byla přerušena 7.března pro nedostatek peněz.Dne 3.července byla práce opět započata,když ministerstvem soc.péče přiděleno bylo 15.000 Kč.

Na rekultivaci pozemků bylo úspěšně pokračováno a počet hospodářů rekultivaci provádějících se v r. 1934 skoro zdvojnásobil proti loňsku (asi 50). Až po ukončení rekultiv.prací bude možno odhadnouti celkovou výměru nové plodné půdy.

Počet majitelů radiových přijímacích stanic se v r.1934 zvýšil. Přibyl: Karel Slováček,knihtiskař čís.117,Karel Grygar,dělník č.66.,Ludvík Hříbek,čí.74.Celkem je v obci 6 přijímacích stanic.

V r.1933 bylo napočteno v obci 270 kusů hovězího dobytka,v r.1934 celkem 324 kusů;přibylo 54 kusů.Lze to snad přičísti všeobecnému hospodářskému oživení,jehož známky se počaly projevovati již v měs.dubnu:Noviny hlásily,že nejhlubší bod krise ve světě i u nás byl již překonán,k čemuž u nás přispěl nemálo i měnový zásah vlády.Zlatý obsah Kč byl snížen o 1/6.Snížení však neznamená žádné cílené snížení kupní síly.Kč na domácím trhu,ani žádnou újmu pro vkladatele a pod. Devalvace stala se za tím účelem, aby naše zboží za hranicemi bylo levnější,kdy „Kč“ byla pro cizince přehnaně drahá.

Zákon z 5/V. 1933 Sb.z. a n. byl novelisován. Podle novely zákona mají býti v budoucnosti exekuce i konkursy odloženy na návrh dlužníka. Ochrana se rozšiřuje v tom směru, že se vztahuje i na vnucené správy. Časově je ochrana zemědělců obmezena do konce roku 1934.

„Demokracie dětem“.(Dávejte dětem!) Založena byla na popud spis. Karla Čapka. Přáním jeho bylo vybudovat silné hnutí na hmot. i mravní ochranu dětí, jež by prostoupilo všechny lidi dobré vůle, neboť léta nynější bídy a zvlčilosti jsou ještě horší než léta bídy a zvlčilosti válečné. Slunce, vzduch, kus chleba, sklenici mléka, zdraví a zotavení těla! Provolání našlo ohlas, korporace a spolky se k němu připojovaly. Také v naší obci bylo pracováno ke zdaru akce a konány byly sbírky.

V Hospodářské škole na Vsetíně konal se 6 týdenní hospodyňský kurs od 6/III. Zúčastnila se 2 děvčata: Ludm. Kostková a Veronika Čablíková.

Dne 21. III. konal se odvod na Vsetíně; byli odvedeni: Jar. Mrázek, Fr. Pohořelský, Ant. Matoška, Karel Novosád, Karel Volčák, Bohuslav Surovec, Jan Hlínský, Jarosl. Tkadleček.

Narodilo se 16 chlapců a 12 děvčat.

*V noci ze 16. na 17. únor byla provedena krádež v obecní kanceláři. Ze skříně byla ukradena dřevěná truhlice, opatřená zámkem, která sloužila za pokladnu. Krádež byla zjištěna v sobotu 17. II. dopoledne obecním pokladníkem. Pachatel byl zjištěn později. Obec přišla o 1200 Kč.
-Dvakráte byla spáchána krádež v obchodě p. Vlad. Kostky.*

Nezaměstnaných bylo napočteno v obci 139. Z nich bylo přihlášeno o státní stravovací akci 102 a 37 pobíralo podporu dle gentského systému. Mléčná a ošacovací akce byla prováděna dále, ve škole pak byla v zimních měsících pro děti vařena polévka. Nezaměstnaným a chudým dostalo se přidělu uhlí, cukru, mouky, tuku od ministerstva sociální péče.

1935.

Počátkem roku byla pěkná zima. Silnější mrazy začaly až ke konci ledna. Dne 11.II. byl mráz 26°C a při tom hodně sněhu. Od polovice února nastalo silné oteplení, které potrvало až do prvých dnů březnových. Náhlé silné oteplení způsobilo rychlé tání sněhu a rozvodnění potoků a Bečvy. Poněvadž po teplých dnech následovalo opětné zhoršení počasí s ochlazením, dešti, sněhovými přeháňkami, nebylo možno v poli pracovati. Jarní práce polní se značně zpozdily a bylo slyšeti od rolníků nářek a předpovědi neúrodného roku. Teprve 16.IV. nastal toužebně očekávaný pěkný, slunný den. Vše do pole! Jarní zpožděné práce doháněny vši silou. K 1.květnu se mrazy opět ozvaly. Jaro r.1935 bylo senzací v počasí. Chladná vlna od sever.polu zasáhla náš kraj. Podle hlášení novin byl 1.květen 1935 nejchladnější za posledních 160 let. Na horách byl mráz až -10° . 1.máj minul v celém světě klidně, za to chladno bylo pravou sensací v Evropě.

Pro důstojnou oslavu 85.narozenin presidenta T.G.Masaryka byly učiněny dle pokynů úřadů všechny přípravy. Zástupci obec. zastupitelstva, míst.osvět.komise a hasič.sboru usnesli se na jednotné akci. V předvečer (6.III.) svátku byly domy a škola osvětleny a prapory ozdobeny. Svaz dobrovol.hasičstva vydal manifest, který byl čten občanstvu a v němž byly tlumočeny zásluhy presidentovy, úcta s dík občanstva. Hasič.sbor se postaral o vatru, jež byla zapálena na Kondrku (poblíže kamenolomu p.Ant.Tkadlečka). Průvod, sestávající z hasičů, občanů a dětí s rozsvícenými lampiony vyšel od obchodu p.Surovce před 7.hodinou. Hudebníky nebylo možno dostati, čehož všichni litovali. Jednu minutu před 7.hodinou zazněla siréna na Vsetíně, hasičská trubka dala signál k zapálení vatri. Po krátkém proslovu byl přečten manifest has. vzdělavatelem sborovým K.Pilčíkem se schodů u školy. Večerní slavnost byla zakončena zpěvem národní hymny. Čtení manifestu a zapalování vater mělo se díti podle přání Svazu hasičského každoročně.

Ve čtvrtek 7.III. konala se o 3 hod.odpoledne v sále hostince p.Tom. Slováčka žákovská besídka s recitacemi, výstupy a zpěvy. Byla hojně

občanstvem navštívena (410 osob napočteno i s dětmi). Při dobrovolném vstupném bylo vybráno 93.-Kč na školní účely. Proslov měl správce školy a na zakončení byly zapěny nadšeně hymny.

Obecní zastupitelstvo ve své schůzi konané dne 3.III.se usneslo jednomyslně udělit čestné občanství prvému prezidentu republiky. Zápis zní: „Zastupitelstvo obce Jasenky, shromážděné ve slavnostní schůzi u příležitosti 85.výročí narozenin presidenta republiky, oceňujíc plně zásluhy D' T.G.Masaryka o vybudování a řízení samostatného státu Československého a dávajíc výraz neomezené úcty a vděčnosti k hlavě státu, usnáší se jednomyslně, aby uděleno bylo D' Tom.G.Masarykovi, prvnímu prezidentu republiky, čestné občanství. Následují podpisy: Jos.Tkadleček, starosta; Sedláček Jar., náměstek; Jan Babica, radní; Hříbek Jan, radní; členové zastupitelstva: Homola Alois, Jos.Kotrla, Kment Karel, Karel Mořický, Machalec Jan, Kaňát Josef, Valchář Josef č.25, Jos.Valchář č.36., Kotrla Pavel čís.33.

Přesto, že o 1.květnu vál chladný severák, že byly sněhové přehánky a nevlídné počasí, spěchali občané na Vsetín, aby se zúčastnili tábora stran. Je předvolební doba a strany budou v neděli 19.května zápasiti o počet mandátů do poslanecké sněmovny a senátu.

Dne 5.V.v neděli byl krásný, teplý den. Mládež republikánského venkova stíná u hostince máj odpoledne. Do vsi přijelo auto, z jehož tlampače se rozléhá po vsi hudba a předvolební řeči republikánské strany.

V neděli 19.V.se konaly volby do posl.sněmovny a senátu. Výsledek v obci Jasence byl tento:

		v r. 1929
Poslanecká sněmovna :Republ.strana	276 hlasů	175
Soc demokr. //	26 //	14
Nár.social. //	64 //	105
Komunist. //	143 //	147
Lidová //	17 //	28
Živnosten. //	6 //	13
Národ.obec fašist. - //	- //	-
<u>Národ.sjednocení</u>	<u>2 //</u>	<u>2</u>
	534 hlasů	(484)

<i>Senát :</i>	<i>Republ.strana</i>	<i>244 hlasů</i>	<i>161</i>
	<i>Soc.demokr. //</i>	<i>21 //</i>	<i>17</i>
	<i>Nár.soc. //</i>	<i>58 //</i>	<i>72</i>
	<i>Komunist. //</i>	<i>126 //</i>	<i>150</i>
	<i>Lidová //</i>	<i>16 //</i>	<i>25</i>
	<i>Živnost. //</i>	<i>6//</i>	<i>11</i>
	<i>Nár.obec fašist.</i>	<i>- //</i>	<i>-</i>
	<u><i>Národ.sjednocení</i></u>	<u><i>2 //</i></u>	<u><i>2</i></u>
		<i>473 hlasů</i>	<i>(438)</i>

Na podnět p.Jana Surovce, obchodníka v Jasence, který vede a obstarává záležitosti Družiny čsl.válečných poškozců-odbočka v Jasence, byl ustaven přípravný výbor pro postavení pomníku ze zástupců MOK, školy,hasičů,válečných poškozců a obec.zastupitelstva. Místo pro pomník bylo vyhlédnuto jako nejvhodnější a levné(na obecním pozemku) u hasičské zbrojnice pod lipkami. Náklad,jenž činil 1.500 Kč, hradila Družina váleč.poškozců ze svých příspěvků,z darů jednotlivců a z výnosu slavnosti při odhalení pomníku. Pomník dodal(takto uvedeno).

Odhalení pomníku se stalo ve svatodušní neděli dne 9.června pod protektorátem obecní rady v Jasence.Z Jasenky padlo,jak na pomníku uvedeno,18 vojinů a 14 předčasně zemřelo následkem válečných utrap.

V předvečer slavnosti 8.června sehráli místní ochotníci v sálu hostince divadelní hru „Pravda vítězí“,která byla pěkně provedena a obecnstvem hojně navštívena.

Průvod k pomníku padlých vyšel ze Vsetína před 2.hodinou odpolední s vojenskou hudbou a čestnou rotou 40.pěš.pluku z Val.Meziříčí. Účast na průvodu byla značná,na pietní slavnosti ještě větší,neboť občanstvo se zúčastnilo slavnosti až u pomníku.Při vztyčení stát.vlajky zahrála hudba stát.hymny. Pan Surovec jako předseda kuratoria pro postavení pomníku přivítal přítomné účastníky a zástupce : za okres.úřad a okres.škol.výbor,za starostenský sbor okresu vsetínského, za hasič.sbory,za has.župu č.45,za církev ev.čsbr.,za pěší pluk čís.40,za četnictvo, za školu, obecní zastupitelstvo,legionáře. Jednotliví zástupci učinili pak své projevy (škol.insp.Jan Kolářík,senior ev.čsbr.církve

Skalák,ř.uč.K.Pilčík,podplukovník pěš.pl.,ř.uč.Vlad.Drápala ze Vsetína). Po projevech pronesl slavnostní řeč za všeobecné pozornosti posl. Neumeistr. Pomník byl odhalen při hraní chorálu „Kdož jste Boží bojovníci.....“. Starosta obce Jos.Tkadleček převzal pak pomník pod svoji ochranu.Na všechny zapůsobila jeho slova,když oznámil,že také jméno jeho otce je na pomníku vyryto.Slavnost,zakončená zahráním hymny,se plně za překrásného teplého počasí vydařila a není pamětníka v obci větší a dojemnější slavnosti.

Účastníci slavnosti, zvláště z města, zúčastnili se pak koncertu vojenského v restaurační zahradě p.Slováčka,kdež bylo vojsko pohoštěno. Mezi občanstvem a vojskem došlo k sblížení, jež brannosti národa značně prospělo.

V r.1935 byla dokončena stavba silnice Jasenka-Dušná na katastru obce Jasenky. Na stavbu bylo věnováno 300.000 Kč z veřejných prostředků.

Přesto ,že polní práce na jaře byly značně zpožděny, byla sklizeň průměrná. Úroda bramborů byla pěkná. Poněvadž dosti často pršelo,bylo hojnost trávy i sena.

Monopolní ceny byly pro rok 1935 stanoveny: pšenice 156.50, oves 108-, žito 118-,ječmen 118-Kč.Asi 12 hospodářů v obci jsou tak soběstační,že mohou ze svých zásob odprodati určité množství obilí.

Hovězího dobytka napočteno bylo 349 kusů, o 25 kusů více než minulého roku.

Okresní osvětový sbor v Místní osvět.komisi uspořádal přednášku pro dospělé i děti 26/3 večer v hostinci : Chemicko letecká válka a Demenovské jeskyně.

Na školním hřišti bylo vysázeno se žáky vyšších tříd 7 lípek a 4 kaštany. Správce školy vysadil na břehu hřiště 2 trnovníky (akáty) jako medonosné stromy.

Ministerstvem sociální péče poukázán byl obci obnos 4000Kč na čištění a posázení lesa.

17.XI.sehrál dramat.odbor „Sokola“ na Vsetíně ve prospěch chudé školní mládeže v hostinci p.Slováčka divadlo „Hlavní výhra“ (Frank Lipah). Bylo vybráno 382 Kč.Čistý výtěžek činil 300 Kč.Peněz bylo použito na polévkovou akci a ošacovací.

Krásný teplý podzim trval až do 15.XI. Silný severák přinesl ochlazení a 27.XI.napadl první sníh.

V tomto roce provedeny byly novostavby: Karel Kamas č.167., Rud.Vrchovský č.168,Pavel Kotrla č.33(dřev.zbourána),Jos.Hříbek č.10.

1936.

Nový rok 1936 byl teplý, slunný den bez sněhu. 11.ledna hřmělo a blýskalo se. Holomrazy se střídaly se slabými dešti. Ku konci ledna objevily se na jívách jehnědy, bylo jarní počasí. „Černá zima“ říkali lidé. Teprve v únoru napadl sníh a nastaly silné sněhové vichřice. Dne 26.února bylo naměřeno -26°C na Vsetíně. V té době byly hlášeny z Balkánu a Ameriky sněhové bouře. Měsíc máj byl chladný a deštivý. Po celý rok pak často pršelo, počasí bylo nestálé, deštivé.

Dne 18.ledna konal se v místním hostinci p. Tom. Slováčka „Všedelnický ples“, jenž byl četně navštíven a vydařil se. Poprvé spojili se dělníci různých politických stran ke společné akci, která byla občany uvítána s radostí.

Dne 15.února konal se pak ples zemědělský.

OOS pořádal dne 23.ledna přednášku se světelnými obrazy v sále hostince „Válka letecká a plynová“, dne 31.ledna konala se ve škole přednáška pro zemědělce a 9.února přednášela pí Přikrylová, řed. hospodář. školy v Rožnově, o drůbežnictví pro místní jednotu republikán. dorostu. Všechny přednášky byly četně navštíveny.

Výbor, sestavený ze všech vrstev obyvatelstva, usnesl se konati společnou (jednotnou) oslavu 86.narozenin presidenta republiky. Dne 7.III. byla v sále hostince pořádána besídka školních dětí s recitacemi, výstupy, hudbou a zpěvem za vedení místního učitelstva. Na dobrovolných příspěvcích sešlo se 138 70 Kč, jichž bylo použito na polévkovou akci. Večer v 7 hodin byla zapálena vatra na kopci, za jejíhož plápolu byla přečtena shromážděnému hasičstvu a obecnstvu manifest Mor.zemské jednoty hasičské. Přítomno bylo na 200 osob. Slavnost byla zakončena zapěním hymny.

V neděli 30.srpna konala se za veliké účasti slavnost rozvinutí praporu Odborové jednoty při republikánské straně. Průvod prošel obcí. U pomníku padlých promluvil dr. Bártek ze Vsetína. K pomníku byl položen

věvec. Na výletišti u školy (na zahradě p.Jos.Tkadlečka čís.59) zahájil slavnost okres.důvěrník Váňa (uč.v Liptále).Po něm promluvil o významu dne posl.Vencl z Rožnova a zdůraznil rozmach Odbor.jednoty v Jasence. Pojednal ve své řeči také o požadavcích horských zemědělců a dělníků. Dále promluvili: dr.Navrátil,zástupce ÚOZ;Postupa,žup.tajemník OZ a tajemník Barnet.Matkou praporu byla pí Venclová, která přestříhla trikoloru a rozvinula prapor.Po proslovu připjala stuhu na prapor. Hudba zahrála hymnu a prapor se ponejprv sklonil před zvuky hymny. Kmotry praporu byly: Pí. Marie Tkadlečková, manželka starosty obce, a pí. Váňová. Po zatlučení hřebů rozpředla se přátelská zábava.

Hasičský sbor zakoupil motorovou stříkačku v ceně 20.000 K (se soupravou hadic a pod.) od f.Stratílek v Pardubicích.Sbor odhodlal se k zakoupení nové stříkačky povzbuzen agilností svého členstva,jemuž podařilo se umořiti zcela dluh váznoucí na nově postavené a rozšířené zbrojnici. Stará ruční stříkačka nebyla odprodána,ale ponechána k dalšímu upotřebení.Svěcení nové stříkačky spojené a výletem bylo stanoveno na 2.srpna.Pro deštivé počasí bylo nutno svěcení odložit na 23.srpna.Poplachového cvičení zúčastnilo se 7 hasič.sborů z okolí. Slavnost se zdařila.

V noci z 11.na12.srpna vznikl požár v domě Roz.Švagerové, rolnice (vdovy) čís. na Lázkách.Ohněm bylo zničeno dřevěné stavení a chlévy. Hasičský sbor zúčastnil se hašení svou novou motorovou stříkačkou, která pracovala ještě před slavností odevzdání (svěcení) k plnému uspokojení.

Dne 27.října se hrálo žactvo zdejší školy divadlo v sále hostince „Slavný mistr Kopřiva“ pro děti.Dne 28.října bylo divadlo opakováno pro dospělé.

Obecní zastupitelstvo se usneslo upravit cestu v horní části vesnice, vedoucí do Javořiny.Náklad byl rozpočten na 60.000 Kč.Obec žádala o příspěvek z ministerstva soc.péče, poněvadž úprava měla se konati jako nouzová práce, při níž měli býti zaměstnání dělníci, trpící nezaměstnaností. Do konce r.1936 dalo ministerstvo 12.000 Kč,48.000 Kč mělo býti uhrazeno z obecních prostředků,které by obec získala mimořádnou těžbou v obecním lese. Kámen,potřebný na opravu cesty, odvezen byl bezplatně všemi majiteli potahů.

Dosavadní majitel Tomáš Slováček vzdal se hostinské koncese ve prospěch nového majitele dne 11. července 1936. Novým majitelem se stal Julius Sachr, jenž odkoupil hostinec i se zahradou (restaurační). Je rodák vsetínský.

Obec odprodala pozemek (u Javořiny) parc.čís.1238/3, který byl dosud ponechán k užívání obecnímu poslu a hajnému, Rozalii Janušové, rolnici čís. ,za 1580 Kč ve veřejné dražbě.

Obecní zastupitelstvo se usneslo ve schůzi, konané dne 4. srpna, aby pozemek, jehož škola používá za hřiště a jenž byl na základě protokolu z 19. září 1926 zakoupen obcí, byl zapsán školní obci gruntovní knihovně. Zástupci obce byli vedeni snahou, aby se předešlo v budoucnosti jakýmkoliv nedorozuměním a nepříjemnostem.

Poněvadž zástupci obce zabývali se již delší dobu myšlenkou postavit chudobinec, bylo obcí zažádáno k ministerstvu sociální péče o příspěvek na stavbu. Ministerstvo poukázalo 6.000 Kč na přípravné práce. Z toho důvodu zakoupeno bylo stavební místo od Marie Juřínkové čís.31 za 1800 Kč.

V r. 1936 byly provedeny novostavby:

Rozalie Valčíková č.169.

Ant. Bartoník č.170.

Emil Vávra č.171.

Cestářský domek č.172.

(pod Dušnou)

V obci napočteno:

<i>Hovězí dobytek.....</i>	<i>349 kusů</i>
<i>Koně.....</i>	<i>15 //</i>
<i>Prasat.....</i>	<i>112 //</i>
<i>Ovce.....</i>	<i>17 //</i>
<i>Kozy.....</i>	<i>168 //</i>
<i>Slepice.....</i>	<i>876 //</i>
<i>Husy.....</i>	<i>32 //</i>
<i>Kachny.....</i>	<i>12 //</i>
<i>Králíci.....</i>	<i>681 //</i>
<i>Psi.....</i>	<i>105 //</i>
<i>Kočky.....</i>	<i>152 //</i>

Výsledek sčítání v r. 1930,úředně vyhlášený,je tento:

Počet přítomn.obyvateľstva : 943

Z toho 939 čsl.přísl. - 4 cizozemci.

Počet řím.kat.obyvateľstva : 167

// čsbr.ev. // : 761

// čsl. // : 1

// bez vyznání // : 14

Dne 14.září 1936 byla provedena kolaudace silnice Jasenka-Dušná,na níž bylo pracováno několik let.

1937.

V tomto roce byla zřízena v obci telefonní hovorna. Již dříve jevila se její potřeba, ale ke zřízení nedošlo, protože měli zájem o její zřízení pouze jednotlivci, hlavně obchodníci. Teprve vážnost doby vynutila si její zřízení, neboť stalo se tak v zájmu celé obce pro podporu CPO.

Obec přistoupila na podmínky ředitelství pošt a telegrafů v Brně v červenci 1937. Přispěla na zřízení částkou 2550 Kč a zaručila nejmenší roční příjem po 10 let z provozu 804 Kč.

Hovorna byla zřízena u p. Vladimíra Kostky, obchodníka smíšeným zbožím čís.162. Ten poskytl místnost pro telefonní zařízení bezplatně k používání a usvolil se, že bude bezplatně vykonávat telefonní a telegrafní službu.

Do místní školní rady byla provedena nová volba. Za stranu republikánskou zvoleni byli: Josef Kaňát, rolník čís.41, Josef Valchář, rolník čís.25, Josef Machálek, rolník čís.64 a náhradníkem zvolen Ant.Tkadleček ,rolník čís.22.-Za stranu komunistickou zvoleni:Viktor Kašpar, dělník čís.145, Karel Hučík, dělník čís.94 a náhrad.Jos.Buš, dělník čís.83.Za stranu nár.socialistů zvoleni:Jan Babica,dělník čís.88 a náhr.Josef Bravenec,cestář čís.156.

Ve schůzi ,konané za přítomnosti p.okres.škol.inspektora Jana Kolářika, zvolen byl předsedou Josef Machálek čís.64, místopředsedou říd.uč. Karel Pilčík.

Několik hospodářů v horní části obce projevilo zájem o prodloužení elektric.sítě k jejich obydlí. Byli to:Jos.Kučera,rolník čís.7,JanNovosad, rolník čís.57, Jan Matoška,čí.58 a Emil Vávra čís.171.Vedlo je k tomu nejen přání po elektr.světle, ale hlavně touha po elektrickém pohonu hospodářských strojů. Obecní rada vstoupila v jednání s SME (Středomor. elektrárny). Komise,vyslaná SME, zjistila na místě, že prodloužení vedení je možné, ale propočítáním zjistila, že by vedení si vyžádalo značného nákladu jak od obce samé, tak i od jednotlivců. Z toho důvodu bylo od

prodloužení zatím upuštěno a ponecháno provedení až na pozdější dobu, kdy budou obydlí pasekářů navostavbami podél silnice spojeny více s dědinou.

Ve schůzi obecního zastupitelstva dne 31./V. bylo jednomyslně usneseno zakoupiti pozemek parc.čís.210/3,209/3 nad školou od Marty Martínkové, rolnice čís.16 pro účely obecního hřiště,případně pro stavbu obecního domu,jehož obec k úřadování svému dosud postrádá. Zatím úřaduje se ve škole v jedné místnosti, která však dnes již nevyhovuje.Cena 1m² je za 8 Kč. Částka za pozemek 8.000 Kč bude zaplacená z mimořádné lesní těžby v r.1937.

Tímto rozhodnutím obec.zastupitelstva míní se vyřešiti spor o hřiště. Škole odrostlá mládež bude míti své hřiště (obecní) a mládež školní své školní hřiště u školy. Nebudou si takto vzájemně překážet.

Aby obec Jasenka stala se řádným letoviskem pro letní hosty, bylo by třeba zřídit v obci koupaliště. Všechny ostatní podmínky pro letovisko jsou v obci dány. Proto hlavně místní osvět.komise zabývala se myšlenkou zřízení koupaliště. Frant.Grygar, stolař čís.66, nabídl obci svou usedlost k zakoupení ,neboť se míní odstěhovat. Na usedlosti je náhon s rybníčkem (vodní právo), který by se hodil k úpravě koupaliště. Obec však nabídku nepřijala, poněvadž nemá v této době dosti prostředků finančních. Usedlost by stála 42.000 Kč.

Pan Gebauer, stavitel na Vsetíně, pronajal od p.Ant.Tkadlečka, rolníka čís.22,pozemek „na Skalce“ (svah nad hasič.zbrojnicí) na němž láme kámen a drtí na písek. Smlouva mezi stranami ujednána byla na 10 let. Odbyt na písek je mimořádně velký, poněvadž při stavební horečce, jaká je dnes na Vsetíně, je silná poptávka po písku a štěrku. Při lámání a drcení kamene našlo několik dělníků obživu, ale průjezd od drtiče na silnici lipovým sadem v blízkosti pomníku padlých není utěšený.

Z nařízení úřadů bylo v tomto roce přikročeno k vybudování civilní protiletectké obrany. Současně bylo přikročeno k uskutečnění organizace výkonných složek po stránce personální. Velitelam CPO v obci byl jmenován Vilém Kostka,rolník čís.72. Jeho zástupcem Frant.Popp, řezbář čís.8.Celá obec byla rozdělena na 5 obvodů.Zavedeny byly:

služba požární, asanační, samaritská, pořádková a zvláštní za vedení velitelů a jich zástupců.

V kurse, konaném na Vsetíně od 5. dubna do 24. května, bylo vyškoleny pro obec Jasenku 14 samaritánů resp. samaritánek. Záznamy o činnosti CPO jsou činěny ve zvláštní knize zápisů.

Měšťanská škola chlapecká i dívčí na Vsetíně proměněny byly ve školy újezdní. Od r. 1937 je škola v Jasence připojena k újezdním školám na Vsetíně a docházka do nich je pro děti povinná. Následkem toho zmenšil se počet dětí ve IV. třídě značně.

Ve školním roce 1937/38 zavedeno bylo poprvé na zdejší škole vyučování nepovinnému jazyku německému. Přihlásilo se celkem 26 dětí (3., 4. a 5. postup. ročníku).

Dne 14. září časně zrána oznámilo radio světu, že o 1/2 4. hodině před zánikem noci, než dohasínaly hvězdy, zhasly v Lánech navždy moudré oči starého hospodáře, tatíčka, presidenta republiky T. G. Masaryka. Poslušen zákona o smrti všech živých, když se naplnili jeho dnové, odešel tam, odkud není návratu. Odešel podle těla, duch žije.

Dne 18. září (sobota) o 7. hodině večer uspořádalo obec. zastupitelstvo, městské zastupitelstvo, okres. osvět. sbor, legionáři a všechny sdružené spolky a korporace na Vsetíně na Dol. náměstí veřejný smuteční projev, jehož se zúčastnilo také velké množství občanů i dětí z obce Jasenky.

V den pohřbu 21. září (úterý) konalo obecní zastupitelstvo v Jasence ve smutečně vyzdobené místnosti školy smuteční schůzi za přítomnosti všech členů a účasti občanů. Schůzi zahájil v 9 hod. 30 min. starosta obce Josef Tkadleček. Za všeobecného pohnutí vyslechli přítomní stojíce a obráceni tváří k bustě prezidentově smuteční projev starosty obce. (Zápis o schůzi je připojen v protokol. knize o schůzích zastupitelstva). Po projevu starosty obce vyslechli přítomní v 10 hodin smuteční obřad z Hradčanského náměstí, vysílaný radiem a smuteční proslov pres. D' E. Beneše. Po proslovu setrvali přítomní v tichém rozjímání a v myšlenkách doprovázeli tatíčka na jeho poslední cestě Prahou.

Po celý týden vlály na četných budovách obce smuteční prapory.

V r.1937 byla provedena stavba domu č.28, náležejícího Emilii Kratinové, domu čís.173,náležejícího Františku a Anně Kotrlovým a stavbu obecního domu (chudobince) čís.174.

Obecní dům, jenž stojí na pozemku vykoupeném od Marie Juřínkové, obývají chudší občané, kteří platí nevelký nájem (20-30 Kč měsíčně), ale nejsou odkázáni na chudinskou péči obce. Náklad na dům činil přes 60.000 Kč.

Napočteno bylo 376 kusů hovězího dobytka, 15 koní, 201 prasat, 15 ovec a 185 koz.